

gemeente

HORST
A/D
MAAS

Begroting 2021
Inclusief meerjarenraming
2022 t/m 2024

Inhoudsopgave

ALGEMEEN	5
1.1 Leeswijzer.....	7
1.2 Financiële samenvatting.....	9
1.3 Kerngegevens.....	13
BELEIDSBEGROTING	15
2.1 Programmaplan	17
1 Economie en ruimte	19
2 Wonen, mobiliteit en openbare ruimte	27
3 Duurzaamheid: klimaatambities, energietransitie en circulariteit.....	37
4 Sociaal maatschappelijk, participatie en voorzieningen	43
5 Cultuur, sport en onderwijs	55
6 Openbare orde & veiligheid, toezicht & handhaving.....	65
7 Bestuur, organisatie en samenwerking.....	69
8 Financiën	77
2.2 Paragrafen	85
A. Lokale heffingen	87
B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	99
C. Onderhoud kapitaalgoederen.....	107
D. Financiering.....	113
E. Bedrijfsvoering.....	119
F. Verbonden partijen	125
G. Grondbeleid	161
H. Ombuigingen.....	165
I. Samenvatting Actualisatie Perspectievennota Maatschappelijke accommodaties.....	169
J. Informatiebeveiliging en privacy.....	171
FINANCIËLE BEGROTING	173
3.1 Overzicht lasten en baten 2019 tot en met 2024	175
3.2 Recapitulatie begrotingsevenwicht	177
3.3 Overzicht incidentele lasten en baten.....	179
3.4 Overzicht structurele toevoegingen/onttrekkingen aan de reserves.....	183
3.5 Uiteenzetting financiële positie	185
3.6 Overzicht geraamde lasten en baten per taakveld	195
BIJLAGEN.....	199
4.1 Griffiebegroting	201
4.2 Lijst met afkortingen.....	203
4.3 Opbouwtafel Algemene Uitkering	211

ALGEMEEN

1.1 Leeswijzer

Cijfers en presentatie van getallen

Voor u ligt de begroting 2021 t/m 2024. Getallen worden in het hele boekwerk weergegeven op duizendtallen tenzij anders aangegeven. Positieve bedragen(+++) zijn baten of een voordeel en negatieve bedragen(-/-) zijn lasten of een nadeel. Omdat de bedragen in de financiële tabellen gepresenteerd worden op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen zijn.

De begroting is als volgt opgebouwd:

Algemeen

1. Een financiële samenvatting
2. Een overzicht met kerngegevens

Beleidsbegroting

1. Programmaplan

De begroting 2021 is opgesteld met als basis het op het coalitie-akkoord “Krachtig Horst aan de Maas, gezonde blik op de toekomst” gebaseerde collegeprogramma 2018 – 2022.

Het collegeprogramma is in 2018 zo concreet mogelijk opgebouwd in een format van doelstellingen, KPI's (Kritische Prestatie Indicatoren) en maatregelen.

De jaarlijkse begroting, die hetzelfde format kent als het collegeprogramma, is vervolgens een min of meer geactualiseerd collegeprogramma.

Een KPI is een variabele (indicator) om het succes van een bepaalde activiteit te meten. Oftewel wanneer vinden wij dat een doelstelling gerealiseerd is. Goede KPI's formuleren die het gewenste maatschappelijk effect SMART concretiseren, is niet eenvoudig. Dit is dan ook een continu ontwikkeltraject waar we als organisatie mee bezig zijn.

In 2017 zijn we begonnen de beleidsbegroting meer SMART te maken. Dit om als organisatie/bestuur beter te kunnen sturen op het realiseren van onze beleidsdoelstellingen. We hebben er nu bij de begroting 2021 voor gekozen alleen de doelstellingen en de maatregelen in het boekwerk op te nemen en de concrete KPI's achterwege te laten.

We gaan de komende periode wel verder kijken in hoeverre we de KPI's het beste kunnen blijven verzamelen en actueel houden. Power Bi zal hierbij een belangrijke rol gaan spelen.

Het Programmaplan bestaat uit 8 programma's en elk programma is onderverdeeld in een aantal beleidsvelden. De programma's zijn gebaseerd op de themagebieden/belangrijkste speerpunten uit het coalitieakkoord.

Elk programma kent de volgende indeling:

- Onder “**Wat is onze uitdaging**” wordt beschreven welke uitdagingen we m.b.t. dit programma hebben. Ook wordt een opsomming gegeven van welke beleidsvelden onder het programma vallen.
- Onder “**Wat willen we bereiken en wat gaan we er voor doen**” presenteren we de doelstellingen en maatregelen.

Doelstellingen

Doelstellingen zijn resultaatgericht en geven op een hoog aggregatieniveau aan wat we als organisatie willen bereiken. In totaal zijn er 68 doelstellingen geformuleerd.

Maatregelen

De maatregelen zijn de acties (inspanningen) die we gaan doen om de doelstelling uiteindelijk te realiseren. Bij elke maatregel wordt vermeld wanneer deze gerealiseerd wordt. Alle maatregelen tezamen vormen in principe alle werkzaamheden die we als gemeentelijke organisatie uitvoeren.

Bij elke maatregel wordt ook aangegeven wanneer deze gerealiseerd is. In totaal zijn er 293 maatregelen geformuleerd. Deze zijn als volgt over de jaren verdeeld:

Jaar	Aantal maatregelen
2020	4
2021	73
2022	9
2023	1
2025	1
Continu	205
Totaal	293

- Onder “**wat gaat dat kosten**” staan de lasten en baten van het programma. Eventuele stortingen en/of aanwendungen van reserves die bij het programma horen, worden eveneens in dit overzicht gepresenteerd, gevolgd door het resultaat.

In het programma 8 Financiën vindt u:

- inzicht in de algemene lasten en baten
- het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen,
- het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting en
- het bedrag voor onvoorzien.

Het overzicht van de kosten van overhead is opgenomen in programma 7 Bestuur, organisatie en samenwerking.

2. De paragrafen

De paragrafen belichten een specifiek onderdeel of geven een dwarsdoorsnede van de begroting. De onder A t/m G opgenomen paragrafen zijn verplicht voorgeschreven in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De paragraaf H “Ombuigingen” hebben we toegevoegd om een beter inzicht te geven in de financiële positie van onze gemeente. Paragraaf I “Samenvatting Actualisatie Perspectievennota Maatschappelijke accommodaties” is toegevoegd om de ontwikkelingen op accommodatiegebied meerjarig te kunnen volgen.

Paragraaf J geeft weer wat we als organisatie doen om de informatiebeveiliging en de privacy van zowel inwoners als organisatie te waarborgen.

1.2 Financiële samenvatting

	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Meerjarenbegroting 2020-2023	327	1.110	798	605
Raadsbesluiten tot en met 1e bijstelling 2020	-1.123	-1.098	-1.035	-966
Subtotaal meerjarenbegroting 2021 - 2024	-796	12	-238	-361
Raadsbesluiten > 1e bijstelling 2020 < begroting	-498	-59	-70	-133
Actuele begroting 2021 - 2024	-1.293	-47	-308	-493
Autonome ontwikkelingen	-199	-325	13	143
Gemeentefonds	1.255	-72	-972	-1.596
Nieuw beleid	-739	-1.271	-814	-327
Onontkoombaar knelpunt	-105	-3	-3	-3
Rente, afschrijving en financiering	828	-88	-409	-53
Diverse kleine mutaties < € 50.000	18	-8	-22	-32
Loon- en prijscompensatie	-71	-94	-93	-12
Corona effecten	-1.003	-966	-324	-124
Niet te realiseren ombuigingen	0	0	-285	-285
Meerjarenbegroting 2021- 2024 excl. ombuigingen	-1.309	-2.873	-3.218	-2.783
Ombuigingen begroting 2021	1.355	2.226	2.219	2.638
Compensatie Rijksoverheid voor gevolgen corona	0	500	250	250
Meerjarenbegroting 2021-2024 incl. ombuigingen	46	-146	-749	105

+/+ = voordeel

-/- = nadeel

Voor rente, afschrijving en financiering, loon- en prijscompensatie, overige technische mutaties en diverse kleine mutaties volgt hieronder een korte toelichting op hoofdlijnen. Deze komen niet meer terug in de programma's.

Rente, afschrijving en financiering

Voor de begroting en meerjarenraming zijn de vaste activa meerjarig doorgerekend voor de rente en afschrijving. Daarnaast hebben we de financieringsbehoefte meerjarig doorgerekend. Daarvoor hebben we de definitieve saldi vanuit de jaarrekening 2019 als basis genomen, aan de hand van de notitie rente van de commissie BBV en met de percentages zoals afgesproken bij de kadernota. Dit leidt op totaalniveau tot een voordeel voor 2021 en nadelen voor de jaren 2022, 2023 en 2024 van respectievelijk € 88.000, € 409.000 en € 53.000. Voor rente investeringen is meerjarig gerekend met een percentage van 1%.

Loon- en prijscompensatie

Dit betreft de indexering van loonkosten met 3,1% en de indexering van diverse budgetten op grond van onderliggende contracten en afspraken. Het betreft ook de stijging van de verzekeringspremies naar aanleiding van de nieuwe aanbesteding. Bij de berekening van de algemene uitkering van de

meicirculaire was rekening gehouden met loonindexatie (€ 700.000) en overige prijsindexeringen (€ 300.000).

De indexering bij de begroting 2021 bedraagt € 1.071.000.

Overige technische mutaties

Zoals de naam al zegt gaat het om technische wijzigingen. Deze zijn administratief van aard en hebben geen invloed op het saldo van onze begroting en meerjarenraming. Wel kunnen het wijzigingen zijn die op meerdere programma's betrekking hebben.

Diverse kleine mutaties (< € 50.000)

Deze hebben betrekking op bestaand beleid, zijn kleiner dan € 50.000 en worden niet verder toegelicht.

Hieronder volgt een specificatie van de onderdelen per daarin opgenomen onderwerpen voorafgegaan door het programmanummer. De toelichting voor de onderdelen 'autonome ontwikkelingen', 'gemeentefonds', 'nieuw beleid', 'Onontkoombaar knelpunt', 'Corona effecten', 'Niet te realiseren ombuigingen', 'ombuigingen begroting 2021' 'compensatie Rijksoverheid voor gevolgen corona' zijn opgenomen in het betreffende programma onder het kopje 'Wat gaat dat kosten'. Het kan voorkomen dat onderwerpen in meerdere programma's terugkomen, omdat de financiële vertaling meerdere programma's raakt.

	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Autonome ontwikkelingen				
1 Opbrengst grondverkoop	164	0	0	0
2 Burgerzaken	0	0	0	0
2 Onderhoud openbaar groen Cultuurplein Gasthoes	-27	-27	-27	-27
4 Burgerzaken	-13	-11	57	200
4 Participatie integratie uitkering WSW - doorbetaling aan de NLW	-259	-173	-221	26
5 Integraal huisvestingsplan onderwijs 2020-2035	22	59	224	6
5 Kostenstijging leerlingenvervoer en gymvervoer	-67	-67	-67	-67
8 Daling dividend Bank Nederlandse Gemeenten	-179	-179	-179	-179
8 Daling dividend Enexis Holding NV	-104	-104	0	0
8 Integraal huisvestingsplan onderwijs 2020-2035	-2	-3	-3	-3
8 Participatie integratie uitkering WSW - doorbetaling aan de NLW	265	180	229	188
Totaal Autonome ontwikkelingen	-199	-325	13	143
Gemeentefonds				
4 Stelpost lasten inburgering (IU) - opgenomen taakstelling	-10	-10	-10	-10
5 Verlenging regeling Sportakkoord	0	-30	0	0
7 Opschalingskorting Algemene Uitkering	375	0	0	0
8 (Compensatie-) regeling Voogdij/18+	59	9	9	-141
8 Herijking algemene uitkering sociaal domein	0	0	-1.000	-1.386
8 Herijking van het gemeentefonds	0	-1.000	-1.000	-1.000
8 Integratie-uitkering Sociaal Domein	0	0	0	-188
8 Stelpost lasten inburgering (IU) - opgenomen taakstelling	10	10	10	10

8 Verlenging regeling Sportakkoord	0	30	0	0
8 Vrijval stelpost indexatie sociaal domein	226	226	226	226
8 Vrijval stelpost toename hoeveelheid maatstaven	600	700	800	900
8 Vrijval stelposten lasten	-5	-7	-8	-8
Totaal Gemeentefonds	1.255	-72	-972	-1.596

Nieuw beleid

1 Regiodeal en investeringsagenda van de regio	-863	-1.155	-700	0
2 Ambitie kadernota 2021 - investering Horst west	0	-40	-40	-40
2 Vrijval reserve kapitaallasten	-3	-3	-3	-3
2 Werkbudget station Grubbenvorst-Greenport	-25	0	0	0
4 Ambitie kadernota 2021 - investering in de Smetenhof	0	-40	-40	-40
4 Vrijval reserve kapitaallasten	-22	-22	-21	-20
5 Ambitie kadernota 2021 - OBS Weisterbeek	0	0	0	-215
5 Sporthal HAM	0	-185	-185	-185
5 Vrijval reserve kapitaallasten	174	175	175	176
Totaal Nieuw beleid	-739	-1.271	-814	-327

Onontkoombaar knelpunt

7 Overbrenging Archief	-105	-3	-3	-3
Totaal Onontkoombaar knelpunt	-105	-3	-3	-3

Corona effecten

4 Extra kosten Tweede kamer verkiezingen - corona maatregelen	-40	0	0	0
4 Participatiewet - WWB - IOAW - IOAZ stijging uitkeringslasten +25%	-963	-1.637	-1.595	-1.595
4 Stelpost toename BUIG-budget	0	671	1.271	1.471
Totaal Corona effecten	-1.003	-966	-324	-124

Niet te realiseren ombuigingen

1 CVI / Zandmaas opbrengsten vertraagt	0	0	-285	-285
Totaal Niet te realiseren ombuigingen	0	0	-285	-285

Ombuigingen begroting 2021

1 Budget stimuleren toerisme verlagen	50	50	50	50
1 Verkoop pachtgronden	0	488	-12	-12
1 Verschuiven budget HILTHO	27	-27	0	0
2 Budget beheer openbaar gebied verlagen	200	200	0	100
2 Investering herontwikkeling Kloosterhof uitstellen van 2022 naar 2024	0	0	39	39
2 Ophogen leges voor omgevingsvergunning	100	100	100	100

2	Verschuiven investering infrastructuur Afslag 10 naar 2024	0	73	72	71
4	Gemeenschapsaccommodaties	0	0	0	100
4	Herinrichten WMO-taken	50	50	50	50
4	Ophoging stelpost ombuiging actieplan Sociaal Domein in verband met de forse daling van het BUIG-budget	200	400	400	400
4	Prioriteitsgelden dorpsraden verlagen	0	0	0	45
4	Verlagen budget Gezondste Regio (GR2025)	14	14	14	14
4	Verlagen subsidies voor professionele organisaties	0	0	0	25
5	Investering in buitensportaccommodatie America en Meterik uitstellen tot min. 2024	-2	230	227	213
5	Investering juniorcollege schrappen	0	20	20	19
5	Kostendekkendheid sportaccommodaties verhogen	0	0	0	130
5	Opknappen sporthal de Berkel in plaats van nieuwbouw in Afslag 10	0	-55	146	145
5	Opknappen zwembad de Berkel in plaats van nieuwbouw in Afslag 10	200	17	397	293
5	Verlagen budget sport	0	0	50	50
5	Verlagen subsidie peuterspeelzalen	50	50	50	50
7	Aanpassing budget communicatie	25	25	25	25
7	Budget toezicht & handhaving verlagen	0	0	0	50
7	Kritisch doorlichten budgetten	50	50	0	0
7	Stelpost aanvullende taakstelling ambtelijke organisatie	0	0	50	100
7	Stelpost verlagen budget ondermijning	0	0	0	40
7	Verlagen bijdrage gemeenschappelijke regelingen	0	150	150	150
8	Extra verhoging OZB tarieven 3%	341	341	341	341
8	Verlagen budget voor economische stimulering	50	50	50	50
Totaal Ombuigingen begroting 2021		1.355	2.226	2.219	2.638

Compensatie Rijksoverheid voor gevolgen corona

8	Compensatie Rijksoverheid voor gevolgen corona	0	500	250	250
Totaal Compensatie Rijksoverheid voor gevolgen corona		0	500	250	250

1.3 Kerngegevens

Kerngegevens (bedragen in hele euro's)	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Grondgebied			
Oppervlakte gemeente (hectare)	19.208	19.208	19.208
Aantal hectare verharding	3.600	3.600	3.600
Aantal hectare openbaar groen (incl. buitengebied)	1.072	1.072	1.072
Aantal hectare binnenwater	338	338	338
Aantal woonruimten	19.168	19.170	19.500
Aantal kilometers riolering	494	494	494
Inwoners			
Totaal aantal inwoners	42.291	42.488	42.620
Aantal uitkeringsgerechtigden gemiddeld	319	350	359
Aantal leerlingen	5.877	5.708	5.534
Basis onderwijs	3.379	3.191	3.145
Voortgezet onderwijs	2.498	2.517	2.389
Financiële structuur			
Totaal begroting	€ 117.492.000	€ 110.583.000	€ 109.587.000
Per inwoner	€ 2.779	€ 2.603	€ 2.571
Reserves (per 31-12)	€ 52.841.000	€ 44.030.000	€ 43.329.000
Per inwoner	€ 1.250	€ 1.036	€ 1.017
Voorzieningen (per 31-12)	€ 14.020.000	€ 10.074.000	€ 12.013.000
Per inwoner	€ 332	€ 237	€ 282
Vaste geldleningen (per 31-12)	€ 74.460.000	€ 69.133.000	€ 63.979.000
Per inwoner	€ 1.761	€ 1.627	€ 1.501
Opbrengst belastingen en retributies	€ 13.725.000	€ 13.911.000	€ 15.283.000
Per inwoner	€ 325	€ 327	€ 359
Algemene uitkering gemeentefonds	€ 56.273.000	€ 57.781.000	€ 60.941.000
Per inwoner	€ 1.331	€ 1.360	€ 1.430

BELEIDSBEGROTING

2.1 Programmaplan

1 Economie en ruimte

WAT IS ONZE UITDAGING?

Vrijetijdseconomie

Lokaal versterken we de structuur van de vrijetijdseconomie. Dit doen we samen met ondernemers, belangengroepen en het Toeristisch Platform Horst aan de Maas. In 2021 starten we met het nieuwe plan. Daarbij maken we gebruik van de leerervaringen uit de ontwikkeling van het Lokaal Gastheerschap en behouden we de waardevolle onderdelen.

Regionaal voeren we het "Actieprogramma Vrijetijdseconomie 2018-2025" uit. Dat is inmiddels gekoppeld aan de Investeringsagenda Noord-Limburg. We benutten daarbij ons landschap en de kansen die dit biedt optimaal. Voor wat betreft de destinationmarketing (het op de kaart zetten van onze gemeente) sluiten we aan bij de provinciale campagnes van Eén Limburg.

De vrijetijdssector heeft in 2020 flink te lijden onder de coronapandemie en de daaraan gekoppelde maatregelen. We moeten afwachten hoe zich dat in 2020 / 2021 verder ontwikkelt. Samen met de sector zijn en blijven we in overleg over hoe we als gemeente kunnen faciliteren om de nadelige gevolgen zo beperkt mogelijk te houden.

Ruimte

De Structuurvisie wordt doorvertaald naar een Omgevingsvisie, inclusief een herijkt kwaliteitsmenu met oog voor duurzaamheid. De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2022, maar we gaan door met de implementatie hiervan om onze dienstverlening en klantprocessen te optimaliseren en te transformeren. In 2020 bepalen we het gewenste ambitieniveau en de daarvoor noodzakelijke acties.

Intensieve veehouderij (IV)

De grote hoeveelheid regelingen, programma's en projecten bieden kansen voor het behoud en de ontwikkeling van de vitaliteit van ons landelijk gebied. We werken aan het toekomstbestendig maken van de sector:

- een forse daling van emissies in zijn totaliteit en in specifieke knelsituaties,
- de afname van het aantal veehouderijen en
- de extensivering van een deel daarvan.

De versnelde toename van vrijkomende agrarische bebouwing en het verder innoveren van de toekomstbestendige bedrijven biedt kansen die we niet moeten laten liggen. Die zijn bepalend voor de ontwikkeling van onze veehouderijsector in samenhang met haar omgeving. Dit wordt meegenomen in de Visie op de veehouderij.

Voedingstuinbouw, fruitteelt, boomkwekerij en glastuinbouw

Onze regio heeft de complete agrifoodsector in huis en is de grootste veredelingsregio van Nederland. Een broedplaats van kennis en kunde op het gebied van zachtfruit en gezondheid. We zetten in op het verder vergroten van de innovatiekracht en de technologische vernieuwing die nodig is om antwoorden te vinden op de maatschappelijke vraagstukken in de agrifoodsector. Dit doen we samen met onze ondernemers en de Brightlands Campus Greenport Venlo. Hiermee faciliteren we verbinding tussen de veredelings- en primaire sector enerzijds en de gezondheidsexpertise anderzijds. Deze inzet is gekoppeld aan de ontwikkelagenda van de regio.

We werken daarnaast aan de actualisatie van onze visie Glastuinbouw. We geven daarbij ruimte aan innovatie en werken mee aan de ontwikkeling van toekomstgerichte bedrijven op een duurzame locatie.

Economische zaken, verpachtingen enz.

We geven onze lokale economie ruimte om zich te ontwikkelen. Samenwerking met het lokale bedrijfsleven en het onderwijs is daarvoor essentieel. De gevolgen van de coronapandemie zijn nog niet te overzien maar die gaan wat betekenen voor de rol van de gemeente.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

- 1.1 Vrijtijdseconomie
- 1.2 Ruimte
- 1.3 Intensieve veehouderij
- 1.4 Voedingstuinbouw, fruitteelt en boomkwekerij
- 1.5 Economische zaken, verpachtingen enz.

Beleidsindicatoren programma 1	2017	2018	2019	2020	2021
Functiemenging	51,3%	51,4%	52,3%	N.n.b	N.n.b
Vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	138,8	143,4	148,5	N.n.b	N.n.b
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	8,1	3,9	N.n.b	N.n.b	N.n.b

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ER VOOR DOEN?

1.1 Vrijtijdseconomie

Doelstelling

We houden en versterken de belangrijke positie die Horst aan de Maas inneemt op het gebied van toerisme en recreatie

Maatregelen

Gereed

• In de gebiedsontwikkeling Maasgaard benutten we kansen ter versterking van het toeristische en recreatieve aanbod optimaal.	Continu
• In deze collegeperiode maken we de ontwikkeling mogelijk van het lokale gastheerschap door het Toeristisch Platform Horst aan de Maas en betrokken ondernemers.	31-12-2021
• In het kader van de Maasbeveiliging werkt de gemeente mee aan de Gebiedsontwikkeling Ooijen - Wanssum (GOW) en de rivierverruimingen bij Grubbenvorst en Lottum.	31-12-2021
• Vrijtijdsinformatie op lokaal niveau wordt verstrekt op plaatsen waar veel mensen komen en via digitale media.	Continu
• We geven uitvoering aan de regionale bestuursafspraken uit het POL door mogelijkheden voor kwalitatief goede nieuwe plannen te bieden en in te zetten op het saneren van bedrijven zonder toeristisch profiel of met onvoldoende kwaliteit.	Continu
• We geven uitvoering aan het regionale actieprogramma vrijetijdseconomie 2018-2025.	Continu
• We hebben een heldere visie op horeca in het buitengebied en verblijfs-recreatieve voorzieningen, waarbij het creëren van toegevoegde waarde voor het toeristisch product van groot belang is.	31-12-2021
• We houden de kwaliteit van onze recreatieve routes (wandel-, fiets- en menroutes) op peil, verhogen waar mogelijk de belevingswaarde en gaan na	Continu

waar uitbreiding noodzakelijk is om te komen tot een nog meer dekkend netwerk.

• We investeren samen met ondernemers, de provincie en de regio in de ontwikkeling en verspreiding van positieve verhalen en gerichte informatie als onderdeel van de regionale en provinciale bestemmingsplanning.	Continu
• We koesteren waardevolle open cultuurlandschappen en zetten hier ons landschapsontwikkelingsplan (LOP) voor in. Aanvullend voeren we specifieke landschapsanalyses uit.	Continu
• We stimuleren de ontwikkeling van een divers en kleinschalig toeristisch aanbod dat bijdraagt aan de beleving van de regio voor de dagrecreant en voor de in de regio verblijvende toeristische doelgroepen.	Continu
• We voeren de visie De Peelbergen uit.	Continu

1.2 Ruimte Doelstelling

We houden binnen Horst aan de Maas de balans tussen rode, blauwe en groene ontwikkelingen

<i>Maatregelen</i>	<i>Gereed</i>
• We actualiseren onze bestemmingsplannen voor de dorpen in Horst aan de Maas en sorteren daarbij voor op de Omgevingswet.	31-12-2022
• We maken als gemeente 1 of 2 keer per jaar een bestemmingsplan (veegplan) voor meerdere gevallen waarin bedrijfswoningen worden omgezet in burgerwoningen. Daarvoor formuleren we heldere spelregels	Continu
• We monitoren, registreren en conserveren cultureel erfgoed door middel van het opstellen van een digitale interactieve waardenkaart. Dat doen we in samenwerking met de provincie	31-12-2021
• We onderzoeken de mogelijkheden om in concentratiegebieden voor Intensieve Veehouderij en/of glastuinbouw burgerwoningen die binnen geldende milieucirkels liggen de status plattelandswoning te geven. We nemen dit mee in het veegplan.	31-12-2021
• We transformeren onze dienstverlening en klantprocessen binnen het fysieke domein en daarbuiten in lijn met de implementatie van de Omgevingswet	31-12-2021
• We voeren diverse gebiedsontwikkelingen uit	Continu
• We werken aan een Omgevingsvisie met een helder afwegingskader voor nieuwe initiatieven en het behoud van onze waarden	Continu

1.3 Intensieve veehouderij

Doelstelling

We richten ons op duurzaamheid en gezondheid m.b.t. de intensieve veehouderij (IV) en investeren in de verbinding met ondernemers, inwoners en andere overheden.

<i>Maatregelen</i>	<i>Gereed</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Samen met de landbouwsector onderzoeken we de mogelijkheden om de doelen uit het klimaatakkoord te bereiken en maken we de fasering helder	31-12-2022
<ul style="list-style-type: none"> • We faciliteren en stimuleren ondernemers binnen de agribusiness bij innovatieve ontwikkelingen door verbindingen te leggen en kansrijke projecten mee aan te jagen.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We jagen projecten gericht op duurzaamheid en innovatie in de IV-sector aan en leggen actief verbindingen tussen de sector en andere belanghebbenden	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We maken in brede dialoog met de samenleving een aparte visie op veehouderij waarin de uitgangspunten uit het coalitieakkoord (hoofdstuk 1 punt 26 a t/m m) zijn opgenomen	31-03-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We zetten actief in op verplaatsing en / of sanering bij knelsituaties, waarbij we alert zijn op subsidie en/of andere externe financiering	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We zetten een dashboard op voor Horst aan de Maas waarin de effecten van het milieubeleid worden gemonitord	31-12-2021

1.4 Voedingstuinbouw, fruitteelt, boomkwekerij

Doelstelling

We houden en versterken de belangrijke positie van Horst aan de Maas op het gebied van voedingstuinbouw, fruitteelt, boomkwekerij en glastuinbouw

<i>Maatregelen</i>	<i>Gereed</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Bij toekomstgerichte solitaire bedrijven die op een duurzame locatie liggen (hoewel buiten de project- en concentratiegebieden), willen we meewerken aan de (door)ontwikkeling, daarbij wegen we de belangen van groen, natuur en openheid zorgvuldig af.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • De bestaande concentratiegebieden voor glastuinbouw worden gerevitaliseerd (in samenwerking met de provincie), zodat daar uitgeefbare ruimte ontstaat.	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We geven vorm aan de ketensamenwerking binnen de sector door met de provincie, regio en bedrijfsleven, onderwijs en onderzoeksinstituten projecten ruimtelijk en financieel te stimuleren en faciliteren.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • Wij zetten ons samen met de regio, provincie en bedrijfsleven, in om veredelaars en andere onderzoeks- en kennisinstellingen ook op lange termijn te behouden voor de regio.	Continu

1.5 Economische zaken, verpachtingen enz.

Doelstelling

We bieden de lokale economie ruimte om te ontwikkelen

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente blijft deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling 'Euregio Rijn-Maas-Noord' ter bevordering van grensoverschrijdende samenwerking in de regio.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We bezien de toekomstige ontwikkelingen van de grindwinning in de Diepeling vanuit de kansen en het perspectief voor verhoging van de ruimtelijke kwaliteit, leefbaarheid en draagvlak	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We bieden voldoende vestigingsmogelijkheden in Greenport Venlo voor innovatieve bedrijven in de agribusiness, voeding, maakindustrie, handel en logistiek.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We blijven actief investeren in het centrum van Grubbenvorst om dit centrum telkens kwalitatief te upgraden en aan te passen aan de wensen/behoefte van onze inwoners en toeristen.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We blijven actief investeren in het centrum van Horst om dit centrum telkens kwalitatief te upgraden en aan te passen aan de wensen/behoefte van onze inwoners en toeristen.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We blijven actief investeren in het centrum van Sevenum om dit centrum telkens kwalitatief te upgraden en aan te passen aan de wensen/behoefte van onze inwoners en toeristen	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We doen jaarlijks onderzoek naar de ontwikkelingen van de arbeidsmarkt in onze gemeente, zowel kwantitatief als naar opleidingsniveau	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We faciliteren dat ondernemers zoveel mogelijk in de eigen gemeente kunnen uitbreiden op toekomstbestendige locaties	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We hebben een concrete verbinder tussen overheid en ondernemers op strategisch en tactisch niveau	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We nemen actief deel aan samenwerking binnen Greenport Venlo, de Brightlands Campussen, Brainport Eindhoven en leggen meer verbinding in projecten met de Duitse grensregio.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We omarmen het actieprogramma van O2 en het lokale onderwijs en we nemen een actieve rol in om mensen uit de regio vast te houden en anderen te verleiden hier naartoe te komen.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We ondersteunen de ontwikkeling van de Brightlands Campus Greenport Venlo en stimuleren en faciliteren aansluiting van het regionale bedrijfsleven hierop.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We zetten naast werkgelegenheid in de agribusiness en logistiek in op hoogwaardige werkgelegenheid in de maak- en kennisindustrie	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We zorgen dat we als (regio) Horst aan de Maas interessant en boeiend blijven voor afgestudeerden starters en doorstarters op de arbeidsmarkt.	Continu

Doelstelling

Onze pachtgronden worden zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet, met name voor de agrarische sector.

Maatregelen

Gereed

- We verkopen niet-strategische pachtgronden als daar aanleiding toe is en we hebben oog voor het areaal landbouwgrond. Continu
- Wij zetten in op een verdere verbetering en verdere digitalisering van het pachtproces om efficiënt en effectief met de gronden om te gaan. Continu

WAT GAAT DAT KOSTEN?

	2019 werkelijk	2020 raming na wijziging	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten						
1.1 Vrijtijdseconomie	-633	-1.338	-1.009	-1.042	-1.015	-1.015
1.2 Ruimte	-723	-833	-458	-368	-768	-768
1.4 Voedingstuinb., fruitteelt, boomkwekerij	0	0	-863	-1.155	-700	0
1.5 Economische zaken, verpachtingen enz.	-964	-1.999	-958	-901	-901	-892
Totaal Lasten	-2.320	-4.170	-3.289	-3.466	-3.383	-2.675
Baten						
1.1 Vrijtijdseconomie	62	60	60	60	60	60
1.2 Ruimte	820	565	0	74	0	0
1.5 Economische zaken, verpachtingen enz.	138	1.464	1.038	1.366	866	866
Totaal Baten	1.019	2.090	1.098	1.501	926	926
Saldo van baten en lasten	-1.300	-2.080	-2.191	-1.965	-2.457	-1.748
Storting in de reserves	-1.210	-602	6	-130	-56	-56
Aanwending van de reserves	1.009	693	72	2	2	2
Resultaat	-1.502	-1.988	-2.113	-2.093	-2.511	-1.802

Onderstaande tabel geeft het verloop van de begroting sinds de vastgestelde meerjarenbegroting 2020-2023 weer.

	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	-2.349	-2.270	-2.540	-2.540
Raadsbesluiten t/m 13 juli	-167	-284	-339	-339
Lasten - Actuele begroting	-2.516	-2.554	-2.879	-2.879
Nieuw beleid	-863	-1.155	-700	0
Ombuigingen begroting 2021	77	23	50	50
Overige technische mutaties	28	28	28	28
Rente, afschrijving en financiering	-29	42	42	50
Diverse kleine mutaties < € 50.000	20	20	20	20
Loon- en prijscompensatie	0	0	0	0
Totaal lasten Meerjarenbegroting 2021-2024	-3.283	-3.596	-3.439	-2.731
Baten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	937	1.300	1.226	1.226
Raadsbesluiten t/m 13 juli	0	-285	0	0
Baten - Actuele begroting	937	1.015	1.226	1.226
Autonome ontwikkelingen	164	0	0	0
Ombuigingen begroting 2021	0	488	-12	-12
Niet te realiseren ombuigingen	0	0	-285	-285
Rente, afschrijving en financiering	70	0	0	0
Totaal baten Meerjarenbegroting 2021-2024	1.170	1.503	929	929
Economie en ruimte	-2.113	-2.093	-2.511	-1.802

Onderstaande tabel bevat de toelichting op de financiële mutaties uit deze meerjarenbegroting.

Autonome ontwikkelingen				
Opbrengst grondverkoop				
Lasten	0	0	0	0
Baten	164	0	0	0

Deze opbrengst wordt op basis van eerder gemaakte afspraken ten gunste van het begrotingssaldo gebracht.

Nieuw beleid

Regiodeal en investeringsagenda van de regio

Lasten	-863	-1.155	-700	0
Baten	0	0	0	0

Afgelopen maanden is er in nauw overleg met de in de Regio Noord-Limburg samenwerkende acht gemeenten, de provincie Limburg, vele maatschappelijke partners in de regio, het coördinerende ministerie van LNV en de diverse vakinhoudelijk betrokken ministeries, gewerkt aan een Regiodeal-overeenkomst. Naast deze overeenkomst is er ook een pakket bestaande uit een eerste tranche van 18 Regio Deal-projecten opgesteld binnen de vijf prioritaire thema's in de Regio Deal. Hiermee staan we, ondanks de onzekerheden die gepaard gaan met de actuele gezondheidssituatie, in Noord-Limburg aan de vooravond van een enorme, structuurversterkende investeringsimpuls. De totale investering voor de Regiodeal bedraagt € 35 miljoen (bijdrage Rijk 50%, Provincie 25%, regiogemeenten 25%). Naast de regiodeal heeft de regio Noord-Limburg een regionale investeringsagenda opgesteld. De totale investering voor de Investeringsagenda bedraagt € 40 miljoen (provincie 50% en regiogemeenten 50%). We proberen om eigen projecten in de investeringsagenda en de regiodeal 2e tranche in te brengen. Voor de regiodeal en de investeringsagenda samen, hebben we een bijdrage vanuit onze gemeente van in totaal € 2,7 miljoen in de begroting opgenomen.

Ombuigingen begroting 2021

Budget stimuleren toerisme verlagen

Lasten	50	50	50	50
Baten	0	0	0	0

In het investeringskader voor Horst aan de Maas (2019) is afgesproken de opbrengsten uit de toeristische sector aanzienlijk te verhogen. Hiervan zou circa 60% beschikbaar zijn als algemeen dekkingsmiddel en 40% (€ 337.000) worden 'teruggeploegd' in de toeristische sector. In combinatie met bestaand budget (o.a. dekking project Gastheerschap) is het totale budget voor toerisme bevorderende maatregelen circa € 500.000. Het voornemen is hiermee diepte-investeringen te plegen in het versterken van ondernemerschap, juist product-marktcombinaties en investeringen in het toeristische landschap. Ter vergelijking: de opbrengst uit toeristenbelasting wordt voor 2019 geprognoseerd op circa € 2,4 miljoen en loopt op tot € 3,3 miljoen in 2024. Gezien de financiële positie van de gemeente is er op diverse budgetten bezuinigd waaronder ook op het budget stimuleren economie. Dit bemoeilijkt het gesprek met de toeristische branche over de wijze waarop de aanvullende structurele inkomsten voor de gemeente worden gegenereerd en kan leiden tot verminderde investeringen in de structuurversterking van de sector.

Verkoop pachtgronden

Lasten	0	0	0	0
Baten	0	488	-12	-12

Er worden pachtgronden verkocht ten bedragen van € 500.000. Deze verkoop gaat ten koste van de stille reserves. Door de verkoop van de pachtgronden missen we jaarlijks pachtinkomsten.

Verschuiven budget HILTHO

Lasten	27	-27	0	0
Baten	0	0	0	0

De HILTHO stond gepland voor 2021. Dit is een vierjaarlijkse lifestylebeurs op het evenemententerrein in Horst, waar ook de gemeente zich als 'gastheer' laat zien met een stand. Vanwege de coronapandemie heeft de organisator besloten het evenement te verschuiven naar 2022.

Niet te realiseren ombuigingen

CVI / Zandmaas opbrengsten vertraagt

Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	-285	-285

In tegenstelling tot hetgeen opgenomen in de projectenrapportage waar nog wordt uitgegaan van jaarlijkse inkomsten uit de exploitatiefase vanaf 2022, heeft de start van de CVI verdere vertraging opgelopen. Hierdoor dienen de reeds begrote jaarlijkse inkomsten van € 285.000 te worden gecorrigeerd. Deze inkomsten worden nu vanaf 2028 verwacht.

2 Wonen, mobiliteit en openbare ruimte

WAT IS ONZE UITDAGING?

Wonen en bouwen

We werken aan het Masterplan Wonen 2.0. Centrale uitgangspunten zijn duurzaamheid en levensloopbestendigheid. We brengen van elk dorp de kansen, behoeften en ontwikkelingen op het gebied van woningbouw in beeld. Op basis daarvan moeten keuzes worden gemaakt en prioriteiten worden gesteld. Die worden vertaald in het Masterplan en Uitvoeringsprogramma. We zien een kans in de ontwikkeling van 'Horst-West' om de leefbaarheid van de wijken In de Riet, Mussenbuurt, Norbertuswijk en Horst-Centrum te versterken. Het zwaartepunt ligt in de eerste 3 jaar op een aantal inbreidingslocaties, waarbij er geïnvesteerd in nieuwe sociale woningbouw.

Bouwgrondexploitaties

Om onze doelen op het gebied van wonen te bereiken, is een actieve grondpolitiek nodig. Het bestaand vastgoed vormt een uitdaging. Het vastgoed dat geschikt is voor transformatie wordt in beeld gebracht en beoordeeld op kansen. Een gezond en goed functionerend Grondbedrijf is daarbij van belang, waarbij we nog geen volledig zicht hebben op de effecten van de coronacrisis. Ook de gevolgen van de stikstofproblematiek zijn nog niet inzichtelijk. Dit kan leiden tot bijstelling c.q. andere keuzes.

Wegen, pleinen, fietspaden en openbare verlichting

De organisatie Trendsportal is inmiddels een feit, inclusief een meerjarenplan dat we gaan uitvoeren. Dit is onderdeel van de Limburgse Investeringsagenda. Daarnaast blijven we inzetten op een kwalitatief goede openbare infrastructuur.

Openbaar groen, bossen en landschap

We blijven werken aan de verduurzaming van onze openbare ruimte. We hebben daarbij specifiek aandacht voor klimaatadaptatie. Dat doen we natuurlijk niet alleen, maar samen met onze inwoners. Leidraad hierbij is het Duurzaamheidsprogramma 'Wij gaan groen'. Daar waar kansen voorbij komen pakken we die.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

- 2.1 Wonen en Bouwen
- 2.2 Bouwgrondexploitaties
- 2.3 Wegen, pleinen, fietspaden en openbare verlichting
- 2.4 Openbaar groen, bossen en landschap
- 2.5 Openbaar vervoer

Beleidsindicatoren programma 2	2017	2018	2019	2020	2021
Omvang huishoudelijk restafval, kg per inwoner	22	23	23,47	N.n.b	N.n.b
% Hernieuwbare elektriciteit	8,6%	11,4%	N.n.b	N.n.b	N.n.b

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ER VOOR DOEN?

2.1 Bouwen en Wonen

Doelstelling

We inspireren bedrijven en maatschappelijke organisaties zich in te zetten voor een duurzame woningmarkt.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • We geven integraal uitvoering aan het Masterplan Wonen (duurzaamheid, bestaand vastgoed, grondverkoop en sociale samenhang in wijken).	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We ontwikkelen een tool waarin we onze integrale stappen op het gebied van duurzaamheid, bestaand vastgoed, grondverkoop, sociale thema's enz. inzichtelijk maken, om inwoners te inspireren zich in te zetten voor een duurzame woningmarkt	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We richten onze regelgeving zo in dat onze inwoners gestimuleerd worden hun woning duurzaam in te richten en zorgbestendig te maken	31-12-2021

Doelstelling

We zijn volgens onze inwoners de beste woongemeente van Limburg

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • Bewoners krijgen bij bouwplannen voor nieuwe wijken inspraak over de inrichting van de openbare ruimte.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We concretiseren het Masterplan Wonen en werken in een Uitvoeringsprogramma 2019-2022 uit wat we concreet gaan doen. Daarin benoemen we in ieder geval de onderwerpen uit het coalitieakkoord hoofdstuk 2 punt 1 a t/m i.	31-12-2020
<ul style="list-style-type: none"> • We hebben van elk dorp in beeld wat de kansen, behoeften en ontwikkelingen zijn op het gebied van woningbouw.	31-12-2020

Doelstelling

We zorgen voor goede dienstverlening aan bedrijven en inwoners bij het aanvragen van omgevingsvergunningen en het doorlopen van ruimtelijke procedures

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • We houden ons aan de servicenormen bij het verlenen van vergunningen, het accepteren van meldingen en het doorlopen van ruimtelijke procedures.	Continu

2.2 Bouwgrondexploitatie

Doelstelling

We hebben een gezond en goed functionerend Grondbedrijf

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • We voeren een actief grondbeleid in samenspraak met de gemeenschap.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We zorgen voor voldoende (her) ontwikkellocaties ten behoeve van woningbouw en industrie.	Continu

2.3 Wegen, pleinen, fietspaden en openbare verlichting

Doelstelling

We hebben duurzame, veilige, goed onderhouden en begaanbare civiele kunstwerken

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • We voeren de jaarschijf van het beheerplan civiele kunstwerken 2016-2025 uit.	Continu

Doelstelling

We hebben een duurzaam, betrouwbaar openbaar verlichtingsnetwerk dat bijdraagt aan de veiligheid van onze inwoners.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • We voeren het uitvoeringsprogramma volgend uit het OV Beleidsplan 2016-2025 uit inclusief de duurzaamheidsdoelstellingen met betrekking tot LED-verlichting.	Continu

Doelstelling

We hebben een klimaatrobuust, veilig en begaanbaar verkeersnetwerk met snelle verbindingen, aangepast op nieuwe mobiliteitsvormen.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • We ondersteunen de regionale lobby voor de verbreding van de A67 voor het oplossen van de knelpunten van de A73 o.a. via het RMO, Regio-overleg en MIRT.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We onderzoeken de mogelijkheden om vrachtverkeer te weren uit de dorpskernen.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We onderzoeken de mogelijkheid om de Greenport Bike Way te verlengen richting Brabant.	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We onderzoeken plekken in het verkeer die potentieel gevaarlijk zijn en waar zich veel kinderen begeven (o.a. afritten A73). Op basis daarvan nemen we preventieve maatregelen.	31-12-2021

• We realiseren een duurzame Stationsomgeving Horst-Sevenum (lopend project Stationsomgeving Horst-Sevenum)	31-12-2022
• We realiseren goede fietsverbindingen om een veilig en sluitend netwerk te krijgen.	Continu
• We voeren de gladheidsbestrijding uit conform het gladheidsbestrijdingsplan.	Continu
• We voeren de jaarschijf uit van het actuele wegbeheerplan.	Continu
• We voeren de jaarschijf uit van het Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan (GVVP).	Continu
• We voeren de jaarschijf uit van het tractiebeheerplan.	Continu
• We voeren werkzaamheden uit volgend uit de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI), de overeenkomst Gemeenten-Nutsbedrijven (OGN) telecommunicatiewet en de Wet Informatieuitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Infrastructuren WIBON	Continu

2.4 Openbaar groen, bossen en landschap

Doelstelling

Ons landschap en openbaar groen is en blijft een visitekaartje voor inwoners, ondernemers en toeristen.

<i>Maatregelen</i>	<i>Gereed</i>
• We actualiseren de Groene Agenda van Horst aan de Maas samen met onze stakeholders.	Continu
• We betrekken inwoners actief bij de planvorming en inrichting van het openbaar groen en faciliteren bewonersinitiatieven.	Continu
• We stimuleren werkgroepen die zich bezig houden met het landschap en participeren hier actief in.	Continu
• We voeren de jaarschijf uit van het vigerende beheerplan landschappelijke elementen.	Continu
• We voeren de jaarschijf uit van het vigerende beheerplan openbaar groen.	Continu
• We voeren de jaarschijf uit van het vigerende boombeheerplan.	Continu
• We voeren de jaarschijf uit van het vigerende bosbeheerplan.	Continu
• We voeren onze wettelijke taak uit om exoten op het gebied van flora en fauna te bestrijden.	Continu
• We voeren taken uit op het gebied van het beheer van de openbare ruimte	Continu

Doelstelling

We hebben aantrekkelijke speel- en beweegplekken; inwoners bewegen, spelen, sporten en recreëren graag buiten.

Maatregelen

- We voeren de jaarschijf uit van het actuele beheerplan spelen.

Gereed

Continu

2.5 Openbaar vervoer

Doelstelling

We hebben een efficiënt openbaar vervoer met een aanvullend (waar mogelijk) dekkend netwerk van flexibele mobiliteit.

Maatregelen

- We bieden ruimte en stimuleren vormen van flexibele mobiliteit (zoals deel-auto's, wensbus en andere vervoermiddelen) georganiseerd door inwoners, bedrijven, overheid of dorpsinitiatieven.
- We blijven ons met realisme inzetten voor de komst van Station Grubbenvorst-Greenport door het actief onder de aandacht te brengen en te houden binnen ons netwerk (RMO/Provincie/DCGV etc.).
- We houden de veerverbindingen over de Maas in stand door deel te nemen aan de GR Maasveren Limburg Noord.
- We stimuleren de realisatie van een laadnetwerk voor e-bikes en elektrische auto's.
- We stimuleren en voeden de provincie en het Rijk om het openbaar vervoer voor alle inwoners in stand te houden en zijn alert op kansen die zich voordoen.

Gereed

Continu

Continu

Continu

31-12-2021

Continu

WAT GAAT DAT KOSTEN?

	2019 werkelijk	2020 raming na wijziging	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten						
2.1 Bouwen en wonen	-2.294	-3.168	-1.405	-1.405	-1.485	-1.405
2.2 Bouwgrondexploitaties	-4.347	-7.130	-3.148	-3.996	-4.217	-4.171
2.3 Wegen, pleinen, fietspaden en openb.verl	-6.146	-5.470	-5.227	-5.482	-5.563	-5.618
2.4 Openbaar groen, bossen en landschap	-2.326	-4.118	-3.200	-3.289	-3.479	-3.372
2.5 Openbaar vervoer	-1.185	-1.169	-354	-329	-330	-330
Totaal Lasten	-16.298	-21.055	-13.335	-14.503	-15.073	-14.895
Baten						
2.1 Bouwen en wonen	1.699	1.529	1.629	1.637	1.637	1.637
2.2 Bouwgrondexploitaties	4.726	7.336	3.390	4.339	4.339	4.339
2.3 Wegen, pleinen, fietspaden en openb.verl	349	203	353	61	-17	-17
2.4 Openbaar groen, bossen en landschap	390	105	122	149	149	149
2.5 Openbaar vervoer	354	306	353	354	355	356
Totaal Baten	7.518	9.480	5.848	6.540	6.463	6.464
Saldo van baten en lasten	-8.780	-11.575	-7.487	-7.962	-8.610	-8.431
Storting in de reserves	-2.497	-1.043	-724	-575	-575	-575
Aanwending van de reserves	2.164	4.015	332	392	392	392
Resultaat	-9.113	-8.603	-7.879	-8.145	-8.792	-8.614

Onderstaande tabel geeft het verloop van de begroting sinds de vastgestelde meerjarenbegroting 2020-2023 weer.

	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	-14.136	-15.246	-15.593	-15.631
Raadsbesluiten t/m 13 juli	-735	-621	-697	-697
Lasten - Actuele begroting	-14.871	-15.867	-16.290	-16.327
Autonome ontwikkelingen	-27	-27	-27	-27
Nieuw beleid	-28	-40	-40	-40
Ombuigingen begroting 2021	200	273	111	210
Overige technische mutaties	534	534	534	534
Rente, afschrijving en financiering	204	120	135	251
Diverse kleine mutaties < € 50.000	1	1	1	1
Loon- en prijscompensatie	-72	-72	-72	-72
Totaal lasten Meerjarenbegroting 2021-2024	-14.059	-15.077	-15.648	-15.470
Baten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	5.563	6.517	6.440	6.440
Raadsbesluiten t/m 13 juli	528	290	289	290
Baten - Actuele begroting	6.091	6.807	6.729	6.730
Autonome ontwikkelingen	0	0	0	0
Nieuw beleid	0	-3	-3	-3
Ombuigingen begroting 2021	100	100	100	100
Rente, afschrijving en financiering	-53	-14	-14	-14
Diverse kleine mutaties < € 50.000	10	10	10	10
Loon- en prijscompensatie	32	33	34	34
Totaal baten Meerjarenbegroting 2021-2024	6.180	6.933	6.856	6.856
Wonen, mobiliteit en openbare ruimte	-7.879	-8.145	-8.792	-8.614

Onderstaande tabel bevat de toelichting op de financiële mutaties uit deze meerjarenbegroting.

Autonome ontwikkelingen

Onderhoud openbaar groen Cultuurplein Gasthoes

Lasten	-27	-27	-27	-27
Baten	0	0	0	0

In 2020 wordt rondom het vernieuwde Gasthoes de openbare ruimte heringericht. De groenvoorzieningen worden in het plantseizoen 2020-2021 aangebracht. Daarna moet dit worden onderhouden. De kosten hiervan bedragen € 27.100 en zijn structureel.

Nieuw beleid

Ambitie kadernota 2021 - investering Horst west

Lasten	0	-40	-40	-40
Baten	0	0	0	0

De ambitie voor de investering in Horst-West was € 17 miljoen. Er is € 1 miljoen toegezegd door de provincie. Dat betekent dat de gemeente ook € 1 miljoen moet investeren. Het ambitieniveau zal moeten worden bijgesteld. Het zwaartepunt ligt in de eerste 3 jaar op een aantal inbreidingslocaties. Er wordt gesloopt en nieuw gebouwd waarbij het bij de nieuwbouw dan om sociale woningbouw gaat. Uitgangspunt is een investering van € 1 miljoen in 2020. De daadwerkelijke afronding is 1 jaar later waardoor de kapitaallasten 1 jaar opschuiven en starten in 2022.

Reserves actualisatie

Lasten	-3	0	0	0
Baten	3	0	0	0

Er is kritisch gekeken naar de stand van alle reserves en eventuele claims die er nog op liggen. Dit heeft er toe geleid dat een aantal reserves afgeraamd en opgeheven kan worden. Daarnaast zijn de claims die op de algemene reserve vrij aanwendbaar lagen, overgeboekt naar een nieuwe reserve "Reserve Onderhanden". Op deze manier is direct duidelijk hoeveel er van de reserve vrij beschikbaar is.

Vrijval reserve kapitaallasten

Lasten	0	0	0	0
Baten	-3	-3	-3	-3

De reserve voor kapitaallasten kan gedeeltelijk vrijvallen omdat het rentepercentage de afgelopen jaren fors is gedaald. De stortingen van investeringen (incl. rente) zijn niet gewijzigd, waardoor er meer in de reserve zit dan nodig is om de afschrijvingslasten te dekken. Daarnaast ontstaat er een jaarlijks voordeel omdat er geen rentelasten meer aan de reserve worden toegerekend. Dit voordeel is in verschillende programma's zichtbaar.

Werkbudget station Grubbenvorst-Greenport

Lasten	-25	0	0	0
Baten	0	0	0	0

In uw raad van 21 januari heeft u de motie Station Grubbenvorst-Greenport aangenomen. Daarin vraagt u het college om met externe partijen de financiële mogelijkheden te verkennen voor de komst van station Grubbenvorst-Greenport. Voor de uitwerking van deze motie is € 25.000 werkbudget in de begroting opgenomen.

Ombuigingen begroting 2021

Budget beheer openbaar gebied verlagen

Lasten	200	200	0	100
Baten	0	0	0	0

Het budget voor kwaliteitsverbetering openbaar groen (bomenbeheer, plantsoenen, parken, landschapsverbetering) is verhoogd met ca. € 692.000. Verlaging van dit budget is mogelijk maar heeft ook nadelige consequenties. In de nota Kwaliteitsverbetering onderhoud openbaar groen zijn bij elk voorstel de maatschappelijke baten aangegeven. Goed onderhouden openbaar groen en landschap, in combinatie met een gevarieerd assortiment zorgt voor een positief gevoel bij de mensen. Bovendien is het een visitekaartje voor onze toeristische gemeente. De biodiversiteit wordt bevorderd (van belang voor de bijen) voor o.a. de bestuiving van gewassen van de voedselvoorziening. Veel openbaar groen is tevens van belang voor het bestrijden van o.a. de hittestress. Voldoende gevarieerd groen zorgt voor de opvang van fijnstof, CO2 en stikstof. Dat komt ten gunste komt van de bevolking. Schrappen in de budgetten betekent daarnaast concreet minder bomen en boomonderhoud. Door de financiële positie van de gemeente zijn er op diverse budgetten waaronder ook het budget voor beheer openbaar gebied bezuinigingsopgaven ingerekend.

Investing herontwikkeling Kloosterhof uitstellen van 2022 naar 2024

Lasten	0	0	39	39
Baten	0	0	0	0

Het is mogelijk om een deel van de voorgenomen investering Horst-Centrum (omgeving Kloosterhof; kapitaallasten circa € 40.000) uit te stellen tot 2024. De consequenties hiervan zijn beperkt.

Ophogen leges voor omgevingsvergunning

Lasten	0	0	0	0
Baten	100	100	100	100

In de meerjarenbegroting is een stelpost opgenomen voor het verhogen van de leges inkomsten omgevingsvergunningen ten gunste van de exploitatie.

Verschuiven investering infrastructuur Afslag 10 naar 2024

Lasten	0	73	72	71
Baten	0	0	0	0

De infra ziet op o.a. de uitbreiding van de parkeerplaatsen binnen het gebied en de aansluiting op de A73 toe, waar ook door Rijkswaterstaat in wordt geïnvesteerd. Faseren / uitstel is een optie, maar niet het omlaag brengen van het bedrag. Niet doorgaan zwembad en sporthal betekent niet automatisch dat deze investering kan komen te vervallen. Verbetering van de infrastructuur binnen het gebied is wenselijk. De investering was en blijft gekoppeld aan het verbeteren van de infrastructuur op verkeersveiligheid, leefbaarheid en doorstroming.

Meerjarige investeringen op basis van al genomen besluiten, die vanaf 2021 starten

	Bruto investering	Bijdragen derden	Netto investering	2021	2022	2023	2024
Investering openbare verlichting 2021	146		146	146			
Bermen en sloten buitengebied 2021	50		50	50			
Rehabilitatie en reconstructie wegen 2021	1.000		1.000	1.000			
Herinrichting stationsomgeving station Horst-Sevenum	872		872	872			
Investering openbare verlichting 2022	146		146		146		
Bermen en sloten buitengebied 2022	50		50		50		
Rehabilitatie en reconstructie wegen 2022	2.000		2.000		2.000		
Investering openbare verlichting 2023	146		146			146	
Bermen en sloten buitengebied 2023	50		50			50	
Rehabilitatie en reconstructie wegen 2023	2.000		2.000			2.000	
Bermen en sloten buitengebied 2024	50		50				50
Investering openbare verlichting 2024	146		146				146

Investerings die nog goedgekeurd moeten worden door de raad bij de vaststelling van de MJB 2021-2024

	Bruto investering	Inbreng GREX	Netto investering	2021	2022	2023	2024
Aankoop deel Synthese pand Bommelstraat	215		215	215			

Investerings vanuit het Collegeprogramma 2019-2026, die als stelpost opgenomen zijn in de MJB 2021-2024

	Bruto investering	Netto investering	2022	2024	
Upgraden centrum Horst: herontwikkeling zuid	1.789		1.789	1.789	
Upgraden centrum Horst: herontwikkeling lint noordzijde	1.140		1.140		1.140
Upgraden centrum Horst: herontwikkeling Kloosterhof	710		710		710

Nieuwe investeringen/ambities die, conform Kadernota, als stelpost opgenomen zijn in de MJB 2021-2024 en nog goedgekeurd moeten worden door de raad

	Bruto investering	Bijdrage derden	Netto investering	2021	2022	2023	2024
Investerings Horst West	1.000		1.000	1.000			

3 Duurzaamheid: klimaatambities, energietransitie en circulariteit

WAT IS ONZE UITDAGING?

Afval

Horst aan de Maas heeft een innovatief afvalbeleid met een hoog serviceniveau. De financiën staan echter net als in heel Nederland onder druk door:

- wijzigingen in de landelijke regelgeving voor verbrandingstarieven
- stijging van de prijzen voor afvalinzameling en
- daling van de vergoedingen voor bepaalde afvalstromen.

Dit heeft gevolgen voor de afvalbegroting.

Riolering, waterkering, afwatering

Binnen het vastgestelde Rioolbeheerplan is ruimte gecreëerd voor klimaatmaatregelen. Op basis van de risicodialoog die in 2020 plaatsvindt, komen we begin 2021 met een Uitvoeringsprogramma. Dat wordt vanaf 2022 uitgevoerd.

De diverse projecten om te zorgen voor rivierversuiming, waardoor in de toekomst de veiligheid van het achtergelegen land wordt geregeld, liggen op schema.

De provincie is zich aan het herbezinnen op alle aspecten rond hoogwaterveiligheid en haar rol daarin. Dit heeft ook consequenties voor de besteding van middelen. Wij blijven alert, zodat we tijdig de noodzakelijke maatregelen kunnen nemen.

Milieu en duurzaamheid

Het regionale proces van de Regionale Energie Strategie (RES) loopt. De RES moet antwoord geven op de vraag hoe de regio Noord-Limburg - en dus ook Horst aan de Maas - gaat voldoen aan de verplichtingen van het klimaatakkoord. Op 18 februari 2020 heeft de raad het overkoepelende duurzaamheidsprogramma inclusief uitvoeringsprogramma vastgesteld. De uitvoering wordt nu opgepakt.

Het Kader Opwekking Grootschalige Duurzame energie (KODE) wordt eind 2020 aan de raad voorgelegd. De financiële consequenties van dit voorstel zullen worden betaald uit het duurzaamheidsbudget.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

3.1 Afvalverwijdering

3.2 Riolering, waterkering, afwatering

3.3 Milieu en duurzaamheid

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ER VOOR DOEN?

3.1 Afvalverwijdering

Doelstelling

We voeren op een duurzame wijze de wet Milieubeheer uit om het huishoudelijk afval in te zamelen en dragen zo bij aan de circulariteit van de samenleving.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> We voeren de jaarschijf uit van het ophalen van de verschillende afvalstromen en dit doen we volgens het gemeentelijk afvalbeleid.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We werken aan de verdere optimalisatie van het afvalstelsel en stellen nieuwe doelen voor circulariteit en zwerfvuil.	31-12-2021

3.2 Riolering, waterkering, afwatering

Doelstelling

De waterkering langs de Maas is kwalitatief goed en veilig.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> In het kader van de Maasbeveiliging werkt de gemeente mee aan de Gebiedsontwikkeling Ooijen - Wanssum (GOW) en de rivierverruimingen bij Grubbenvorst en Lottum.	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> Centrale Verwerkingsinstallatie (CVI).	Continu
<ul style="list-style-type: none"> Deltaprogramma's Rivieren Limburgse Maasvallei.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> Maascorridor.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> Meerjaren programma infrastructuur, ruimte en transport (MIRT).	Continu

Doelstelling

We hebben een kwalitatief goede afwatering op het hele grondgebied van Horst aan de Maas

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> Als deelnemer van het regionale Waterpanel zorgen we voor samenwerking en een optimale kostenbeheersing voor de riolering.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> Via subsidies stimuleren we actief het afkoppelen van hemelwater op verhardingen van particulieren en bedrijven.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We analyseren de klimaatstresstest en stellen op basis van urgentie en ambitie een korte- en lange termijn uitvoeringsprogramma op.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We koppelen actief jaarlijks het hemelwater van een deel van de openbare ruimte af.	Continu

- We stimuleren in samenwerking met het Waterpanel Noord de bewustwording van inwoners en bedrijven over de gevolgen van de klimaatverandering. Continu
- We voeren de jaarschijf uit van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021 Continu

3.3 Milieu en duurzaamheid

Doelstelling

We onderschrijven de doelstellingen uit het landelijk Klimaatakkoord 2018 en het Klimaatakkoord van Parijs en zorgen samen met inwoners en andere stakeholders dat de klimaatverandering wordt tegen gegaan.

Maatregelen	Gereed
• We brengen in beeld waar in de gemeente windenergie opgewekt zou kunnen worden. Met daaraan gekoppeld een voorstel voor vervolgstappen.	31-12-2020
• We monitoren de voortgang naar het doel van 49% minder uitstoot in 2030 (t.o.v. 1990) en 100% duurzame energie in 2050. Waar mogelijk maken we daarvoor gebruik van regionale of provinciale monitoringsinstrumenten.	Continu
• We ondersteunen lokale Flagship-projecten op het gebied van de energietransitie.	Continu
• We onderzoeken de mogelijkheden van differentiatie van heffingen vanuit duurzaamheid.	Continu
• We onderzoeken samen met regio gemeenten wat de rol van de gemeente is in de energietransitie.	31-12-2021
• We stellen een lokale energievisie op als input voor de regionale energiestrategie (RES).	31-12-2020
• We stellen voor 2021 een warmteplan op, waarin we aangeven hoe de woningen in Horst ad Maas in de toekomst van warmte kunnen worden voorzien als de levering van aardgas stopt. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de betaalbaarheid voor inwoners.	31-12-2021
• We werken aan het winnen van de Green leaf Award en de spin-off die dit genereert en blijven aangehaakt bij het green leaf netwerk.	Continu
• We werken de regionale energiestrategie (RES) Noord en Midden Limburg uit.	Continu

Doelstelling

We voldoen aan de wettelijke verplichting in het kader van de wet op de lijkbezorging.

Maatregelen	Gereed
• We organiseren een samenwerking met de gemeente Venlo, waarbij de gemeente Venlo het administratieve beheer overneemt.	Continu
• We zorgen voor een adequaat beheer van de begraafplaats in Grubbenvorst	Continu

Doelstelling

We zorgen voor goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven bij aanvragen omgevingsvergunningen milieu.

Maatregelen

Gereed

- Milieueffecten van nieuwe en bestaande ontwikkelingen worden gemonitord en maatregelen getroffen indien noodzakelijk Continu
- We volgen het grootschalig gezondheidsonderzoek van het RIVM. Continu

WAT GAAT DAT KOSTEN?

	2019 werkelijk	2020 raming na wijziging	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten						
3.1 Afvalverwijdering	-3.914	-5.611	-5.723	-6.062	-6.139	-6.070
3.2 Riolering, waterkering en afwatering	-3.234	-4.515	-4.233	-4.328	-4.418	-4.485
3.3 Milieu en duurzaamheid	-1.025	-1.381	-1.193	-1.193	-859	-859
Totaal Lasten	-8.173	-11.507	-11.149	-11.583	-11.416	-11.414
Baten						
3.1 Afvalverwijdering	4.525	6.146	6.659	6.996	7.073	7.067
3.2 Riolering, waterkering en afwatering	3.896	5.854	5.138	5.152	5.210	5.135
3.3 Milieu en duurzaamheid	175	18	18	18	18	18
Totaal Baten	8.595	12.017	11.815	12.165	12.300	12.219
Saldo van baten en lasten	422	510	666	582	884	805
Storting in de reserves	-4	-337	-337	-337	-4	-4
Aanwending van de reserves	216	820	735	785	118	55
Resultaat	635	993	1.065	1.030	998	856

Onderstaande tabel geeft het verloop van de begroting sinds de vastgestelde meerjarenbegroting 2020-2023 weer.

	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	-9.740	-9.604	-9.540	-9.582
Raadsbesluiten t/m 13 juli	-1.136	-1.290	-1.071	-1.171
Lasten - Actuele begroting	-10.877	-10.894	-10.611	-10.753
Autonome ontwikkelingen	-711	-1.123	-903	-898
Overige technische mutaties	-46	-46	-46	-46
Rente, afschrijving en financiering	168	175	183	322
Diverse kleine mutaties < € 50.000	-22	-34	-45	-45
Loon- en prijscompensatie	3	3	3	3
Totaal lasten Meerjarenbegroting 2021-2024	-11.486	-11.920	-11.420	-11.418
Baten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	10.957	10.830	10.777	10.777
Raadsbesluiten t/m 13 juli	1.092	1.214	962	962
Baten - Actuele begroting	12.048	12.044	11.740	11.740
Autonome ontwikkelingen	711	1.123	903	898
Overige technische mutaties	-42	-42	-42	-42
Rente, afschrijving en financiering	-168	-175	-183	-321
Totaal baten Meerjarenbegroting 2021-2024	12.550	12.950	12.418	12.274
Duurzaamheid: klimaatambities/energietransitie/circulariteit	1.065	1.030	998	856

Onderstaande tabel bevat de toelichting op de financiële mutaties uit deze meerjarenbegroting.

Autonome ontwikkelingen				
Diverse aanpassingen Afvalbegroting 2021-2024				
Lasten	-99	-103	-116	-111
Baten	99	103	116	111
In verband met diverse marktontwikkelingen worden diverse budgetten van de afvalbegroting 2021-2024 bijgesteld.				
Mutaties afvalbegroting				
Lasten	-279	-687	-787	-787
Baten	279	687	787	787

De afvalbegroting 2021-2024 laat in alle jaarschijven een tekort zien. Uitgaande van een kostendekkende afvalbegroting zal dit tekort binnen de afvalbegroting dus de voorziening afval moeten worden opgevangen. De voorziening mag meerjarig niet negatief lopen. Er zijn diverse maatregelen opgesteld om dit te voorkomen en deze worden momenteel nader uitgewerkt.

Overboeking van reserve duurzaamheid naar budget duurzaamheid

Lasten	-333	-333	0	0
Baten	333	333	0	0

Voor 2021 is in de reserve duurzaamheid € 333.333 gereserveerd voor de uitvoering van acties uit het duurzaamheidsprogramma #WijGaanGroen. Dat bedrag staat ook begroot voor 2022. De bedragen worden in een keer overgeheveld van de reserve duurzaamheid naar het budget duurzaamheid.

Meerjarige investeringen op basis van al genomen besluiten, die vanaf 2021 starten

	Bruto investering	Bijdragen derden	Netto investering	2021	2022	2023	2024
Rioleringsmaatregelen 2021 A5 vrijval	300		300	300			
Rioleringsmaatr. 2021 A5 bovengr.afkoppelen	50		50	50			
Rioleringsmaatr. 2021 B1 Verbeteringsmaatr.	1.690		1.690	1.690			
Klimaatmaatregelen 2021 A5	500		500	500			
Rioleringsmaatregelen 2022 A5 vrijval	300		300		300		
Rioleringsmaatr.2022 A5 bovengr.afkoppel	50		50		50		
Rioleringsmaatr. 2022 B1 Verbeteringsmaatr.	1.785		1.785		1.785		
Klimaatmaatregelen 2022 A5	500		500		500		
Rioleringsmaatr.2023 A4 Randvoorz.ME	89		89			89	
Rioleringsmaatr.2023 A5 bovengr.afkoppel	50		50			50	
Rioleringsmaatregelen 2023 A5 vrijval	300		300			300	
Rioleringsmaatr. 2023 B1 Verbeteringsmaatr.	1.812		1.812			1.812	
Klimaatmaatregelen 2023 A5	750		750			750	
Rioleringsmaatr. 2024 B1 Verbeteringsmaatr.	1.604		1.604				1.604

4 Sociaal maatschappelijk, participatie en voorzieningen

WAT IS ONZE UITDAGING?

In een gemeente waarin we te maken hebben met vergrijzing is het betaalbaar houden van de zorgkosten een grote uitdaging. Ook de kosten voor jeugdhulp laten landelijk en ook in Horst aan de Maas al jaren een stijging zien. We werken samen met de andere 6 gemeentes in Noord Limburg, onderwijs, zorg aanbieders en andere maatschappelijke partners om de kosten te kunnen blijven beheersen. Samenwerking is cruciaal om kennis te delen, innovatie te stimuleren en kosten beheersing mogelijk te maken. We willen de opgedane kennis en ervaring per 1 januari 2022 omzetten in nieuwe contractafspraken met zorgaanbieders, In 2019 zijn we daarnaast in Horst aan de Maas gestart met het Actieplan Sociaal domein en dit zetten we ook in 2021 voort. Ondanks dit plan en een nieuwe regionale inkoop en aanbesteding van jeugdhulp, Wmo en participatie, hebben we op lange termijn niet de financiële ruimte om de deze zorg en ondersteuning voor al onze inwoners op dezelfde manier te blijven organiseren. Het is daarom noodzakelijk om scherp te kijken naar de taken die we met professionals op kunnen pakken en naar de ondersteuning waarvoor we een groter beroep doen op de inwoners en wijken.

Om de kracht en uitdagingen onder inwoners te spreiden hebben we belang bij een gemeenschap waarin jong en oud, fit en hulpbehoevend vaker in staat zijn elkaar te helpen om gezond en prettig te wonen. We noemen dat vitale gemeenschappen.

Vitale gemeenschappen zijn gemeenschappen met een gezonde omgeving waarin inwoners gezond gedrag vertonen. Voor sommige plekken en groepen inwoners is dat makkelijker te realiseren dan voor andere. We kijken daarom per dorp of buurt welke oplossingen daar te realiseren zijn.

We zetten ons in om verschillen tussen inwoners, dorpen en buurten te verkleinen, om te voorkomen dat kwetsbare inwoners een nog grotere zorgvraag krijgen. Kwetsbare inwoners zijn ouderen, mensen met gezondheidsproblemen, mensen die de taal niet spreken en mensen met een laag inkomen. We willen een gemeente waarin inwoners en ook de kwetsbare gezonde keuzes kunnen maken. We weten dan de omgeving hier bepalend kan zijn en richten ons op het inrichten van een gezonde omgeving.

Zeker nu de economische vooruitzichten slecht zijn en de onzekerheid rondom corona de druk op werkgelegenheid verhoogt, willen we die laatste groep zo klein mogelijk houden. Dat is een behoorlijke uitdaging. Het CPB voorspelt verschillende scenario's met een landelijk werkgelegenheidsverlies variërend van 15% tot in het slechtste geval 51%. In onze begroting houden wij (bij gelijkblijvend beleid) rekening met een stijging van de uitkeringslasten van 35%. We vinden een groei van uitkeringslasten met 35% onacceptabel. We streven ernaar het aantal inwoners dat afhankelijk is van een uitkering minimaal te houden. We denken dat onze arbeidsmarkt hier mogelijkheden toe biedt. Bovendien hebben we laten zien dat we de uitkeringslasten begin 2020 met 10% hebben kunnen reduceren. Tegelijkertijd komen veel arbeidsmigranten in de regio werken. We investeren extra in tijd en geld om de werkgelegenheid te verdelen tussen arbeidsmigranten en inwoners van onze gemeente die hun baan hebben verloren. We gaan met werkgevers in gesprek over de bijdrage die zij kunnen leveren om werkgelegenheid te behouden voor inwoners die werkloos zijn. Ook bespreken we de sociale integratie van de arbeidsmigranten die zich hier willen vestigen voor de lange termijn. We kijken hierbij ook naar de maatschappelijke effecten op onze samenleving. Dit overleg moet leiden tot concrete afspraken of gewijzigde werkwijzen. We maken daarbij duidelijk onderscheid in beleid en aanpak voor short stay en long stay. Een eenduidige registratie en bijbehorende dienstverlening is daarbij belangrijk.

Ook al hebben we de grenzen van onze financiële mogelijkheden bereikt, onze dienstverlening, houding en rolneming ten opzichte van onze inwoners, instellingen, verenigingen en ondernemers blijft onverminderd van kracht.

Nu we onze inwoners en inwonersinitiatieven nog meer betrekken bij de oplossingen binnen het sociaal domein, onderzoeken we ook de mogelijkheden voor herverdeling van financiële middelen.

Dragen inwoners en inwonersinitiatieven meer bij aan maatschappelijke doelen, dan zijn we als gemeente ook bereid om financiële kaders te verleggen van professionals naar inwonersinitiatieven, dorpen en buurten. In plaats van strikte regie en controle, vertrouwen we erop dat onze inwoners en professionele partners tot betere oplossingen kunnen komen. We gaan uit van de mogelijkheden van inwoners en dorpen en kijken dan welke juridische kaders hier het best bij passen. De mogelijkheden van inwoners, dorpen en buurten zijn hierbij het uitgangspunt. Voor dorpen of buurten die hiertoe in staat zijn, kijken we naar nieuwe vormen van financiering die passen bij de situatie. Ook het nieuwe subsidiekader dat gevormd wordt in 2021 moet hierbij aansluiten en de kracht van de inwoners, verenigingen en dorpen faciliteren en ondersteunen.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

- 4.1 Zorg
- 4.2 Werk en inkomen
- 4.3 Arbeidsmigranten
- 4.4 Nieuwkomers
- 4.5 Gezondste regio 2025
- 4.6 Inwonerparticipatie en Inwonerinitiatieven
- 4.7 Burgerzaken

Beleidsindicatoren programma 4	2017	2018	2019	2020	2021
Banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	682	698	713	N.n.b	N.n.b
Kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin	3%	3%	N.n.b	N.n.b	N.n.b
Werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking per 1.000 inwoners	718	715	745	N.n.b	N.n.b
Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 bewoners	156,2	134,2	130,4	N.n.b	N.n.b
Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp	9,6%	9,7%	10,3%	N.n.b	N.n.b
Jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming	1,1%	1,2%	1,2%	N.n.b	N.n.b
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement per 10.000 inwoners	430	460	500	N.n.b	N.n.b
Lopende re-integratievoorzieningen bij 15 tot 64 jarigen per 10.000 inwoners	121,2	121	N.n.b	N.n.b	N.n.b
Werkloze jongeren in de leeftijd van 16 t/m 22 jaar	1%	1%	N.n.b	N.n.b	N.n.b

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ER VOOR DOEN?

4.1 Zorg

Doelstelling

Horst aan de Maas is een krachtige gemeenschap waarin onze inwoners zelfredzaam zijn en meebouwen aan de huidige en de toekomstige vitale gemeenschap. (Inwonersinitiatieven voor ondersteuning)

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • We geven ruimte aan inwonersinitiatieven en stimuleren en ondersteunen informele en/of vrijwillige zorg 	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We stimuleren de vorming en inzet van vrij toegankelijke collectieve voorzieningen voor alle inwoners 	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We verstrekken subsidie aan, of werken samen met, partners van toegankelijke voorzieningen die gericht zijn op ondersteuning en zorg. 	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We werken mee aan vernieuwingen in de zorg die stimuleren dat inwoners langer zelfstandig kunnen blijven wonen. 	Continu

Doelstelling

Er is een toegankelijk vangnet voor al onze inwoners als de ondersteuningsbehoefte de eigen kracht en die van het netwerk en de gemeenschap overstijgt.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • Om het vangnet te verbeteren, bevragen we inwoners en de diverse partnerorganisaties. 	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • Wat we lokaal niet kunnen organiseren, borgen we in de regionale voorzieningen op het gebied van werk, inkomen en zorg en de samenwerking met onze teams. 	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We besteden de financiële middelen voor zorg doelmatig en rechtmatig zodat we zorg en ondersteuning ook op de lange termijn kunnen blijven vormgeven. 	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We blijven onze monitor Sociaal Domein als een instrument zien op basis waarvan we beleidsmatige keuzes kunnen maken. Dit doen we om zicht te houden op de effecten van de zorgkosten en daar grip op te houden. 	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We borgen continuïteit van zorg en een soepele overgang naar een ander wettelijk kader als inwoners 18 jaar worden (en niet meer onder de jeugdwet vallen). 	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We ondersteunen inwoners bij hun hulpvraag en passen integrale toegang voor ondersteuning en zorg toe. 	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We organiseren adequaat doelgroepenvervoer dat de eigen mobiliteit van inwoners verhoogt en zoveel mogelijk aansluit uit op het integrale vervoersnetwerk. 	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We organiseren een sluitende keten voor de opvang en ondersteuning van personen met verward gedrag en dak- en thuislozen. 	31-12-2021

- We stimuleren preventieve activiteiten voor inwoners.
- We verbeteren de samenwerking met huisartsen, jeugdartsen en andere verwijzers op het gebied van jeugdhulp. 31-12-2021
- We verstevigen de relatie met zorgaanbieders, de samenwerkende Noord Limburgse gemeentes en maatschappelijke partners om de bestaande voorzieningen te verbeteren en samen tot nieuwe vormen van ondersteuning en zorg te komen. 31-12-2021
- We voeren het geactualiseerde Actieplan Sociaal Domein uit. 31-12-2021
- We voorkomen dat gebruikers van zorg veel last hebben van ongewenste stapeling van eigen bijdragen in de zorg. 31-12-2021

4.2 Werk en inkomen

Doelstelling

Onze inwoners participeren in de samenleving naar vermogen en behoefte.

Maatregelen

Gereed

- We creëren samen met het onderwijs en het bedrijfsleven snelle omscholingsmogelijkheden naar sectoren waar veel vraag naar arbeid is. Continu
- We ondersteunen inwoners bij hun financiële hulpvraag. Continu
- We ondersteunen inwoners en inwoners in een uitkering naar maximale participatie en maximale financiële onafhankelijkheid. Continu

4.3 Arbeidsmigranten

Doelstelling

De huisvesting van arbeidsmigranten is adequaat en lokaal gedragen waarbij de economische en sociale belangen in balans zijn.

Maatregelen

Gereed

- Er vindt geen grootschalige huisvesting (short stay) plaats in of nabij de dorpen. Continu
- We brengen randzones rond werkgelegenheidsgebieden in beeld en wegen deze locaties specifiek af. Continu
- We nemen deel aan het regionale overleg over huisvesting van internationale werknemers in Horst aan de Maas en de regio. 31-12-2021
- We stimuleren inwonerinitiatieven voor de integratie en sociale participatie van internationale werknemers die lang blijven en vragen werkgevers en huisvesters hier een bijdrage aan te leveren. Continu
- We werken volgens een integrale aanpak voor arbeidsmigranten. Continu
- We zetten in op het verbeteren van de communicatie rond arbeidsmigranten. Continu

4.4 Nieuwkomers

Doelstelling

Nieuwkomers hebben gelijkwaardige kansen voor maximale participatie in Horst aan de Maas

<i>Maatregelen</i>	<i>Gereed</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Anderstaligen kunnen op een goede manier gebruik kunnen maken van het collectief aanbod dat er voor inwoners in de wijk is. Hierbij is ook aandacht voor de draagkracht en ondersteuning van vrijwilligers en initiatieven.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We investeren in de sociale samenhang in de wijken en dorpen waar nieuwkomers zich vestigen.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We ondersteunen nieuwkomers in het zo snel mogelijk eigen maken van onze taal en cultuur.	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We stimuleren de participatie van statushouders en streven naar 85% uitkeringsonafhankelijkheid.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We zorgen voor adequate huisvesting van statushouders en streven naar spreiding in de gemeente.	31-12-2021

4.5 Gezondste regio 2025

Doelstelling

In 2025 behoort de gemeente Horst aan de Maas tot Gezondste Regio van Nederland.

<i>Maatregelen</i>	<i>Gereed</i>
<ul style="list-style-type: none"> • We geven uitvoering aan de Programmalijn Jong en lekker in je vel.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We nemen deel aan de regionale beweging De Gezondste Regio 2025.	31-12-2025
<ul style="list-style-type: none"> • We stimuleren positieve gezondheid van inwoners door samen met partners initiatieven op te pakken die gezondheid van inwoners verbeteren en passen binnen de 4 speerpunten van gezondheidsbeleid.	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We streven er naar de sociaal economische gezondheidsverschillen te verkleinen door een wijkgerichte aanpak.	Continu

4.6 Inwonerparticipatie en Inwonerinitiatieven **Doelstelling**

Horst aan de Maas is een krachtige gemeenschap waarin onze inwoners meebouwen aan de huidige én de toekomstige vitale gemeenschap (overheidsparticipatie).

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • Onze gebouwen en openbare ruimte zijn toegankelijk voor iedereen op basis van het VN verdrag.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We faciliteren verenigingen, instellingen en inwonersinitiatieven die de verbinding tussen inwoners versterken.	31-12-2022
<ul style="list-style-type: none"> • We richten onze werkwijze en gemeentelijke organisatie zo in dat we inwoners met een initiatief adequaat kunnen antwoorden en ondersteunen.	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We starten een pilot met een inwonersbegroting.	31-12-2022
<ul style="list-style-type: none"> • We willen onze financiën laten aansluiten bij dorpen en kernen die verantwoordelijkheden nemen.	31-12-2022

4.7 Burgerzaken **Doelstelling**

We zijn een deskundige en betrouwbare publieke dienstverlener.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • Dienstverlening wordt uitgevoerd binnen de uitgangspunten van de visie op dienstverlening, de vastgestelde servicenormen en de wettelijke eisen.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We komen tot een dashboard dienstverlening in 2021.	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We organiseren verkiezingen.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We voeren de wettelijke taken op het gebied van burgerzaken uit.	Continu

WAT GAAT DAT KOSTEN?

	2019 werkelijk	2020 raming na wijziging	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten						
4.1 Zorg	-23.676	-25.474	-23.561	-23.559	-23.613	-23.644
4.2 Werk en inkomen	-12.133	-13.547	-14.895	-15.166	-14.733	-14.486
4.3 Arbeidsmigranten	-67	-192	-60	-60	-35	-35
4.4 Nieuwkomers	-127	-439	-82	-82	-82	-82
4.5 Gezondste regio 2025	-46	-44	-30	-30	-30	-30
4.6 Inwonerparticipatie/inwonerinitiatieven	-5.190	-5.202	-5.084	-5.301	-5.471	-5.393
4.7 Burgerzaken	-1.312	-1.126	-1.361	-1.309	-1.279	-1.446
Totaal Lasten	-42.550	-46.024	-45.073	-45.507	-45.243	-45.116
Baten						
4.1 Zorg	774	934	480	447	448	448
4.2 Werk en inkomen	6.931	6.740	6.704	7.357	7.957	8.157
4.3 Arbeidsmigranten	38	0	0	0	0	0
4.4 Nieuwkomers	4	0	0	0	0	0
4.6 Inwonerparticipatie/inwonerinitiatieven	2.562	608	486	486	468	568
4.7 Burgerzaken	539	412	451	393	393	704
Totaal Baten	10.848	8.695	8.121	8.683	9.266	9.877
Saldo van baten en lasten	-31.702	-37.330	-36.952	-36.825	-35.976	-35.239
Storting in de reserves	-4.814	-55	-24	-55	-55	-55
Aanwending van de reserves	3.827	1.969	168	271	272	272
Resultaat	-32.688	-35.415	-36.809	-36.608	-35.759	-35.022

Onderstaande tabel geeft het verloop van de begroting sinds de vastgestelde meerjarenbegroting 2020-2023 weer.

	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	-43.657	-43.361	-43.105	-43.242
Raadsbesluiten t/m 13 juli	-351	-293	-293	-293
Lasten - Actuele begroting	-44.008	-43.654	-43.397	-43.535
Autonome ontwikkelingen	-297	-212	-242	-162
Gemeentefonds	-10	-10	-10	-10
Nieuw beleid	-35	-40	-40	-40
Corona effecten	-1.003	-1.637	-1.595	-1.595
Ombuigingen	-35	0	0	0
Ombuigingen begroting 2021	264	464	464	534
Overige technische mutaties	-167	-233	-233	-233
Rente, afschrijving en financiering	542	108	104	228
Diverse kleine mutaties < € 50.000	-1	-1	-1	-11
Loon- en prijscompensatie	-347	-347	-347	-347
Totaal lasten Meerjarenbegroting 2021-2024	-45.097	-45.562	-45.298	-45.171
Baten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	9.160	9.091	9.026	9.026
Raadsbesluiten t/m 13 juli	-741	-806	-806	-806
Baten - Actuele begroting	8.419	8.285	8.220	8.220
Autonome ontwikkelingen	26	29	78	388
Nieuw beleid	13	-22	-21	-20
Corona effecten	0	671	1.271	1.471
Ombuigingen	35	0	0	0
Ombuigingen begroting 2021	0	0	0	100
Overige technische mutaties	-66	0	0	0
Rente, afschrijving en financiering	-139	-10	-9	-10
Loon- en prijscompensatie	1	1	1	1
Totaal baten Meerjarenbegroting 2021-2024	8.288	8.954	9.539	10.149
Sociaal maatschappelijk, participatie en voorzieningen	-36.809	-36.608	-35.759	-35.022

Onderstaande tabel bevat de toelichting op de financiële mutaties uit deze meerjarenbegroting.

Autonome ontwikkelingen

Burgerzaken

Lasten	-21	-22	-21	-188
Baten	8	11	78	388

De budgetten van Burgerzaken worden geactualiseerd. In 2024 is de paspoortdip als gevolg van de verlenging van de geldigheid van 5 naar 10 jaar voorbij.

Huurinkomsten Junior-college

Lasten	-17	-17	0	0
Baten	17	17	0	0

Door de investering in het Junior-college worden extra huurinkomsten gerealiseerd.

Participatie integratie uitkering WSW - doorbetaling aan de NLW

Lasten	-259	-173	-221	26
Baten	0	0	0	0

Zowel de omvang als ook de verdeling van de integratie uitkering wijzigt. De omvang van de integratie uitkering Participatie wijzigt door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2020. De verdeling van de integratie uitkering wijzigt door actualisatie van de verdeling van de Wsw-middelen binnen de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De Wsw-verdeling vanaf 2020 is geactualiseerd met de realisaties van het gemiddeld aantal StandaardEenheid (SE) in 2019 en de blijf-kansen van Wsw-werknemers voor de jaren 2020 en verder. Het bedrag dat we van het rijk ontvangen voor WSW wordt doorbetaald aan de NLW. Tegenover het voordeel in 2024 staat een nadeel in de integratie uitkering sociaal domein die we van het rijk ontvangen via de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Gemeentefonds

Stelpost lasten inburgering (IU) - opgenomen taakstelling

Lasten	-10	-10	-10	-10
Baten	0	0	0	0

Met ingang van 1 juli 2021 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking. In de begroting 2020 is, vooruitlopend op toekenning van de rijksbijdrage inburgering, al een ombuiging van € 10.000 opgenomen voor het structureel benodigde budget voor de uitvoering van deze nieuwe taak. Daardoor stond in onze begroting wel een taakstelling, maar nog geen budget. De integratie uitkering maakt met ingang van de meicirculaire 2020 onderdeel uit van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Voor de jaren 2021 en 2022 is resp. € 54.000, € 121.000 toegekend en vervolgens structureel € 133.000. Deze middelen zijn, hoewel niet geoormerkt, bedoeld voor de uitvoering van de wettelijke taak. Door de opgenomen ombuiging van € 10.000, zetten we op voorhand €10.000 minder opzij voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering.

Nieuw beleid

Ambitie kadernota 2021 - investering in de Smetenhof

Lasten	0	-40	-40	-40
Baten	0	0	0	0

Een investering van € 750.000 in de Smetenhof is nodig om ruimtes gelijktijdig (geluidsdicht) te kunnen verhuren. De afronding van de werkzaamheden vindt plaats in 2021, waardoor de kapitaallasten vanaf 2022 in de begroting worden opgenomen.

Reserves actualisatie

Lasten	-35	0	0	0
Baten	35	0	0	0

Er is kritisch gekeken naar de stand van alle reserves en eventuele claims die er nog op liggen. Dit heeft er toe geleid dat een aantal reserves afgeraamd en opgeheven kan worden. Daarnaast zijn de claims die op de algemene reserve vrij aanwendbaar lagen, overgeboekt naar een nieuwe reserve "Reserve Onderhanden". Op deze manier is direct duidelijk hoeveel er van de reserve vrij beschikbaar is.

Vrijval reserve kapitaallasten

Lasten	0	0	0	0
Baten	-22	-22	-21	-20

De reserve voor kapitaallasten kan gedeeltelijk vrijvallen omdat het rentepercentage de afgelopen jaren fors is gedaald. De stortingen van investeringen (incl. rente) zijn niet gewijzigd, waardoor er meer in de reserve zit dan nodig is om de afschrijvingslasten te dekken. Daarnaast ontstaat er een jaarlijks voordeel omdat er geen rentelasten meer aan de reserve worden toegerekend. Dit voordeel is in verschillende programma's zichtbaar.

Ombuigingen

WMO Begeleiding individueel bijdrage gemeente Venlo

Lasten	-35	0	0	0
Baten	35	0	0	0

Door de aanstaande decentralisatie van maatschappelijke opvang (MO) en beschermd wonen (BW), verschuiven de zorgkosten van MO en BW naar Begeleiding individueel. Omdat de rijksmiddelen voor maatschappelijke opvang naar de gemeente Venlo gaan als centrumgemeente, ontvangen we van Venlo compensatie in de stijgende kosten. Deze compensatie levert een bijdrage aan de realisatie van de nog te realiseren ombuiging in het sociaal domein.

Corona effecten

Extra kosten Tweede kamer verkiezingen - corona maatregelen

Lasten	-40	0	0	0
Baten	0	0	0	0

Voor de Tweede Kamerverkiezingen op 17 maart 2021 zijn er aanvullende maatregelen nodig zodat het stemmen corona-proof verloopt.

Participatiewet - WWB - IOAW - IOAZ stijging uitkeringslasten +25%

Lasten	-962	-1.636	-1.595	-1.595
Baten	0	0	0	0

Door de coronacrisis kan het aantal bijstandsuitkeringen in 2022 op basis het tweede golf scenario oplopen tot 438. Dit is ingegeven door het meest negatieve scenario van het CPB (scenario's: matig herstel, volledig herstel, zwak herstel en tweede golf). Dat is bijna de helft meer dan het aantal in 2019 (292). De cijfers van het CBS zijn landelijke aantallen. Het UWV publiceert de regionale werkloosheidscijfers. Daarom hebben we de verwachte doorval naar de bijstand berekend op basis van de cijfers van het UWV. Voor de berekening van de uitkeringslasten ultimo 2022 gaan we uit van een stijging van 25%, met daarna een geleidelijke afloop naar +15% en +10%. Daarmee kiezen we voor een prognose op basis van actuele werkloosheidscijfers. De uiterste scenario's, volledig herstel +15% en tweede golf +51%, vallen daarmee af. Naar verwachting treedt het grootste effect van de coronamaatregelen voor de uitkeringslasten in 2021 op. Het is niet uit te sluiten dat er ook al in 2020 effecten in het aantal bijstandsuitkeringen merkbaar zijn.

Stelpost toename BUIG-budget

Lasten	0	0	0	0
Baten	0	671	1.271	1.471

De financiering vanuit het Rijk voor de Participatiewet vindt plaats via de zogenaamde gebundelde uitkering (BUIG). Omdat het aantal mensen dat een bijstandsuitkering krijgt stijgt, is de verwachting dat de BUIG die stijging (deels) gaat volgen. Daar zit echter een vertraging op. Het macrobudget wordt namelijk gebaseerd op de realisatie van jaar t-1. De hier opgenomen bedragen zijn een aanname. De uiteindelijke realisatie zal afwijken. Dit kan in positieve maar ook in negatieve zin. Daarbij spelen tal van factoren een rol. Niet alleen onze lokale ontwikkeling van het aantal mensen met een bijstandsuitkering. Ook de landelijke ontwikkelingen, hoe lokaal en landelijk zich tot elkaar verhouden, de gevolgen van het rijksbeleid en een eventuele aanpassing van de verdeelsystematiek zijn van invloed.

Ombuigingen begroting 2021

Gemeenschapsaccommodaties

Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	100

De huidige kostendekkendheid van de gemeenschapsaccommodaties wordt verhoogd. Dit zijn de huurinkomsten ten opzichte van de kapitaals- en onderhoudskosten van de accommodaties. Dit levert een voordelig saldo op van € 100.000.

Herinrichten WMO-taken

Lasten	50	50	50	50
Baten	0	0	0	0

We voeren WMO-taken niet volledig uit. Het vangnet sociaal domein is hiermee dan niet volledig. We verstrekken bijvoorbeeld bepaalde producten niet meer aan onze inwoners. Dit sluit aan bij het opzoeken van de grenzen en er soms net iets over heen gaan. Het wettelijk recht blijft echter bestaan. Er bestaat een risico dat inwoners bezwaar gaan maken.

Ophoging stelpost ombuiging actieplan Sociaal Domein in verband met de forse daling van het BUIG-budget

Lasten	200	400	400	400
Baten	0	0	0	0

Uitgaande van de pre-corona-situatie kan het standpunt worden ingenomen dat de verlaging van de BUIG-middelen tenminste gedeeltelijk moet worden opgelost in het sociaal domein (o.a. participatie en WMO). De kern van de aanpak zou kunnen zijn dat we een groter beroep doen op de samenleving: inwoners, werkgevers, instellingen. De economische effecten van de corona-crisis leiden waarschijnlijk gelijktijdig tot aanvullende kosten: meer inwoners met een uitkering en extra inzet om hen weer aan het werk te krijgen. Daarnaast heeft de crisis een mogelijk negatief effect op de eerder opgenomen taakstelling die oploopt tot € 600.000 (met name voor jeugdhulp). De taakstelling wordt door uitvoering van het Actieplan Sociaal Domein opgepakt.

Prioriteitsgelden dorpsraden verlagen

Lasten	0	0	0	45
Baten	0	0	0	0

Het budget voor prioriteitsgelden bedraagt € 130.000. Prioriteitsgelden zijn geen wettelijke verplichting maar passen in het principe om verantwoordelijkheid van onderop te stimuleren. De dorpsraden/platforms beheren het budget en bepalen zelf waaraan dat wordt uitgegeven. Bij verlaging van dit budget is weerstand uit de dorpen te verwachten. Daar staat tegenover dat dorpen met de prioriteitsgelden reserves hebben opgebouwd. We voorzien een herverdeling van financiën, andere vormen van financiering van hulp en ondersteuning en herijking van het subsidiekader. De prioriteitsgelden moeten hierbij aansluiten.

Verlagen budget Gezondste Regio (GR2025)

Lasten	14	14	14	14
Baten	0	0	0	0

Het budget voor de Gezondste Regio 2025 ad € 44.000 kan worden verlaagd. Dat staat wel haaks op de nieuwe regiovisie. Een verlaging van het budget roept bij de partners in deze beweging vragen op over het 'commitment' van onze gemeente. Daar staat tegenover dat de GR2025 inmiddels door de hele regio financieel wordt gesteund.

Verlagen subsidies voor professionele organisaties

Lasten	0	0	0	25
Baten	0	0	0	0

We verstrekken enkele subsidies aan professionele organisatie in het sociaal domein. Het totaalbedrag dat we aan budgetsubsidies verstrekken is € 1,8 mln. Het is technisch mogelijk deze subsidies te verlagen. Dat staat echter op gespannen voet met de eerdere opgenomen taakstelling 'herijking subsidiebeleid'. Die gaat uit van een structurele ombuiging van € 200.000 met ingang van 2022. Die spanning zien we ook in relatie tot de taakstelling 'Actieplan Sociaal Domein'. Die loopt op van € 300.000 in 2020 naar € 600.000 structureel met ingang van 2022. Bovendien zou een verlaging van deze subsidie ingaan tegen de wens om maatwerk-voorzieningen (ingekochte zorg op basis van indicatie) om te buigen naar voorliggende voorzieningen (preventief, algemeen toegankelijk). Dat is juist de strategie voor kostenreductie in het sociaal domein. Door verlaging van deze subsidie komt dit oplossingsvermogen daarmee onder druk.

Meerjarige investeringen op basis van al genomen besluiten, die vanaf 2021 starten

	Bruto investering	Bijdragen derden	Netto investering	2021	2022	2023	2024
WMO individuele voorzieningen 2021	450		450	450			
WMO individuele voorzieningen 2022	450		450		450		
WMO individuele voorzieningen 2023	450		450			450	
WMO individuele voorzieningen 2024	450		450				450

Nieuwe investeringen/ambities die, conform Kadernota, als stelpost opgenomen zijn in de MJB 2021-2024 en nog goedgekeurd moeten worden door de raad

	Bruto investering	Bijdrage derden	Netto investering	2021	2022	2023	2024
Investering Smetenhof Lottum	750		750	750			

5 Cultuur, sport en onderwijs

WAT IS ONZE UITDAGING?

We hebben een goed voorzieningenniveau in Horst aan de Maas. Er zijn veel actieve inwoners, verenigingen en clubs. De voorzieningen zijn bereikbaar in alle dorpen. Die leefbaarheid maakt dat het hier prettig wonen is. Kenmerkend voor onze gemeente zijn de vele kernen en dorpen. Het in stand houden van alle voorzieningen op een kwalitatief hoogwaardig niveau in alle 16 kernen is een uitdaging. We hebben kwalitatief goede en betaalbare accommodaties die bijdragen aan de leefbaarheid in de kernen. Het maken van keuzes en prioriteren, wordt daarbij steeds belangrijker. We gaan de komende periode investeren in die accommodaties waar de nood het hoogst is. Bovendien kijken we naar de mogelijkheden en het maatschappelijk effect van de accommodaties binnen het dorp of de buurt.

Samen met het onderwijs komen we tot een definitief Integraal Huisvestingsplan, waarin de toekomstige investeringen zijn opgenomen. De eerste prioriteiten liggen bij OBS Weisterbeek in Horst en in Sevenum.

We ondersteunen onze kinderopvang en onderwijspartners in het realiseren van thuisnabije passende opvang en passend onderwijs voor alle kinderen en jongeren. Insteek daarbij is een doorgaande ontwikkeling en leerlijnen van peuter tot jongvolwassenen. Inclusief de extra ondersteuning voor die jeugdigen die dat nodig hebben.

Wij zien kinderopvang en onderwijs als veilige plek met professionals die vroegtijdig problemen bij kinderen en gezinnen herkennen en daarop acteren en ondersteunen. Door deze preventieve inzet van kinderopvang en onderwijs kan de inzet van dure jeugdhulp later vaak worden beperkt”.

Onze bijdragen of subsidies aan kunst en cultuur, sport, verenigingen, maatschappelijke instellingen en accommodaties zijn geen doel op zich. Het huidige subsidiekader is daarom niet meer passend. Het doel is (meer)waarde aan de samenleving toe te voegen. De organisaties en inwoners die hieraan bijdragen, zijn daarvoor essentieel. Dat is de kracht van Horst aan de Maas. Dat hebben we in de afgelopen jaren bij veel inwonersinitiatieven gezien. En dit koesteren we als gemeente. In tijden van financiële tegenwind is dat niet altijd makkelijk. Maar we erkennen deze realiteit, waarbij van iedereen een bijdrage wordt gevraagd. Tegelijkertijd kijken we ook naar de toekomst. Het is van belang deze periode samen door te komen en af en toe een stapje terug te zetten, zonder af te breken wat we hebben opgebouwd. Om hiervoor te zorgen, voeren we het eerlijke gesprek met de raad en inwoners over de effecten van maatregelen. Tegelijkertijd laten we niet los wat we belangrijk vinden. En dat is het faciliteren en stimuleren van onze inwoners (initiatieven) en verenigingen. Dit doen we niet sectoraal maar we sluiten aan bij de omgeving en behoefte van de inwoners. Het nieuwe subsidiekader moet hierbij aansluiten, herverdeling van middelen tussen verenigingen en dorpen is daarbij onontkoombaar.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

- 5.1 Kunst en cultuur
- 5.2 Sport
- 5.3 Afslag 10 & zwembad
- 5.4 Onderwijs
- 5.5 Accommodaties
- 5.6 Subsidies

Beleidsindicatoren programma 5	2017	2018	2019	2020	2021
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	6,0	1,8	N.n.b	N.n.b	N.n.b
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	9,0	13,0	N.n.b	N.n.b	N.n.b
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers), % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1%	1,2%	N.n.b	N.n.b	N.n.b
Niet-sporters (wordt eens per 4 jaar gemeten)	2016 =	46,3%	N.n.b	N.n.b	N.n.b

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ER VOOR DOEN?

5.1 Kunst en cultuur

Doelstelling

Horst aan de Maas heeft een laagdrempelig cultuuraanbod dat bijdraagt aan de sociale samenhang van inwoners en past binnen een gezonde leefstijl van inwoners.

Maatregelen

Gereed

- We stimuleren de zichtbaarheid van onze cultuur en stimuleren de ontwikkeling van cultureel talent. Continu
- We versterken de samenwerking tussen het lokale en culturele veld en het onderwijs. De combinatiefunctionaris legt verbindingen tussen verenigingen het onderwijs. Continu
- We willen dat iedereen maar vooral kinderen de kans krijgen kennis te maken met cultuur zodat ze de kans krijgen hun talenten te ontwikkelen. Continu
- We zetten cultuur in als middel om inwoners samen te brengen, aan elkaar te verbinden en zich te ontwikkelen. Continu

5.2 Sport

Doelstelling

Horst aan de Maas heeft een toegankelijk sportaanbod dat bijdraagt aan de sociale samenhang van inwoners en past binnen een gezonde leefstijl van inwoners.

Maatregelen

Gereed

- Samen met onze partners uit het Sport akkoord (het onderwijs, de zorg, kinderopvang, het verenigingsleven en Gezondste regio 2025) organiseren we sport- en beweegactiviteiten die gericht zijn op een gezonde en actieve leefstijl. 31-12-2021
- We maken sportvoorzieningen voor alle inwoners toegankelijk (fysiek, sociaal en financieel). 31-12-2021

- We ondersteunen samenwerkingen tussen verenigingen. 31-12-2021
- We stimuleren cross-overs tussen sport en cultuur, zoals Expeditie Sevenum en Grubbenvorst. 31-12-2021
- We zetten de combinatiefunctionarissen sport in om sportverenigingen en initiatieven te ondersteunen en verbindingen te leggen tussen verenigingen, onderwijs en groepen inwoners. 31-12-2021
- We zetten sport in als middel om ontmoeting en sociale integratie van mensen met lage inkomens te bevorderen. 31-12-2021

5.3 Afslag 10 en zwembad

Doelstelling

We realiseren een omgeving waarin sport gecombineerd wordt met brede maatschappelijke, recreatieve en economische functies en die toegankelijk is voor iedereen.

Maatregelen

- Samen met partners van afslag 10 creëren we werk- en werkervaringsplekken voor inwoners met een uitkering of mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Gereed

Continu

5.4 Onderwijs

Doelstelling

Er zijn adequate basisvoorzieningen waar inwoners hun talent kunnen ontwikkelen. Deze voorzieningen zijn ook op lange termijn beschikbaar.

Maatregelen

- We borgen samen met de onderwijspartners het recht op en de plicht tot het volgen van voldoende onderwijs voor alle jongeren (Leerplichtadministratie, RMC/VSV, toezicht leerplicht). 31-12-2021
- We brengen in samenwerking met partners het aantal laaggeletterden terug. Dat doen we door de leesvaardigheid inwoners te verhogen met taalaanbod op verschillende niveaus. 31-12-2021
- We versterken de voorschoolse educatie voor de kinderen (met een risico op) een ontwikkelachterstand zowel kwalitatief als kwantitatief. 31-12-2021
- We werken samen met de onderwijspartners aan een dekkend en passend onderwijsaanbod met extra ondersteuning (passend onderwijs) en een goede aansluiting op de jeugdhulp voor jongeren die dat nodig hebben. 31-12-2021
- Wij zorgen voor passende, juridische kaders voor onderwijshuisvesting met oog voor onderwijsontwikkelingen en onderwijsvernieuwing. 31-12-2021

5.5 Accommodaties

Doelstelling

We hebben kwalitatief goede en betaalbare accommodaties die bijdragen aan de leefbaarheid in de kernen.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • 't Gasthoês wordt een adequate en eigentijdse voorziening voor culturele en maatschappelijke organisaties, met een maximale inzet van duurzaamheidsmaatregelen.	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • Bij de realisatie van nieuwe accommodaties of revitalisering van bestaande accommodaties, gaan we uit van een maximale inzet van duurzaamheidsmaatregelen.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • Bij onderhoud en vooral renovatie van onze eigen gebouwen en accommodaties streven we naar energie-neutrale oplossingen.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • In lijn met de centrumvisie volgen we de lijn van multifunctioneel medegebruik van onze dienstgebouwen, mits dit betaalbaar is en ten goede komt aan de integrale dienstverlening.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We geven projectmatig invulling aan (heroverwegingen bij) de huisvestingsbehoefte als gevolg van vastgoed- en / of accommodatiebeleid.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We stellen een Perspectievennota op die leidend is bij de invulling van het accommodatiebeleid.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We stimuleren en faciliteren initiatieven die leiden tot samenwerking.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We stimuleren maatschappelijke organisaties te investeren in duurzame maatregelen voor hun accommodaties.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We verbeteren de leefbaarheid in gemeenschappen door het maken van prestatieafspraken met de woningcorporaties (jaarlijks).	Continu

5.6 Subsidies

Doelstelling

Horst aan de Maas is een krachtige gemeenschap waarin onze inwoners zelfredzaam zijn en meebouwen aan de huidige én de toekomstige vitale gemeenschap.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • Op basis van de kwalitatieve output van de discussie over de strategische visie optimaliseren we na 2020 het toetsingskader subsidies.	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> • We hanteren een subsidiesysteem dat zorgt voor een versterking van de centrale ambitie "vitale gemeenschappen".	31-12-2021

WAT GAAT DAT KOSTEN?

	2019 werkelijk	2020 raming na wijziging	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten						
5.1 Kunst en cultuur	-1.723	-1.731	-1.596	-1.289	-1.289	-1.063
5.2 Sport	-3.390	-3.649	-3.933	-4.769	-4.677	-4.605
5.3 Afslag 10 en zwembad	0	0	0	0	0	0
5.4 Onderwijs	-2.883	-3.765	-3.599	-3.708	-3.623	-4.042
5.5 Accommodaties	-31	-24	-102	-102	-102	-102
Totaal Lasten	-8.027	-9.169	-9.231	-9.869	-9.691	-9.812
Baten						
5.1 Kunst en cultuur	69	101	24	0	0	0
5.2 Sport	1.229	922	1.027	1.027	1.027	1.157
5.4 Onderwijs	184	611	356	352	349	349
5.5 Accommodaties	239	0	0	0	0	0
Totaal Baten	1.722	1.634	1.407	1.379	1.376	1.506
Saldo van baten en lasten	-6.305	-7.535	-7.824	-8.489	-8.315	-8.305
Storting in de reserves	-550	-193	0	0	0	-145
Aanwending van de reserves	195	216	142	142	142	142
Resultaat	-6.660	-7.512	-7.683	-8.348	-8.173	-8.308

Onderstaande tabel geeft het verloop van de begroting sinds de vastgestelde meerjarenbegroting 2020-2023 weer.

	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	-9.330	-9.784	-10.396	-10.395
Raadsbesluiten t/m 13 juli	-180	-90	-115	94
Lasten - Actuele begroting	-9.510	-9.874	-10.511	-10.300
Autonome ontwikkelingen	-45	-8	157	-62
Gemeentefonds	0	-30	0	0
Nieuw beleid	193	8	8	-207
Ombuigingen begroting 2021	248	262	890	769
Overige technische mutaties	-241	-241	-241	-241
Rente, afschrijving en financiering	286	176	167	230
Diverse kleine mutaties < € 50.000	1	1	1	1
Loon- en prijscompensatie	-163	-163	-163	-147
Totaal lasten Meerjarenbegroting 2021-2024	-9.231	-9.869	-9.691	-9.956
Baten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	1.441	1.440	1.412	1.412
Raadsbesluiten t/m 13 juli	165	161	185	120
Baten - Actuele begroting	1.606	1.601	1.597	1.532
Nieuw beleid	-20	-19	-18	-17
Ombuigingen begroting 2021	0	0	0	130
Rente, afschrijving en financiering	-10	-10	-9	-10
Loon- en prijscompensatie	-28	-52	-52	14
Totaal baten Meerjarenbegroting 2021-2024	1.548	1.521	1.518	1.648
Cultuur, sport en onderwijs	-7.683	-8.348	-8.173	-8.308

Onderstaande tabel bevat de toelichting op de financiële mutaties uit deze meerjarenbegroting.

Autonome ontwikkelingen				
Integraal huisvestingsplan onderwijs 2020-2035				
Lasten	22	59	224	6
Baten	0	0	0	0

De planning van het IHP onderwijs in de investeringsambitielijst wordt aangepast. In 2020 wordt een voorbereidingskrediet van € 100.000 opgenomen voor basisschool de Weisterbeek met een dekking uit het totaal krediet IHP in de investeringsambitielijst. Daarnaast wordt in 2021 een voorbereidingskrediet van € 100.000 opgenomen voor de verdere uitwerking van het IHP voor Sevenum.

Kostenstijging leerlingenvervoer en gymvervoer

Lasten	-67	-67	-67	-67
Baten	0	0	0	0

De aanbesteding van het leerlingenvervoer is inmiddels afgerond. Het financiële resultaat daarvan betekent een stijging van de kosten met € 60.000 structureel. Het totale budget voor leerlingenvervoer wordt daarmee verhoogd naar ca. € 935.000. De kostenverhoging voor gymvervoer wordt veroorzaakt doordat er een uitbreiding is van het aantal vervoersbewegingen omdat de gymlessen meer verspreid over de week zijn in plaats van op 1 dag. Elke school heeft namelijk recht op een aantal klokuren gymonderwijs. De scholen in Tienray, Swolgen en Griendtsveen maken gebruik van het gymvervoer naar de sporthal in Meerlo en America.

Gemeentefonds

Verlenging regeling Sportakkoord

Lasten	0	-30	0	0
Baten	0	0	0	0

De landelijke regeling Sportakkoord is met een jaar verlengd tot en met 2022. Dit betekent dat we ook voor 2022 een uitkering aan kunnen vragen bij het ministerie van VWS voor de uitvoering van het Sportakkoord. De middelen zijn geormerkt. Tegenover de rijksbijdrage staat in onze begroting voor hetzelfde bedrag een budget voor de uitvoering. Verantwoording vindt plaats via de SiSabijlage in de jaarstukken.

Nieuw beleid

Ambitie kadernota 2021 - OBS Weisterbeek

Lasten	0	0	0	-215
Baten	0	0	0	0

Een aanvullende investering van € 6,5 miljoen is noodzakelijk om nieuwbouw van OBS Weisterbeek te kunnen realiseren op een andere locatie. De kapitaallasten voor de aanvullende investering bedragen € 215.000 met ingang van 2024. De investering van € 6,5 miljoen is aanvullend op de investering van € 3 miljoen die in het investeringskader is opgenomen en waarvoor de kapitaallasten al in de begroting zitten.

Sporthal HAM

Lasten	0	-185	-185	-185
Baten	0	0	0	0

In juli 2019 heeft de raad de Toekomstvisie Binnensport vastgesteld. Een onderdeel hiervan is het realiseren van een nieuwe sporthal voor het cluster Hegelsom, America, Meterik en Griendtsveen. Om dit mogelijk te maken is een krediet nodig van € 7.390.000. De kapitaallasten die bij dit krediet horen bedragen in het eerste jaar € 278.000. Voor een groot deel van dit bedrag kan dekking worden gevonden in de al eerder begrote kapitaallasten van € 200.000, behorende bij het krediet van € 5.000.000 voor de oorspronkelijke stichtingskosten van de hal zoals opgenomen in de investeringsambitielijst. Ook is er rekening gehouden met extra kosten als de voetbalclub gehuisvest blijft op sportpark de Vonckel. Naast de aanvullende kapitaallasten zijn er aanvullende middelen nodig voor de exploitatie van de nieuwe sporthal en het leerlingenvervoer vanuit Hegelsom van € 107.000. De totale extra jaarlijkse lasten bedragen € 185.000. De lasten zijn nog exclusief eventuele kosten voor de inrichting van sport en spel op het buitenterrein voor de basisscholen. Deze kosten worden duidelijk na verdere uitwerking met de basisscholen. Kosten voor de instandhouding van de gymzaal in America zijn afhankelijk van de schouw. Beide kosten zijn nog niet in de bedragen meegenomen en volgen later als duidelijk is dat ze noodzakelijk zijn.

Vrijval reserve kapitaallasten

Lasten	193	193	193	193
Baten	-20	-19	-18	-17

De reserve voor kapitaallasten kan gedeeltelijk vrijvallen omdat het rentepercentage de afgelopen jaren fors is gedaald. De stortingen van investeringen (incl. rente) zijn niet gewijzigd, waardoor er meer in de reserve zit dan nodig is om de afschrijvingslasten te dekken. Daarnaast ontstaat er een jaarlijks voordeel omdat er geen rentelasten meer aan de reserve worden toegerekend. Dit voordeel is in verschillende programma's zichtbaar.

Ombuigingen begroting 2021

Investing in buitensportaccommodatie America en Meterik uitstellen tot min. 2024

Lasten	-2	230	227	213
Baten	0	0	0	0

De gemeente zet de komende jaren in op een sporthal voor Hegelsom, America en Meterik. De komende vier jaar komt er geen geld vrij voor een nieuwe buitensportaccommodatie voor America en Meterik. De geraamde kapitaallasten vervallen.

Investing juniorcollege schrappen

Lasten	0	20	20	19
Baten	0	0	0	0

De geraamde investering van € 400.000 in 2021 in het Juniorcollege gaat niet door. De bijbehorende kapitaallasten komen te vervallen.

Kostendekkendheid sportaccommodaties verhogen

Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	130

De huidige kostendekkendheid van de sportaccommodaties (inclusief zwembad De Berkel) is circa 25%. Dat zijn de huurinkomsten t.o.v. kapitaals- en onderhoudskosten. Een verhoging van de tarieven voor gebruikers/zwemmers met 20% betekent jaarlijks circa € 130.000 aan extra inkomsten. Een prijsverhoging kan worden onderbouwd met het feit dat sportbeoefening buiten gemeentelijke accommodaties (zoals fitness, hardlopen, wielrennen) geen 'subsidie in natura' ontvangt.

Opknappen sporthal de Berkel in plaats van nieuwbouw in Afslag 10

Lasten	0	-55	146	145
Baten	0	0	0	0

In de investeringsambitielijst is voor nieuwbouw van sporthal de Berkel een investeringsbedrag van € 5 miljoen (kapitaallasten € 200.000 vanaf 2023) opgenomen. De financiële situatie van de gemeente vraagt om een verantwoorde keuze waardoor gekozen is voor het opknappen van sporthal (en zwembad) de Berkel. Het opknappen vraagt een investeringsbedrag van € 817.000. De bijbehorende kapitaallasten bedragen in het eerste jaar (2022) € 90.000. De dekking van de kapitaallasten kan plaatsvinden binnen de vrijval van de posten voor de nieuwbouw van de sporthal in de begroting zijn opgenomen (€ 235.000). Het structureel voordeel bedraagt € 147.000.

Opknappen zwembad de Berkel in plaats van nieuwbouw in Afslag 10

Lasten	200	17	397	293
Baten	0	0	0	0

De door uw raad gevraagde en ook door verenigingen gewenste meerwaarde kan niet worden gerealiseerd binnen het geraamde bedrag. De financiële situatie van de gemeente vraagt om een verantwoorde keuze waardoor om die reden gekozen is voor het opknappen van zwembad (en sporthal) de Berkel. Uit een recente schouw blijkt dat het opknappen een investeringsbedrag vraagt van € 1.662.000 waarmee we het zwembad in ieder geval nog voor 10 jaar kunnen exploiteren. Over 10 jaar verwachten we dat een besluit over de toekomst van een zwemvoorziening in onze gemeente onvermijdelijk is vanwege de leeftijd en onderhoudstoestand van het zwembad. De bijbehorende kapitaallasten bedragen in het eerste jaar (2022) € 183.000. De dekking van de kapitaallasten kan plaatsvinden binnen de posten (kapitaallasten € 480.000 vanaf 2023 en incidentele frictiekosten van € 500.000) die voor de nieuwbouw van het zwembad in de begroting zijn opgenomen. Het resterende deel van de geraamde kosten kan vrijvallen.

Verlagen budget sport

Lasten	0	0	50	50
Baten	0	0	0	0

Het gemeentelijke budget voor sportconsulenten bedraagt ca. € 150.000. Dit leidt via matching met rijksmiddelen tot een totaalbudget van ca. € 350.000. Verlaging van het gemeentelijk budget leidt tot lagere matchingsgelden. In dat geval is er minder ondersteuning mogelijk van de sportconsulenten aan inwoners en verenigingen. Ook de kansen voor inzet van de sportconsulenten voor preventie in het sociaal domein worden daardoor minder. Daarnaast is er een risico van cumulatie met andere keuzes.

Verlagen subsidie peuterspeelzalen

	Lasten	50	50	50	50
	Baten	0	0	0	0

Peuterspeelzalen en voorschoolse educatie krijgen een subsidie van € 360.000 om de kansengelijkheid van kinderen bij de entree tot het basisonderwijs te vergroten. Dat is een wettelijke taak. Het is echter niet verplicht om een dergelijke voorziening in alle dorpen aan te bieden. Dat gebeurt nu wel. Het is wettelijk mogelijk het budget beperkt te verlagen. Dit heeft mogelijk tot gevolg dat jonge kinderen uit de kleinste kernen alleen nog in een naburig dorp terecht kunnen. Dit heeft mogelijk op langere termijn gevolgen voor het voortbestaan van basisscholen in de kleinste kernen.

Meerjarige investeringen op basis van al genomen besluiten, die vanaf 2021 starten

	Bruto investering	Bijdragen derden	Netto investering	2021	2022	2023	2024
Frisse scholen fase 3	601		601	601			

Investeringen die nog goedgekeurd moeten worden door de raad bij de vaststelling van de MJB 2021-2024

	Bruto investering	Inbreng GREX	Netto investering	2021	2022	2023	2024
IHP Sevenum voorbereidingskrediet	100		100	100			
Voormalige basisschool en gymzaal Meterik	100	100	0	0			

Investeringen vanuit het Collegeprogramma 2019-2026, die als stelpost opgenomen zijn in de MJB 2021-2024

	Bruto investering	Netto investering	Netto investering	2021	2022	2023	2024
Opknappen zwembad de Berkel	1.662		1.662	1.662			
Opknappen sporthal de Berkel	817		817	817			
Investeringen Afslag 10	6.250		6.250				6.250
Sporthal HAM	5.000		5.000	5.000			
IHP Basisschool Weisterbeek Horst (incl. voorbereiding)	3.000		3.000			3.000	
IHP Basisschool Doolgaard Horst	1.000		1.000			1.000	
IHP Basisscholen Sevenum	5.000		5.000				5.000
Investeringen MIP	5.854		5.854	1.736	1.728	994	1.396

Nieuwe investeringen/ambities die, conform Kadernota, als stelpost opgenomen zijn in de MJB 2021-2024 en nog goedgekeurd moeten worden door de raad

	Bruto investering	Bijdrage derden	Netto investering	2021	2022	2023	2024
Nieuwbouw basisschool Weisterbeek - extra investering	6.500		6.500				6.500
Aanvullend krediet sporthal HAM (incl. air dome)	2.390		2.390	2.390			

6 Openbare orde & veiligheid, toezicht & handhaving

WAT IS ONZE UITDAGING?

De uitdagingen op het terrein van veiligheid en handhaving worden complexer. Die zijn niet allemaal op te lossen of op lokale schaal op te lossen. De aanpak van overlast door jeugd, de zorg voor mensen met verward gedrag en/of het bestrijden van zware criminaliteit (ondermijning) vragen serieuze inzet van vele ketenpartners. Het vraagt ook om serieuze middelen daarvoor.

In december 2019 hebben de regio Noord-Limburg (de acht Noord-Limburgse gemeenten) en de provincie Limburg een convenant gesloten over een gezamenlijke regionale investeringsagenda voor Noord-Limburg. Op basis van deze agenda is de Regiodeal gesloten. Op basis daarvan draagt de Rijksoverheid € 17,5 miljoen bij aan de verdere ontwikkeling van Noord-Limburg. De Regiodeal doet dat onder andere door bij te dragen aan een veilige en leefbare omgeving en de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Wij ambiëren een versteviging van de aanpak, zowel preventief als repressief. Om daarmee ondermijnende activiteiten zoveel mogelijk tegen te gaan, te verstoren en te stoppen. Wij zetten daarbij in op een regiobreed interventieteam. Het doel daarvan is het verbeteren van de informatiepositie en inzet van regionale toezichthouders en juristen. Daarmee ontlasten we de al nijpende capaciteit bij gemeenten. Een provinciaal ondermijningsbeeld, een bundeling van signalen en fenomenen van criminele aanwezigheid en activiteiten binnen een bepaald geografisch gebied, (dat momenteel nog afgerond moet worden) ondersteunt deze aanpak.

De gemeenteraad heeft in 2019 besloten extra middelen beschikbaar te stellen voor toezicht en handhaving. Naast het thema ondermijning zetten we (extra) in op het schenken van alcohol aan jongeren in de horeca, het gebruik van drugs en de energie-efficiëntie van bedrijven. Twee andere speerpunten vanaf 2021 zijn het toezicht op de huisvesting van arbeidsmigranten en de landschappelijke inpassingen die met de initiatiefnemer zijn overeengekomen bij het realiseren van ruimtelijke ontwikkelingen. Er blijft daarbij een spanning tussen middelen en ambities.

Regulier wordt ingezet op het vergroten van de kenbaarheid van regels en het schrappen en vereenvoudigen van overbodige regels. Ook communicatie wordt ingezet als preventiemiddel. De organisatie van de handhavingstaken wordt nader bezien.

We schaffen een nieuwe VTH-applicatie aan om de informatie-uitwisseling in de keten te vereenvoudigen.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

- 6.1 Openbare Orde & Veiligheid
- 6.2 Toezicht en handhaving

Beleidsindicatoren programma 6	2017	2018	2019	2020	2021
Jongeren van 12 t/m 21 jaar met een delict voor de rechter	0,01	0,00	N.n.b	N.n.b	N.n.b
Verwijzingen Halt per 10.000 jongeren	33	34	45	N.n.b	N.n.b
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	0,6	0,6	N.n.b	N.n.b	N.n.b
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	N.n.b	N.n.b	N.n.b	N.n.b	N.n.b
Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	2,3	3,2	N.n.b	N.n.b	N.n.b
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners	N.n.b	N.n.b	N.n.b	N.n.b	N.n.b

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ER VOOR DOEN?

6.1 Openbare orde en veiligheid

Doelstelling

Horst aan de Maas is een veilige en leefbare gemeente.

Maatregelen

	Gereed
• Project nieuwe brandweerkazerne	31-12-2021
• We borgen een efficiënte en effectieve rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandweer en publieke gezondheid.	Continu
• We intensiveren de verbinding tussen zorg en veiligheid.	Continu
• We optimaliseren de samenwerking met interne en externe partners in het veiligheidsdomein.	Continu
• We zetten de bestuurlijke integrale aanpak van (ondermijnende) criminaliteit en ernstige overlast door en evalueren die.	Continu

6.2 Toezicht en handhaving

Doelstelling

We verbeteren de naleving van de noodzakelijke regels en vergunningen.

Maatregelen

	Gereed
• Bij grotere ontwikkelingen maken we met de initiatiefnemer afspraken over de resultaten die hij moet halen de prestaties die hij daarvoor levert.	continu
• Landschappelijke inpassingsplannen die onderdeel zijn van een ruimtelijk initiatief worden gerealiseerd. Hierop wordt toegezien en gehandhaafd (privaatrechtelijk). Dit wordt programmatisch of projectmatig aangepakt.	continu

- Nadat bedrijven gestart zijn, controleren we of zij handelen conform de vergunning inclusief ruimtelijke inpassing. continu
- We bezien onze huidige regelgeving op de aspecten rechtvaardigheid, helderheid, duidelijkheid, wenselijkheid en handhaafbaarheid. Daar waar dat wenselijk en haalbaar is, schrappen we regels. 31-12-2021
- We gaan de grote lopende handhavingzaken onderzoeken om te beoordelen of we beleid of regels aan moeten passen. 31-12-2020
- We herzien het huidige handhavingsbeleid inclusief handhavingsstrategie en prioritering. continu
- We richten ons, met betrekking tot toezicht en handhaving, prioritair op de zaken met een substantiële impact. We hanteren een Zero-tolerance-beleid bij overtredingen met grote impact voor inwoners en/of milieu. 31-12-2021

WAT GAAT DAT KOSTEN?

	2019 werkelijk	2020 raming na wijziging	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten						
6.1 Openbare orde en veiligheid	-3.280	-4.609	-3.708	-3.714	-3.730	-3.730
6.2 Toezicht en handhaving	-643	-861	-818	-685	-685	-685
Totaal Lasten	-3.923	-5.470	-4.526	-4.399	-4.415	-4.415
Baten						
6.1 Openbare orde en veiligheid	302	185	155	155	155	155
6.2 Toezicht en handhaving	1	130	130	0	0	0
Totaal Baten	303	315	285	155	155	155
Saldo van baten en lasten	-3.620	-5.155	-4.241	-4.245	-4.260	-4.260
Aanwending van de reserves	0	1.010	0	0	0	0
Resultaat	-3.620	-4.145	-4.241	-4.245	-4.260	-4.260

Onderstaande tabel geeft het verloop van de begroting sinds de vastgestelde meerjarenbegroting 2020-2023 weer.

	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	-4.173	-4.176	-4.192	-4.192
Raadsbesluiten t/m 13 juli	-89	41	41	41
Lasten - Actuele begroting	-4.262	-4.135	-4.151	-4.151
Overige technische mutaties	-263	-263	-263	-263
Rente, afschrijving en financiering	2	2	2	2
Loon- en prijscompensatie	-3	-3	-3	-3
Totaal lasten Meerjarenbegroting 2021-2024	-4.526	-4.399	-4.415	-4.415
Baten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	151	151	151	151
Raadsbesluiten t/m 13 juli	130	0	0	0
Baten - Actuele begroting	281	151	151	151
Loon- en prijscompensatie	4	4	4	4
Totaal baten Meerjarenbegroting 2021-2024	285	155	155	155
Openbare orde & veiligheid, toezicht & handhaving	-4.241	-4.245	-4.260	-4.260

7 Bestuur, organisatie en samenwerking

WAT IS ONZE UITDAGING?

Eind 2020 ziet de strategische visie voor Horst aan de Maas het levenslicht. Deze langetermijnvisie wordt gevormd door input van onze inwoners, ondernemers en stakeholders. Het is een koers of kader die richting gaat geven aan besluiten. Samen met inwoners, ondernemers, stichtingen, verenigingen en andere samenwerkingspartners realiseren we in 2021 concrete plannen of projecten die bijdragen aan het bereiken van de 'stip op de horizon' die we dan samen hebben bepaald.

De strategische visie is van ons allemaal. Samen brengen we die tot wasdom. De strategische visie vormt ook de basis voor de doorontwikkeling van de organisatievisie "Van vakmanschap naar meesterschap". De strategische visie draagt dus direct bij aan de verdere professionalisering van de organisatie.

De organisatie staat samen met het bestuur aan de lat voor de realisatie van de bestuurlijke ambities en een efficiënte uitvoering van de reguliere (wettelijke) opgaven. Mede in het licht van de druk op het personeelsbudget, bij de jaarrekening 2019 nog actueel, werpt de vraag zich continu op of en hoe werkzaamheden/projecten kunnen worden opgepakt. Dit geldt al voor lopende taken/opgaven en zeker voor nieuwe activiteiten. Concrete verbeter- dan wel ombuigingsvoorstellen moeten leiden tot het in balans houden van budget, capaciteit en ambitie.

Inwoners, ondernemers en partners stellen steeds hogere eisen aan dienstverlening. Onze klanten verwachten dat we oplossingsgericht meedenken en transparant handelen. Online, telefonisch, persoonlijk, op social media of schriftelijk. We bieden 24/7 online dienstverlening en onze website is klant- / taakgericht en toegankelijk.

Periodiek meten we behaalde resultaten in de verschillende domeinen o.a. door middel van dashboards. Die zijn gebaseerd op feitelijke informatie. Dit noemen we Business Intelligence en data-gedreven werken.

Onze informatievoorziening (informatiebeheer, BI/AI, Automatisering enzovoort) staat kwalitatief op een hoog niveau. We zijn in 2020 in staat gebleken van de een op de andere dag vanuit huis te werken voor een lange periode. We hebben een veilig systeem met een goede uitwijk c.q. back-up.

Deze moderne manier van werken, gedigitaliseerd en geautomatiseerd, blijft zich snel ontwikkelen. De kostenkant beweegt navenant mee.

Als gemeente Horst aan de Maas maken wij onderdeel uit van een groter geheel. Van Europa, Nederland, Limburg en onze eigen regio Noord-Limburg. Wij zijn weliswaar één radertje, maar wel een onderscheidend radertje. We voeren onze informatievoorziening zelf uit en door samenwerkingspartners te kiezen die bij ons passen. Door specifieke samenwerking op bedrijfsvoering streven we ernaar de uitvoering van taken toekomstbestendiger te maken. We verwachten dat de complexiteit van gemeentelijke taken en de kosten hiervan beter beheersbaar zijn door samen te werken. Verder zijn er gezamenlijk mogelijkheden voor een kwalitatieve verbetering van onze dienstverlening door innovatiekracht te versterken en kwetsbaarheden te verminderen. We nemen deze samenwerkingsbeslissingen dan ook aan de hand van de 3 k's: Kosten, Kwetsbaarheid en Kwaliteit.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

- 7.1 Bestuur
- 7.2 Overhead
- 7.3 Samenwerking

Beleidsindicatoren programma 7	2017	2018	2019	2020	2021
Demografische druk (1)	54,8%	55,0%	55,4%	56,2%	n.n.b.
Fte per 1.000 inwoners (formatie)	6,43	7,16	7,19	8,00	7,46
Fte per 1.000 inwoners (bezetting)	6,43	6,75	6,74	7,38	6,93
Apparaatskosten per inwoner	545	613	659	711	713
Externe inhuur als % (van loonsom + totale kosten inhuur externen)	10%	14%	16%	12%	9%
Overhead % van totale lasten	11%	13%	12%	13%	14%

1) De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ER VOOR DOEN?

7.1 Bestuur Doelstelling

Al onze dienstverleningskanalen worden klantgericht aangeboden volgens de geldende/kwaliteitseisen.

Maatregelen

	Gereed
• Dienstverlening wordt uitgevoerd binnen de uitgangspunten van de visie op dienstverlening en onze servicenormen	Continu
• We laten het klantcontact doorlopend waarderen door onze klanten	Continu
• We monitoren het halen van klanteisen, sturen daarop en rapporteren dit aan de gemeenteraad	Continu
• We onderhouden een kwalitatief betere website	Continu
• We sturen op onze dienstverlening op basis van feitelijke gegevens	Continu

Doelstelling

De organisatie stuurt op het bereiken van haar beleidsdoelstellingen.

Maatregelen

	Gereed
• Het Team planning & control adviseert en ondersteunt de organisatie en het bestuur bij het inrichten van haar strategie en beleid.	Continu
• We maken de beleidsdoelstellingen inzichtelijk en monitoren de voortgang.	Continu

Doelstelling

Gemeente en samenleving staan met elkaar in verbinding.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • Beleids- en projectcommunicatie: We informeren de samenleving over ons beleid en onze projecten. Waar mogelijk betrekken we de samenleving bij de voorbereiding en evaluatie hiervan.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • Corporate communicatie: We zorgen voor een consistente en herkenbare presentatie van de gemeente en geven relevante algemene informatie.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • Interne communicatie: we faciliteren en stimuleren het beschikbaar maken, doorgeven en ontvangen van informatie van de medewerkers van de organisatie.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • Organisatie van de communicatie: de gemeentelijke communicatie draagt bij aan de organisatiedoelen.	Continu

Doelstelling

We beschikken over een adequaat en efficiënt systeem voor de afhandeling van klachten en bezwaren.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • Bezwaren worden behandeld door de bezwarencommissie (WIZ en heffings/invorderings bezwaren uitgezonderd).	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • De bezwarencommissie brengt jaarlijks een jaarverslag uit.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We gaan door met de regionale mediatorpool.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We gaan door met het implementeren en borgen van de methode 'In gesprek met Horst aan de Maas'.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We maken gebruik van klantenservice aan de voorkant van het klachtenproces.	Continu

Doelstelling

We gaan zorgvuldig en veilig om met (persoons)gegevens

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • We verantwoorden privacy en informatiebeveiliging via ENSIA.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We zorgen ervoor dat er steeds aandacht wordt besteed aan bewustwording van privacy en informatiebeveiliging.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We zorgen ervoor dat privacy en informatiebeveiliging onderdeel uitmaken van onze processen en manier van werken.	Continu

Doelstelling

We hebben een strategische visie die in een open en interactieve dialoog samen met de gemeenschap is gemaakt.

Maatregelen

Gereed

- We maken in open dialoog met de gemeenschap een strategische visie vanuit het perspectief van 'Inwoners', 'Ondernemers' en 'Bezoekers'.

31-12-2021

7.2 Overhead

Doelstelling

De totale organisatiekosten zijn passend bij de taken die we als gemeente op professionele basis uitvoeren.

Maatregelen

Gereed

- Het team planning & control definieert wat er onder overhead valt en berekent de verhouding tot het totale P-budget.
- Het team planning & control ondersteunt de organisatie.
- Jaarlijks wordt een capaciteitsraming opgesteld.

Continu

Continu

Continu

7.3 Samenwerking

Doelstelling

De (bestuurlijke) samenwerking in de regio verloopt volgens een heldere koers en met focus.

Maatregelen

Gereed

- We herijken het Regio Venlo-overleg.
- We nemen deel aan het Euregio overleg.
- We onderzoeken en waar nodig formaliseren de samenwerking met de gemeente Venray.

31-12-2022

31-12-2022

31-12-2021

WAT GAAT DAT KOSTEN?

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	werkelijk	raming na wijziging	raming	raming	raming	raming
Lasten						
7.1 Bestuur	-5.413	-3.948	-3.921	-3.792	-3.742	-3.652
7.2 Overhead	-17.780	-16.985	-15.785	-14.737	-14.712	-14.648
Totaal Lasten	-23.192	-20.934	-19.706	-18.529	-18.454	-18.299
Baten						
7.1 Bestuur	856	27	27	27	27	27
7.2 Overhead	2.717	896	1.577	541	540	538
Totaal Baten	3.573	923	1.604	568	566	565
Saldo van baten en lasten	-19.619	-20.011	-18.102	-17.961	-17.888	-17.735
Storting in de reserves	-458	-212	-350	-350	-350	-350
Aanwending van de reserves	2.383	2.315	439	439	439	439
Resultaat	-17.694	-17.907	-18.013	-17.872	-17.799	-17.646

Onderstaande tabel geeft het verloop van de begroting sinds de vastgestelde meerjarenbegroting 2020-2023 weer.

	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	-18.666	-18.533	-18.452	-18.458
Raadsbesluiten t/m 13 juli	-270	-142	-141	-131
Lasten - Actuele begroting	-18.937	-18.675	-18.593	-18.589
Onontkoombaar knelpunt	-105	-3	-3	-3
Ombuigingen begroting 2021	74	224	224	364
Overige technische mutaties	-339	320	320	320
Rente, afschrijving en financiering	81	77	73	83
Diverse kleine mutaties < € 50.000	-14	-6	-9	-9
Loon- en prijscompensatie	-816	-816	-816	-816
Totaal lasten Meerjarenbegroting 2021-2024	-20.056	-18.879	-18.804	-18.649
Baten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	987	985	984	984
Raadsbesluiten t/m 13 juli	65	65	65	65
Baten - Actuele begroting	1.052	1.050	1.049	1.049
Gemeentefonds	375	0	0	0
Ombuigingen begroting 2021	1	1	1	1
Overige technische mutaties	614	-45	-45	-45
Rente, afschrijving en financiering	0	0	0	-2
Diverse kleine mutaties < € 50.000	1	1	1	1
Totaal baten Meerjarenbegroting 2021-2024	2.042	1.007	1.005	1.004
Bestuur, organisatie en samenwerking	-18.013	-17.872	-17.799	-17.646

Onderstaande tabel bevat de toelichting op de financiële mutaties uit deze meerjarenbegroting.

Gemeentefonds

Opschalingskorting Algemene Uitkering

Lasten	0	0	0	0
Baten	375	0	0	0

De opschalingskorting voor gemeenten in de jaren 2020 en 2021 wordt incidenteel geschrapt. Dit leidt op landelijk niveau tot een verhoging van de algemene uitkering van € 160 miljoen in 2021. Voor onze gemeente betekent dit een incidenteel voordeel in 2021 van € 375.000.

Onontkoombaar knelpunt

Overbrenging Archief

Lasten	-105	-3	-3	-3
Baten	0	0	0	0

Het openbaar maken van te bewaren archiefinformatie na 20 jaar (overbrenging) is een wettelijke gemeentelijke taak. Binnenkort is de nieuwe archiefwet van kracht. Daarmee wordt de overbrengingstermijn teruggebracht van 20 naar 10 jaar. Archiefinformatie kan echter niet worden overgebracht voordat er voorbereidende werkzaamheden zijn verricht. De hiermee gemoeide kosten worden structureel in de begroting opgenomen. De gemeente heeft hier tot nu toe geen prioriteit aan gegeven en dus geen budget vrijgemaakt voor het uitvoeren van de overbrenging. Door de achterstand die is ontstaan moeten we nu hogere kosten maken. Vanwege de invoering van de nieuwe Archiefwet is dit een onontkoombaar knelpunt.

Ombuigingen begroting 2021

Aanpassing budget communicatie

Lasten	24	24	24	24
Baten	1	1	1	1

In de kadernota 2021 is richting gegeven aan de ombuigingen die in de begroting 2021 verder zijn uitgewerkt. De unit Communicatie heeft nog eens kritisch naar de uitgaven gekeken waardoor vanaf 2021 het communicatiebudget met ca. € 25.000 verlaagd kan worden.

Budget toezicht & handhaving verlagen

Lasten	0	0	0	50
Baten	0	0	0	0

Met de huidige capaciteit voldoen we, zij het met moeite aan de wettelijke kwaliteitskaders voor toezicht en handhaving ten aanzien van bedrijven (met zwaardere milieurisico's) die onder toezicht van de RUD vallen. De extra € 300.000 die vanaf 2020 beschikbaar is wordt ingezet voor overige thema's zoals energietoezicht (nieuwe verplichting), arbeidsmigranten, projectmatige inzet (bijvoorbeeld bij landschappelijke inpassingplannen van bedrijven), controles op basis van de Drank en Horecawetgeving. Een beperkte vermindering van de capaciteit is wettelijk mogelijk maar sluit niet aan op politieke/maatschappelijk vraag.

Kritisch doorlichten budgetten

Lasten	50	50	0	0
Baten	0	0	0	0

We nemen een stelpost op van € 50.000 voor 2021 en 2022. De stelpost wordt ingevuld door aframing van kleine financiële budgetten.

Stelpost aanvullende taakstelling ambtelijke organisatie

Lasten	0	0	50	100
Baten	0	0	0	0

In de kadernota 2021 is richting gegeven aan de ombuigingen die in de begroting 2021 verder zijn uitgewerkt. In de begroting 2020 is reeds een taakstelling van € 200.000 op de organisatie opgenomen. De uitvoering van onze taken en ambities binnen dit loonsomplafond staat sterk onder druk. Gelet op de bezuinigingen die door de hele organisatie gerealiseerd moeten worden, hebben we ook naar de ambtelijke organisatie moeten kijken.

Stelpost verlagen budget ondermijning

Lasten	0	0	0	40
Baten	0	0	0	0

We zouden de extra capaciteit voor ondermijning (€ 80.000) geheel of gedeeltelijk terug kunnen draaien. Dit sluit echter niet aan op de politieke en maatschappelijke wens t.a.v. veiligheid. Ook leidt het ertoe dat vormen van ondermijning voortbestaan of zelfs toenemen. Ondermijning is ook een thema dat terugkomt in de Regiodeal. Vanuit dat perspectief zou er op gestuurd kunnen worden om een deel van ons vrijgemaakt budget te dekken met middelen van provincie/Rijk.

Verlagen bijdrage gemeenschappelijke regelingen

Lasten	0	150	150	150
Baten	0	0	0	0

Verlagen bijdrage in gemeenschappelijke regelingen (o.a. veiligheidsregio)

Meerjarige investeringen op basis van al genomen besluiten, die vanaf 2021 starten

	Bruto investering	Bijdragen derden	Netto investering	2021	2022	2023	2024
Tractie strooier Nido B 2021	35		35	35			
Tractie strooier Nido A 2022	40		40		40		
Tractie zoutoplosser 2022	25		25		25		
Tractie strooier Nido B 2023	35		35			35	

Investeringen vanuit het Collegeprogramma 2019-2026, die als stelpost opgenomen zijn in de MJB 2021-2024

	Bruto investering	Netto investering	Netto investering	2021	2022	2023	2024
Huisvesting Openbare Werken	1.000		1.000	1.000			

8 Financiën

WAT IS ONZE UITDAGING?

Ons uitgangspunt is een (meerjaren)begroting die structureel in evenwicht is. Structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Hierbij hoort ook dat we de financiële weerbaarheid niet verlagen. We spreken het eigen vermogen alleen aan als er echt niet aan valt te ontkomen. Bovendien laten we de lastendruk niet verder toenemen dan strikt noodzakelijk is. We zorgen voor een evenwichtig beleid waarbij we ruimte houden voor nieuwe ontwikkelingen en dat afwegen tegenover de ontwikkeling van de lastendruk. We hanteren voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing het uitgangspunt van kostendeckende heffingen.

We zien vooral externe ontwikkelingen op ons af komen die ertoe leiden dat onze structurele baten aanzienlijk (gaan) dalen. Om tot een (meerjaren)begroting te komen die structureel sluitend is, valt er niet te ontkomen aan aanvullende ombuigingen.

We leven momenteel in bijzondere omstandigheden. Naast een terugval aan inkomsten zijn er forse risico's. Die staan beschreven in de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing". Maar we zien ook kansen. We zetten de schaarse middelen slim in zodat inwoners en ondernemers daarvan profijt hebben. Zo hebben we met de Regiodeal en het Investeringsprogramma "ingetekend" op het gezamenlijk uitvoeren van programma's met de Regiogemeenten. De gemeentelijk geïnvesteerde gelden worden daarbij door de provincie verdubbeld en met de bijdrage van het Rijk verviervoudigd.

Wij denken met deze (meerjaren)begroting een evenwichtig pakket aan maatregelen neer te leggen waarbij we de balans hebben gevonden om tegelijkertijd te kunnen blijven investeren.

Onder dit programma vallen de volgende beleidsvelden:

- 8.1 Financiering en algemene lasten en baten
- 8.2 Algemene dekkingsmiddelen
- 8.3 Vennootschapsbelasting (Vpb)
- 8.4 Onvoorzien

Beleidsindicatoren programma 8	2017	2018	2019	2020	2021
Gemiddelde WOZ-waarde in duizend euro	235	242	251	N.n.b	N.n.b
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden in euro's	742	701	696	757	N.n.b
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden in euro's	807	745	741	813	N.n.b

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ER VOOR DOEN?

8.1 Algemene lasten en baten

Doelstelling

We hebben een gezonde duurzame financiële positie.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • Iedere portefeuillehouder lost in beginsel financiële uitdagingen binnen zijn eigen portefeuille op.	31-12-2022
<ul style="list-style-type: none"> • In overeenstemming met het coalitieakkoord vermijden we dekking uit de reserves zoveel mogelijk.	31-12-2022
<ul style="list-style-type: none"> • We behouden de huidige vermogenspositie of versterken die waar mogelijk.	31-12-2022
<ul style="list-style-type: none"> • We geven actueel inzicht in de ontwikkeling van budgetten in meerjarig perspectief.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We monitoren en rapporteren periodiek over de ombuigingen.	Continu

8.2 Algemene dekkingsmiddelen

Doelstelling

We hebben grip op de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • We rekenen de circulaire Algemene Uitkering door en vertalen deze naar onze eigen begroting.	Continu

Doelstelling

We voeren de Wet WOZ en heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen op een voor de klant zo efficiënt en effectief mogelijke manier uit.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • Bij de kadernota bepalen we de tarieven toeristenbelasting voor het komend jaar.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijks actualiseren we de legesverordening en de belastingverordeningen inclusief de tarieven.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We gaan in gesprek met belanghebbenden en voorkomen zo formele trajecten van bezwaar en beroep.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We geven op een adequate wijze uitvoering aan de heffing van de gemeentelijke belastingen	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We geven op een adequate wijze uitvoering aan de invordering van de gemeentelijke belastingen.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We geven op een adequate wijze uitvoering aan de Wet WOZ.	Continu

- We hanteren een streng, rechtvaardig, efficiënt en effectief invorderingsbeleid met een sociaal karakter. En onderzoeken de mogelijkheden van invordering op maat. Continu
- We zetten de mogelijkheden die de berichtenbox van MijnOverheid biedt optimaal in. Continu

Algemene dekkingsmiddelen				
	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	14.317	15.007	15.536	15.596
Algemene uitkering	60.941	61.102	59.908	59.068
Dividend	529	529	529	529
Saldo van de financieringsfunctie	185	-314	-561	-424
Totaal	75.972	76.324	75.412	74.769

8.3 Venootschapsbelasting (VpB)

Doelstelling

We beschikken over een efficiënte en effectieve registratie voor de vennootschapsbelasting (Vpb).

Maatregelen

Gereed

- De aangifte Venootschapsbelasting (Vpb) wordt jaarlijks bij de Belastingdienst ingediend. Continu
- We vertalen de gevolgen van de invoering vennootschapsbelasting in onze meerjarenbegroting. Continu

8.4 Onvoorzien

Doelstelling

De post onvoorzien is toereikend voor dringende uitgaven die onuitstelbaar, onvoorzienbaar en onontkoombaar zijn.

Maatregelen

Gereed

- We nemen jaarlijks bij de begroting een adequate post onvoorzien op. Continu

WAT GAAT DAT KOSTEN?

	2019 werkelijk	2020 raming na wijziging	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten						
8.1 Algemene lasten en baten	-204	-801	98	56	43	39
8.2 Algemene dekkingsmiddelen	-1.805	-1.879	-1.802	-2.246	-2.462	-2.317
8.3 Vennootschapsbelasting (VpB)	-148	-4	0	0	0	0
8.4 Onvoorzien	0	-50	-50	-50	-50	-50
Totaal Lasten	-2.157	-2.734	-1.754	-2.241	-2.468	-2.328
Baten						
8.1 Algemene lasten en baten	26	0	25	0	0	0
8.2 Algemene dekkingsmiddelen	72.086	73.230	77.774	78.570	77.873	77.085
Totaal Baten	72.112	73.230	77.799	78.570	77.873	77.085
Saldo van baten en lasten	69.955	70.496	76.045	76.330	75.404	74.757
Storting in de reserves	-152	-3.006	-50	-50	-50	-50
Aanwending van de reserves	2.006	3.785	-276	-146	194	194
Resultaat	71.809	71.275	75.718	76.133	75.548	74.901

Onderstaande tabel geeft het verloop van de begroting sinds de vastgestelde meerjarenbegroting 2020-2023 weer.

	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	-1.688	-1.680	-1.331	-1.301
Raadsbesluiten t/m 13 juli	-1.901	-2.055	-2.492	-2.485
Lasten - Actuele begroting	-3.589	-3.735	-3.823	-3.786
Autonome ontwikkelingen	264	177	226	185
Gemeentefonds	690	788	887	987
Nieuw beleid	-25	50	50	50
Ombuigingen begroting 2021	50	50	50	50
Overige technische mutaties	-13	-13	-13	-13
Rente, afschrijving en financiering	-500	-928	-1.215	-1.170
Loon- en prijscompensatie	1.320	1.319	1.319	1.319
Totaal lasten Meerjarenbegroting 2021-2024	-1.804	-2.291	-2.519	-2.378

	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Baten inclusief mutatie reserves				
Meerjarenbegroting 2020-2023	74.872	75.448	75.929	75.929
Raadsbesluiten t/m 13 juli	1.970	2.938	3.307	3.251
Baten - Actuele begroting	76.842	78.386	79.236	79.180
Autonome ontwikkelingen	-283	-283	-179	-179
Gemeentefonds	200	-820	-1.850	-2.574
Nieuw beleid	25	-50	-50	-50
Ombuigingen begroting 2021	341	341	341	341
Rente, afschrijving en financiering	375	350	318	310
Diverse kleine mutaties < € 50.000	22	0	0	0
Compensatie Rijksoverheid voor gevolgen corona	0	500	250	250
Totaal baten Meerjarenbegroting 2021-2024	77.523	78.424	78.067	77.279
Financiën	75.718	76.133	75.548	74.901

Onderstaande tabel bevat de toelichting op de financiële mutaties uit deze meerjarenbegroting.

Autonome ontwikkelingen				
Daling dividend Bank Nederlandse Gemeenten				
Lasten	0	0	0	0
Baten	-179	-179	-179	-179
De provincie adviseert ons in de begroting 2021-2024 rekening te houden met een dividend van € 1,27 per aandeel voor de jaren 2021 tot en met 2024. We volgen het advies van de provincie.				
Daling dividend Enexis Holding NV				
Lasten	0	0	0	0
Baten	-104	-104	0	0
De provincie adviseert ons in de begroting 2021-2024 rekening te houden met een dividend van € 0,50 per aandeel voor de jaren 2021 tot en met 2024. De neerwaartse bijstelling van het dividend in 2021 en 2022 is het gevolg van de toegenomen kosten in de energietransitie. We volgen het advies van de provincie.				
Integraal huisvestingsplan onderwijs 2020-2035				
Lasten	-2	-3	-3	-3
Baten	0	0	0	0
De planning van het IHP onderwijs in de investeringsambitielijst wordt aangepast. In 2020 wordt een voorbereidingskrediet van € 100.000 opgenomen voor basisschool de Weisterbeek met een dekking uit het totaal krediet IHP in de investeringsambitielijst. Daarnaast wordt in 2021 een voorbereidingskrediet van € 100.000 opgenomen voor de verdere uitwerking van het IHP voor Sevenum.				
Participatie integratie uitkering WSW - doorbetaling aan de NLW				
Lasten	265	180	229	188
Baten	0	0	0	0

Zowel de omvang als ook de verdeling van de integratie uitkering wijzigt. De omvang van de integratie uitkering Participatie wijzigt door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2020. De verdeling van de integratie uitkering wijzigt door actualisatie van de verdeling van de Wsw-middelen binnen de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De Wsw-verdeling vanaf 2020 is geactualiseerd met de realisaties van het gemiddeld aantal StandaardEenheid (SE) in 2019 en de blijf-kansen van Wsw-werknemers voor de jaren 2020 en verder. Het

bedrag dat we van het rijk ontvangen voor WSW wordt doorbetaald aan de NLW. Tegenover het voordeel in 2024 staat een nadeel in de integratie uitkering sociaal domein die we van het rijk ontvangen via de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Gemeentefonds

(Compensatie-) regeling Voogdij/18+

Lasten	-141	-141	-141	-141
Baten	200	150	150	0

Op grond van de geldende regeling verwachten we, evenals in voorgaande jaren, in aanmerking te komen voor aanvullende compensatie. Door uitstel van de invoering van het woonplaatsbeginsel naar 1 januari 2022 loopt de huidige financieringssysteem een jaar langer. Daarmee loopt ook de compensatieregeling door tot en met 2023. Met de kanttekening dat we blijven voldoen aan de regeling en het grensbedrag waarboven compensatie plaats vindt halen. Tegenover het voordeel van de compensatieregeling staat een structureel nadeel door een daling van onze integratie uitkering Voogdij/18+.

Herijking algemene uitkering sociaal domein

Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	-1.000	-1.386

In juni zijn de gevolgen van de herijking in het sociaal domein bekend geworden. Gemeenten met 20.000 – 50.000 inwoners krijgen gemiddeld € 33,35 minder voor het sociaal domein. Voor Horst aan de Maas is dit nagenoeg € 1,4 miljoen (in 2024).

Herijking van het gemeentefonds

Lasten	0	0	0	0
Baten	0	-1.000	-1.000	-1.000

Vanaf 2022 wordt de algemene uitkering uit het gemeentefonds anders verdeeld. Dat wordt ook wel 'herijking gemeentefonds' genoemd. De verwachting is dat die financieel ongunstig uitpakt voor Horst aan de Maas. Eens in de 10 tot 15 jaar wordt het gemeentefonds tegen het licht gehouden. Een commissie onderzoekt dan of de verdeelmaatstaven voor het fonds nog aansluiten bij de werkelijkheid. Deskundigen verwachten dat plattelandsgemeenten er bij deze herijking maximaal ca. € 100 per inwoner op achteruit gaan. Omdat hierover nog veel onduidelijkheid is houden we rekening met een negatief herverdeeleffect van € 1.000.000. Dat is ongeveer € 25 per inwoner. De verwachting is echter dat het nadelige financiële effect de € 25 zal overstijgen.

Integratie-uitkering Sociaal Domein

Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	-188

Aansluiting voor het budget rijksbijdrage deelfonds (integratie uitkering) Sociaal Domein met de meicirculaire 2020. Tegenover de lagere inkomsten uit de rijksbijdrage in 2024, staat een voordeel omdat we ook minder hoeven door te betalen aan de NLW.

Stelpost lasten inburgering (IU) - opgenomen taakstelling

Lasten	10	10	10	10
Baten	0	0	0	0

Met ingang van 1 juli 2021 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking. In de begroting 2020 is, vooruitlopend op toekenning van de rijksbijdrage inburgering, al een ombuiging van € 10.000 opgenomen voor het structureel benodigde budget voor de uitvoering van deze nieuwe taak. Daardoor stond in onze begroting wel een taakstelling, maar nog geen budget. De integratie uitkering maakt met ingang van de meicirculaire 2020 onderdeel uit van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Voor de jaren 2021 en 2022 is resp. € 54.000, € 121.000 toegekend en vervolgens structureel € 133.000. Deze middelen zijn, hoewel niet geoormerkt, bedoeld voor de uitvoering van de wettelijke taak. Door de opgenomen ombuiging van € 10.000, zetten we op voorhand €10.000 minder opzij voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering.

Verlenging regeling Sportakkoord

Lasten	0	0	0	0
Baten	0	30	0	0

De landelijke regeling Sportakkoord is met een jaar verlengd tot en met 2022. Dit betekent dat we ook voor 2022 een uitkering aan kunnen vragen bij het ministerie van VWS voor de uitvoering van het Sportakkoord. De middelen zijn geoormerkt. Tegenover de rijksbijdrage staat in onze begroting voor hetzelfde bedrag een budget voor de uitvoering. Verantwoording vindt plaats via de SiSabijlage in de jaarstukken.

Vrijval stelpost indexatie sociaal domein

Lasten	226	226	226	226
Baten	0	0	0	0

Bij de meicirculaire is rekening gehouden met een indexering van prijzen, o.a. voor zorgkosten in het sociaal domein. Dit resulteerde in een toename van de algemene uitkering. Omdat de indexering leidt tot hogere lasten, is een deel van de toename van de algemene uitkering weggezet in een stelpost. Een deel van die stelpost kan structureel vrijvallen. Wij zien namelijk bij de begroting dat de lasten niet navenant stijgen.

Vrijval stelpost toename hoeveelheid maatstaven

Lasten	600	700	800	900
Baten	0	0	0	0

Bij de meicirculaire is bij een aantal maatstaven (met name in het sociale cluster) rekening gehouden met een toename in de aantallen. Dit resulteerde in een toename van de algemene uitkering. Dit kan leiden tot een toename van budgetten aan de lastenkant. Daarom is een deel van de toename van de algemene uitkering weggezet in een stelpost. Een deel van die stelpost kan structureel vrijvallen. We zien namelijk bij de begroting dat de lasten niet navenant stijgen.

Vrijval stelposten lasten

Lasten	-5	-7	-8	-8
Baten	0	0	0	0

Bij het doorrekenen van de gemeentefonds-circulaires worden stelposten opgenomen voor mogelijke toekomstige budgetten. Een eventueel saldo valt vrij.

Nieuw beleid

Reserves actualisatie

Lasten	0	50	50	50
Baten	0	-50	-50	-50

Er is kritisch gekeken naar de stand van alle reserves en eventuele claims die er nog op liggen. Dit heeft er toe geleid dat een aantal reserves afgeraamd en opgeheven kan worden. Daarnaast zijn de claims die op de algemene reserve vrij aanwendbaar lagen, overgeboekt naar een nieuwe reserve "Reserve Onderhanden". Op deze manier is direct duidelijk hoeveel er van de reserve vrij beschikbaar is.

Subsidieaanvraag kerkenvisie Horst aan de Maas

Lasten	-25	0	0	0
Baten	25	0	0	0

De Federatie Maasdorpen stelt een kerkenvisie op over de toekomst van de kerken in Horst aan de Maas. De gemeente levert een financiële bijdrage aan het onderzoek dat hiervoor wordt gedaan. Die bijdrage is gelijk aan de subsidie die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt.

Ombuigingen begroting 2021

Extra verhoging OZB tarieven 3%

Lasten	0	0	0	0
Baten	341	341	341	341

Een verhoging van het OZB-tarief met 1% leidt tot € 115.000 meer inkomsten. Het OZB-tarief woningen in Horst aan de Maas is 0,1483% Dat is (1%) lager dan het gewogen provinciaal gemiddelde van (0,1501%). De verschillen tussen gemeenten zijn aanzienlijk. De tarieven variëren tussen 35% onder en 37% boven het gewogen provinciaal gemiddelde. Het OZB-tarief voor woningen is in onze gemeente in 2017-2019 met 12% gedaald (OZB-verevening bedrijven-woningen). Het huidige OZB-tarief voor niet-woningen (0,442%; eigenaar en gebruiker opgeteld) is flink lager (12%) dan het provinciaal gemiddelde (na de stijging in 2017-2019 door de OZB-verevening bedrijven-woningen). De verschillen tussen gemeenten zijn heel fors en variëren tussen 50% onder en 110% boven het gemiddelde. In vergelijking met Horst aan de Maas zijn de tarieven van Venray en Venlo respectievelijk 23% en 46% hoger en de tarieven van Peel en Maas 17% lager.

Verlagen budget voor economische stimulering

Lasten	50	50	50	50
Baten	0	0	0	0

Het budget (€ 100.000) voor het aanjagen van economisch-innovatieve ontwikkelingen kan worden verlaagd. De helft van dit budget verstrekt de gemeente aan ondernemers via een lokale subsidieregeling voor economische innovaties. De andere helft wordt ingezet als dekking van de reguliere uitvoeringskosten. Deze zou kunnen worden beëindigd. De BING-subsidie (via Agrifood-campus bekostigd uit regiobijdrage) staat hier los van.

Compensatie Rijksoverheid voor gevolgen corona

Compensatie Rijksoverheid voor gevolgen corona

Lasten	0	0	0	0
Baten	0	500	250	250

Voor diverse posten in de begroting verwachten we gecompenseerd te worden door de Rijksoverheid. De compensatie verwachten we voornamelijk op de extra kosten van de bijstandsgerechtigden. Mocht volgend jaar blijken dat de Rijksoverheid de financiële effecten van corona onvoldoende compenseert, dan is het noodzakelijk dat we aanvullende ombuigingsmaatregelen treffen. Daarbij gaat het om OZB-verhoging en/of beperking van het investeringskader.

2.2 Paragrafen

A. Lokale heffingen

Doelstelling

Een gelijkblijvende lastendruk voor inwoners en bedrijven, uitgezonderd de inflatiecorrectie.

Maatregelen	Gereed
• De tarieven van alle overige belastingen en heffingen worden jaarlijks gecorrigeerd voor de inflatie.	Continu
• Jaarlijks brengen we de kostendekkendheid van onze tarieven in beeld.	Continu
• We monitoren de gemeentelijke lastendrukontwikkeling van huishoudens en bedrijven in Horst aan de Maas in relatie tot de regio.	Continu
• We onderzoeken de mogelijkheden van differentiatie van heffingen vanuit duurzaamheid.	Continu

De gemeentelijke heffingen zijn na de algemene uitkering de grootste inkomstenbron van de gemeente. Met de heffingen genereren we in 2021 ongeveer 22% van de gemeentelijke inkomsten. In het onderstaande overzicht worden de inkomsten van de diverse gemeentelijke heffingen nader gespecificeerd (waarbij al rekening is gehouden met de mutaties in het raadsvoorstel bij de begroting 2021).

Overzicht inkomsten uit heffingen 2021				
	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Begroting 2021	Procentuele afwijking begroting 2021-2020
Onroerende zaakbelasting (OZB)	11.004	11.368	12.153	6,9%
Afvalstoffenheffingen en reinigingsrecht	2.835	3.460	3.744	8,2%
Rioolheffing	3.588	4.174	4.164	-0,2%
Toeristenbelasting	2.603	948	3.015	218,0%
Baatbelasting	2	3	3	0,0%
Reclamebelasting	95	87	87	0,0%
Precariobelasting	21	25	25	0,0%
Marktgelden	21	20	20	0,0%
Begraafplaatsrechten	16	18	18	0,0%
Overige heffingen	2.092	1.862	1.901	2,1%
Totaal inkomsten uit heffingen	22.277	21.963	25.129	
Totaal inkomsten begroting/rekening	105.692	105.573	107.975	

In de hogere opbrengsten van de OZB is rekening gehouden met een vaste indexering, een eenmalige extra verhoging van 3% in 2021 en de verwachte areaalontwikkeling. Bij de reinigingsheffingen is rekening gehouden met een stijging van de opbrengsten door een stijging in de basistarieven van gemiddeld € 15 per huishouden.

Ten aanzien van de verhoging van de opbrengsten uit de toeristenbelasting treft u een nadere toelichting aan in het hoofdstuk inzake de Toeristenbelasting. De opbrengsten van 2020 waren bij de eerste bijstelling van de begroting 2020 in verband met Corona met € 1.743.000 omlaag bijgesteld.

Kostendekkendheid

Vanaf de begroting 2017 is iedere gemeente verplicht in de paragraaf lokale heffingen de kostendekkendheid van de tarieven die op basis van de Gemeentewet maximaal kostendekkend mogen zijn, inzichtelijk te maken.

Per heffing wordt in deze paragraaf dan ook op hoofdlijnen inzicht gegeven hoe bij de berekening van de tarieven van heffingen de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. Voor Horst aan de Maas gaat het hierbij om:

- afvalstoffenheffing;
- reinigingsrecht;
- rioolheffing;
- rioolaansluitrecht;
- marktgelden;
- lijkbezorgingsrechten;
- leges.

Per heffing worden de directe kosten, overhead, BTW en opbrengsten weergegeven. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Directe kosten zijn de kosten die direct aan een heffing kunnen worden toegerekend en ook als zodanig in de financiële administratie staan (Bijvoorbeeld directe personeelslasten, rijksleges, geleverde diensten t.b.v. de heffing, kapitaallasten).
- De overhead is op basis van de hierboven vermelde directe personeelslasten aan de heffing toegerekend.
- De inkoop-BTW is als last meegenomen.
- De opbrengsten zijn gebaseerd op de tarieven 2021 zoals die in de paragraaf genoemd worden.

In deze paragraaf wordt de kostendekkendheid per heffing op basis van deze toerekening van de overhead inzichtelijk gemaakt. De systematiek van toerekenen van de overhead via de personeelslasten betekent dat een relatief groter bedrag toegerekend wordt aan arbeidsintensieve taken. De rechtvaardiging hiervoor is dat de ondersteuning en de aansturing voornamelijk zijn gericht op de mensen die de taken uitvoeren.

Onroerende Zaak Belastingen (OZB)

De OZB wordt geheven van eigenaren en gebruikers van onroerende zaken. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een vaste indexering zoals deze reeds in de begroting is opgenomen. Daarnaast is rekening gehouden met een eenmalige verhoging van 3% in 2021.

Dit levert voor 2021 de volgende tarieven op:

OZB			
bedragen in hele euro's	2020	2021	Stijging 2021 t.o.v. 2020
Tarief Ozb-eigenaar woningen	0,1556%	0,1640%	5,4%
Tarief Ozb-eigenaar niet-woningen	0,2462%	0,2595%	5,4%
Tarief Ozb gebruiker niet-woningen	0,1967%	0,2073%	5,4%
Gemiddelde aanslag w oning (w oz-w aarde 2020 € 240,000,--)	€ 373,44	€ 393,60	5,4%
Gemiddelde aanslag niet w oning / eigenaar en gebruiker (w oz-w aarde 2020 € 400,000,--)	€ 1.771,60	€ 1.867,20	5,4%

De genoemde tarieven voor 2021 worden nog gecorrigeerd met de gemiddelde daling / stijging van de WOZ-waarden. Dit gebeurt bij het vaststellen van de verordening Onroerende zaakbelasting 2021 in december 2020. De waardeontwikkeling is dan bekend.

Reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing)

De reinigingsheffingen bestaan uit de afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten. De afvalstoffenheffing wordt geheven van huishoudens om de kosten te dekken voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Dit zijn niet alleen de kosten voor de wekelijkse afvalinzameling, maar ook kosten voor de inzameling van glas, oud papier, klein chemisch afval en dergelijke.

Reinigingsrechten worden geheven van bedrijven die gebruik maken van de gemeentelijke afvalinzameldienst. De tarieven voor de afvalstoffenheffing (meerpersoonshuishoudens) en de reinigingsrechten zijn gelijk. Uitgangspunt is dat de reinigingsheffingen kostendekkend zijn.

Bij de begroting 2020 is in jaarschijf 2021 uitgegaan van een verhoging van de tarieven 2021 voor de reinigingsheffingen met (gemiddeld) € 15. De nieuwe afvalbegroting 2021-2024 geeft daarbij nog een structureel tekort van ca. € 524.000. Dit tekort zal worden opgevangen binnen de afvalbegroting. De afvalbegroting 2021-2024 zal aan de raad toegelicht worden in de "Raadsinformatiebrief afvalinzameling stand van zaken per september 2020".

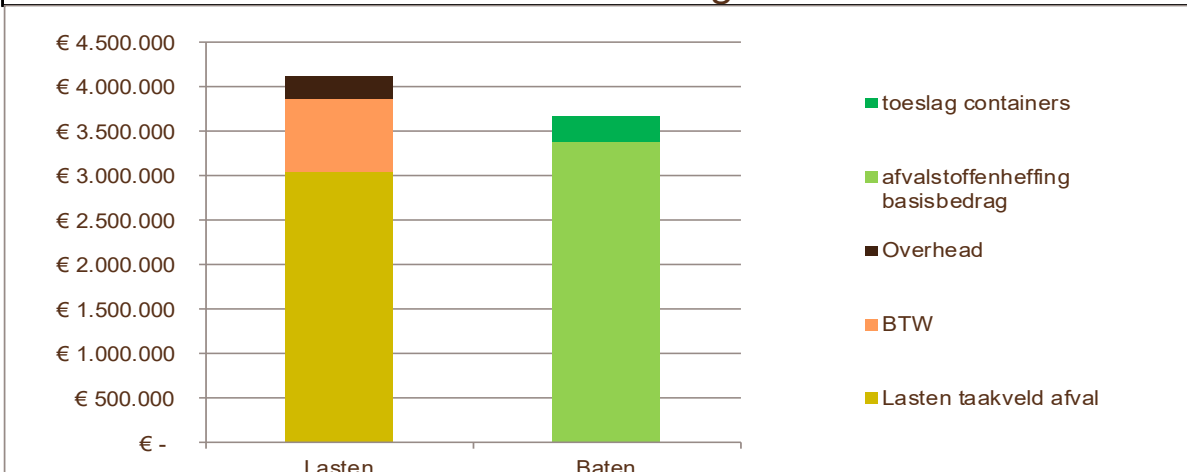
De verhoging van gemiddeld € 15 geeft voor 2021 de onderstaande tarieven:

Reinigingsheffingen					
	2020		2021		Stijging 2021 t.o.v. 2020
bedragen in hele euro's					
Basisheffing per jaar meerpersoonshuishouden	€	195,23	€	209,79	7,5%
Basisheffing per jaar éénpersoonshuishouden	€	144,10	€	154,85	7,5%
Restafvalzak	€	1,20	€	1,20	0,0%
Gemiddelde lasten (1)	€	197,00	€	212,00	7,6%
Gemiddelde lasten meerpersoonshuishouden (1)	€	211,36	€	227,43	7,6%
Gemiddelde lasten éénpersoonshuishouden (1) (1) (inclusief kosten voor Big Bags)	€	151,14	€	162,62	7,6%

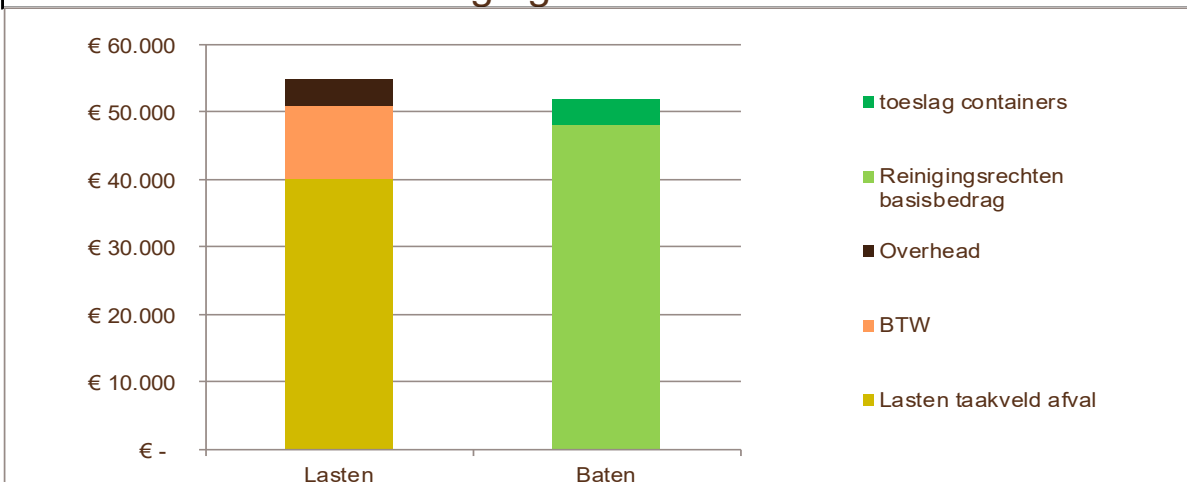
De gemiddelde lastendruk voor een gebruiker van een woning (meerpersoonshuishouden) in onze gemeente bedraagt in 2020 € 211,36. Het gemiddelde van alle Limburgse gemeenten ligt op € 251,11 (volgens de berekeningsmethodiek van de provincie). Dit is 15,8% (€ 39,75) lager dan het gemiddelde.

Bij het raadsvoorstel tot vaststellen van de verordening Reinigingsheffingen 2021, die in december 2020 in de gemeenteraad aan de orde komt, doen wij tevens een definitief voorstel voor de tarieven 2021

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing: 89%

Kostendekkendheid reinigingsrechten: 94%

Rioolheffing

Sinds 1 januari 2008 is de wet Gemeentelijke Watertaken van kracht. Gemeenten kunnen maatregelen (voorzieningen) voor de verwerking van regenwater en overtollig grondwater bekostigen uit een zogenaamde verbrede rioolheffing. In Horst aan de Maas is de verbrede rioolheffing met ingang van 1 januari 2010 ingevoerd. Er wordt een vast bedrag per eigendom van de eigenaar geheven. De (verbrede) rioolheffing heeft het karakter van een bestemmingsheffing. Daarmee kunnen kosten worden verhaald om collectieve maatregelen te treffen voor een doelmatig werkende riolering en maatregelen ten aanzien van hemelwater en grondwater.

Het huidige gemeentelijke rioleringsplan (VGRP) is op 8 november 2016 vastgesteld door de gemeenteraad en heeft een looptijd van 2017-2021. Op basis van de actualisering van het kostendekkingsplan riolering is voor 2021 geen verhoging van de rioolheffing opgenomen.

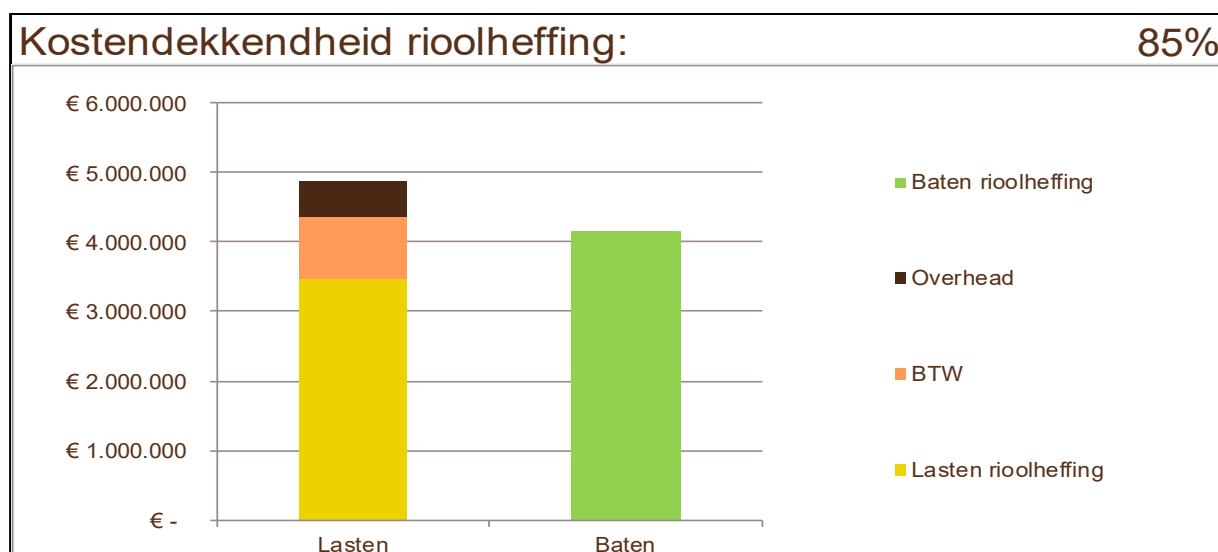
Dit levert voor 2021 het volgende tarief op:

Rioolheffing				
bedragen in hele euro's	2020	2021	Stijging 2021 t.o.v. 2020	
Vast tarief per eigendom	€ 217	€ 217	0%	

Het tarief van de rioolheffing van woningen en bedrijven in 2020 ligt in Horst aan de Maas ca. 2% hoger (€ 4) dan in de provincie. Een stijging van de rioolheffing verwachten wij de komende jaren ook in de omliggende gemeenten. Dit is echter per gemeente afhankelijk van het moment van het actualiseren van het kostendekkingsplan riolering. Rondvraag bij omliggende gemeenten geeft het beeld dat het kostendekkingsplan inzake de riolering meestal niet geactualiseerd is in 2019. Dit zal dan wel dienen te gebeuren in 2020/2021. De verwachting is dat het tarief in de omliggende gemeenten ook gaat stijgen

Bij het raadsvoorstel tot vaststellen van de verordening Rioolheffing 2021, dat in december 2020 in de gemeenteraad aan de orde komt, doen wij tevens een definitief voorstel voor de tarieven 2021.

Bij de Nota van uitgangspunten 2021 (juli 2021) worden voorstellen gedaan met betrekking tot het systeem van heffen waarbij de laatste landelijke ontwikkelingen worden meegenomen.

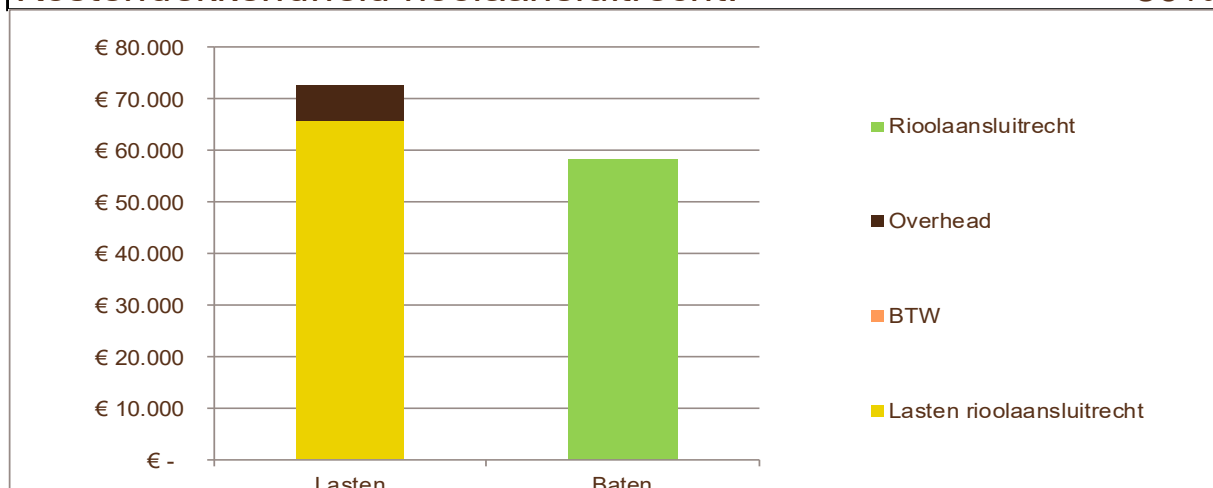
Rioolaansluitrecht

Iedere gemeente is vrij in de manier waarop de kosten voor het realiseren van een aansluiting op de riolering worden verhaald. In onze gemeente worden de kosten verhaald via een rioolaansluitrecht. Het rioolaansluitrecht is een eenmalige vergoeding van de eigenaar van een pand dat op de riolering wordt aangesloten.

Rioolaansluitrecht					
Type riolering	2020		2021		Stijging 2021 t.ov 2020
bedragen in hele euro's					
Druk riolering buitengebied	€	4.479	€	4.555	1,7%
Vrijverval-riolering	€ 234 + € 171 per m ¹ perceelaansluitleiding		€ 231 + € 169 per m ¹ perceelaansluitleiding		1,7%

Kostendekkendheid rioolaansluitrecht:

80%

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven van degene die tegen een vergoeding gelegenheid geeft tot overnachten. De belasting wordt geheven voor alle overnachtingen van personen die niet in de gemeentelijke basisregistratie staan ingeschreven. Dit kunnen zowel toeristen als arbeidsmigranten zijn. De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Dat betekent dat de gemeente vrij is in de besteding van de inkomsten.

Voorheen deden we de jaarlijkse indexering, deze leverde steeds stijgingen op van € 0,01 of € 0,02. Er wordt nu voor gekozen om meerjarig te indexeren. In 2020 zijn de tarieven verhoogd. Het hoge tarief blijft hiermee enige jaren ongewijzigd. De ondernemers hebben dan de komende jaren een vast en afgerond bedrag voor de toeristenbelasting wat meer duidelijkheid oplevert.

Het lage tarief voor de toeristenbelasting wordt voor 2021 verhoogd met € 0,25 en wordt in stappen tot 2023 verhoogd naar het niveau van het hoge tarief. De reden hiervoor is dat in het Collegeprogramma is afgesproken extra middelen toe te kennen aan vrijetijdseconomie om uitvoering van het actieprogramma vrije tijdseconomie mogelijk te maken en de sector te faciliteren bij de gewenste groei en verduurzaming. Daarom worden de komende jaren de inkomsten toeristenbelasting verhoogd. De afspraak is dat de extra inkomsten terugvloeien in de sector vrijetijdseconomie. Om de opbrengsten te kunnen realiseren wordt gekeken naar navolgende zoekrichtingen:

- Het lage tarief geleidelijk te verhogen naar het hoge tarief. Vanaf 2023 hebben we dan één tarief;
- Mogelijk andere vormen van heffing b.v. gemakkelikhedenretributie;
- Volledigheid van inning te betrachten;
- Het realiseren van meer overnachtingen;

Deze verhoging en de gesprekken met de sector zijn in eerste instantie uitgesteld in verband met Corona omdat de sector al zwaar getroffen is. Dit is echter een reden te meer om de sector door middel van extra investeringen een extra impuls te geven. Hierdoor verwachten wij dat de sector juist een enorme stap voorwaarts kan maken. Eerst gaan we hierover in gesprek met de sector. Bij het raadsvoorstel tot vaststellen van de verordening Toeristenbelasting 2021, die in december 2020 in de gemeenteraad aan de orde komt, doen wij een definitief voorstel voor de tarieven 2021.

Bovenstaande levert voor 2021 de volgende tarieven op:

Toeristenbelasting			
bedragen in hele euro's	2020	2021	Stijging 2021 t.o.v. 2020
Laag tarief per persoon per overnachting (1)	€ 0,95	€ 1,20	26,3%
Forfait per vaste plaats per jaar	€ 148,20	€ 187,20	26,3%
Forfait per seizoensplaats / arrangement per week	€ 3,80	€ 4,80	26,3%
Hoog tarief per persoon per overnachting (2)	€ 1,55	€ 1,55	0,0%
(1) mobiele kampeeronderkomens, stacaravans, groepsaccommodaties.			
(2) Hotel, pensions, vakantiewoningen			

Regionaal (Noord-Limburg) gezien is de toeristenbelasting in 2020 gemiddeld € 1,31 per overnachting. Het gewogen gemiddelde gezien is het tarief toeristenbelasting in Horst aan de Maas 4% (€ 0,06) lager dan het regionale gemiddelde. Het hoge tarief in Horst aan de Maas ligt in 2020 8% (€ 0,11) boven het regionale gemiddelde en het lage tarief 19% (€ 0,22) onder het regionale gemiddelde.

Uit rondvraag is op te maken dat ook andere gemeenten de tarieven verhogen als gevolg van de inzet om het regionale actieprogramma vrijetijdseconomie mogelijk te maken of worden de (extra) opbrengsten ingezet als algemeen dekkingsmiddel.

Baatbelasting

Baatbelasting wordt geheven om de kosten van door de gemeente aangelegde voorzieningen in de openbare ruimte te dekken. De particuliere eigendommen die gebaat zijn, worden in de heffing van de baatbelasting meegenomen. Er wordt in 2021 nog één baatbelasting geheven. Dat is de baatbelasting voor de riolering aan de Kreuzelweg. Deze loopt nog tot 2023. Bij het vaststellen van de verordening Baatbelasting Kreuzelweg heeft de gemeenteraad bepaald dat deze niet jaarlijks met een inflatiecorrectie geïndexeerd wordt.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond.

Met toepassing van een inflatiecorrectie van 1,7% geeft dit voor 2021 de volgende tarieven:

Precariobelasting terrassen			
bedragen in hele euro's	2020	2021	Stijging 2021 t.o.v. 2020
Terrassen binnen de bebouwde kom van Horst of Sevenum per m ² per jaar	€ 9,70	€ 9,85	1,5%
Overige terrassen per m ² per jaar	€ 6,45	€ 6,55	1,6%

Door afronding stijgt het tarief voor terrassen binnen de bebouwde kom geen 1,7% maar ca. 1,5%

Marktgelden

Marktgelden worden geheven voor het innemen van een standplaats tijdens de weekmarkt. In Meerlo, Swolgen en Tienray zijn geen marktdagen en is de heffing van marktgelden niet aan de orde.

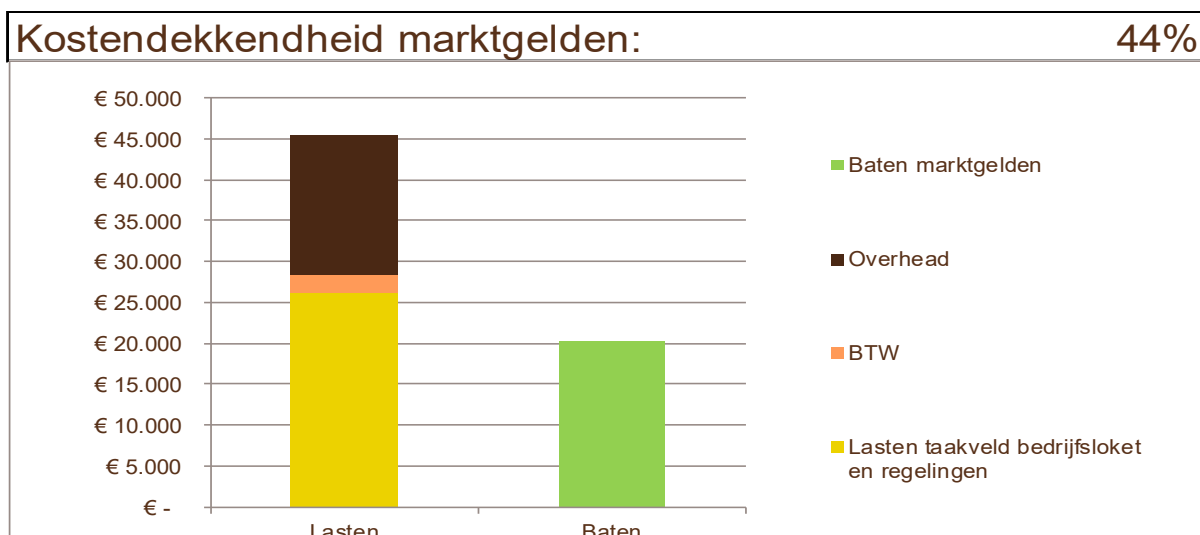
De promotiegelden die door de marktlieden in het centrum van Horst worden betaald, zijn vanaf 2011 in de heffing van de marktgelden meegenomen.

De promotiegelden worden doorbetaald aan de stichting Centrummanagement Horst aan de Maas. Die betaalt hiermee collectieve activiteiten t.b.v. het promoten van het centrum.

Met toepassing van een inflatiecorrectie van 1,7% geeft dit voor 2021 de volgende tarieven:

Marktgelden				
		2020	2021	Stijging 2021 t.o.v. 2020
bedragen in hele euro's				
Voor het innemen van een standplaats per dag	€	11,40	€ 11,60	1,8%
Voor het innemen van een vaste standplaats per kw artaal				
- per strekkende meter	€	18,40	€ 18,70	1,6%
- vast bedrag (promotiegelden alleen in Horst)	€	23,00	€ 23,40	1,7%

Door afrondingen stijgen de bedragen tussen 1,6% en 1,8%.

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt geheven voor openbare aankondigingen (reclameobjecten) in het centrum van Horst, die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg. Deze heffing is in 2008 ingevoerd op verzoek van de ondernemers van het centrum van Horst. De opbrengst van de reclamebelasting wordt, onder inhouding van € 5.000, doorbetaald aan de stichting Centrummanagement Horst aan de Maas. Die betaalt hiermee collectieve activiteiten voor het promoten van het centrum van Horst.

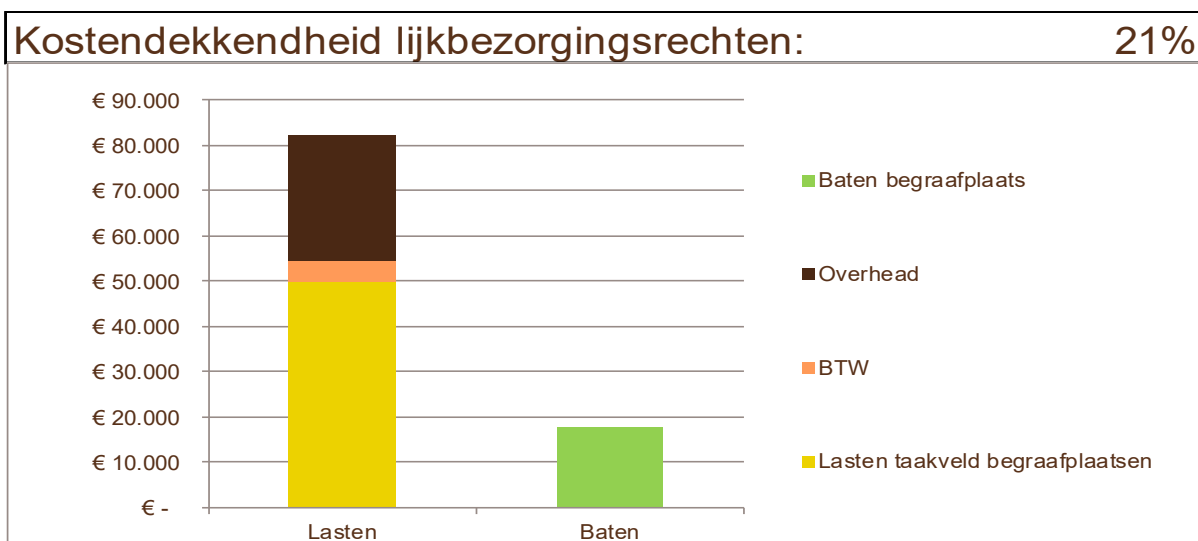
De hoogte van het tarief is sinds 2015 afhankelijk van de ligging en de WOZ-waarde van de vestiging en niet meer van de grootte van de reclameborden zoals dat in 2014 en voorgaande jaren gold.

Met toepassing van een inflatiecorrectie van 1,7% geeft dit voor 2021 de volgende tarieven:

Reclamebelasting centrum Horst			
	2020	2021	Stijging 2021 t.o.v. 2020
bedragen in hele euro's			
Zone A (w oz-w aarde kleiner dan of gelijk aan € 150.000)	€ 535	€ 544	1,7%
Zone A (w oz-w aarde range € 151.000 t/m € 291.000)	€ 535+ € 3,21 per € 1.000 w oz-w aarde 2019 boven de € 150.000	€ 537+ € 3,21 per € 1.000 w oz-w aarde 2020 boven de € 150.000	
Zone A (w oz-w aarde groter dan of gelijk aan € 292.000)	€ 990	€ 1.006	1,6%
Zone B	€ 535	€ 544	1,7%
* Voor de Reclamebelasting 2021 wordt de w oz-w aarde 2020 (w aardepeildatum 1-1-2019) gehanteerd			
* Voor de Reclamebelasting 2020 wordt de w oz-w aarde 2019 (w aardepeildatum 1-1-2018) gehanteerd			
* Bij w oon-/bedrijfspannen wordt alleen de w oz-w aarde over het bedrijfsgedeelte meegenomen			

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten zijn vergoedingen voor diverse diensten die de gemeente verricht in het kader van de lijkbezorging. De hoogte van de lijkbezorgingsrechten wordt in overleg met het kerkbestuur vastgesteld. Eventuele wijzigingen komen in december 2020 bij het vaststellen van de belastingtarieven 2021 aan de orde.

Leges

Met het heffen van leges dekt de gemeente de kosten voor het leveren van bepaalde diensten. De tarieven zijn gebaseerd op maximale kostendekkendheid.

De te indexeren tarieven 2021 worden met andere wijzigingen in november/december 2020 aan de gemeenteraad voorgelegd.

De kostendekkendheid van de leges 2021 wordt hieronder per titel van de legesverordening inzichtelijk gemaakt:

- Titel 1: Algemene dienstverlening zoals o.a. huwelijksvoltrekkingen/partnerschapsregistratie, inlichtingen uit de basisregistratie personen (BRP), reisdocumenten en rijbewijzen;
- Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunningen;
- Titel 3: Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn. Onder de laatstgenoemde titel vallen o.a. aanvragen in het kader van de drank- en horecawet en kinderopvang.

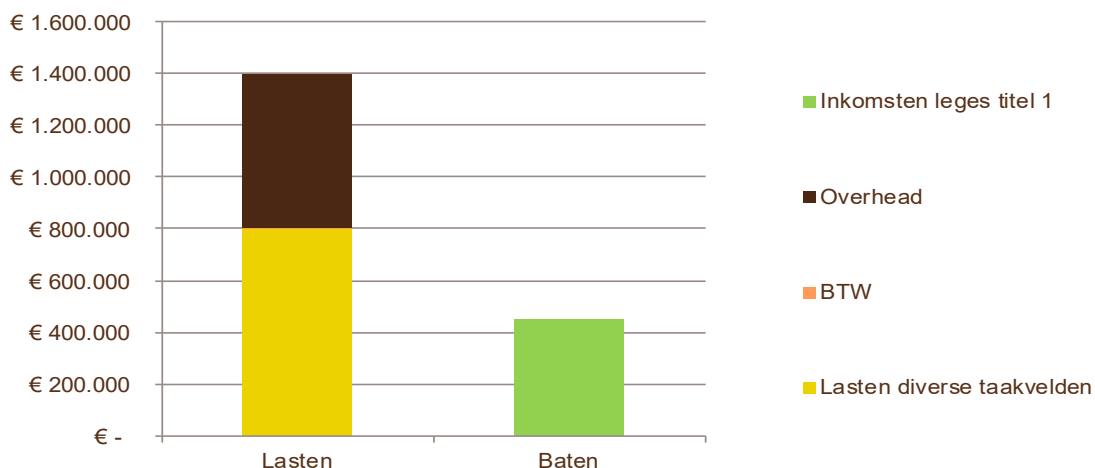
De opbrengsten van titel 2 worden structureel verhoogd met € 100.000. Dit zal gebeuren door tariefswijzigingen op onderdelen. Hiermee zal ook de kostendekkendheid van de tarieven in deze titel structureel worden verhoogd.

Bij het raadsvoorstel tot vaststellen van diverse belastingverordeningen 2021, dat in december 2020 in de gemeenteraad aan de orde komt, doen wij een definitief voorstel voor de tarieven 2021.

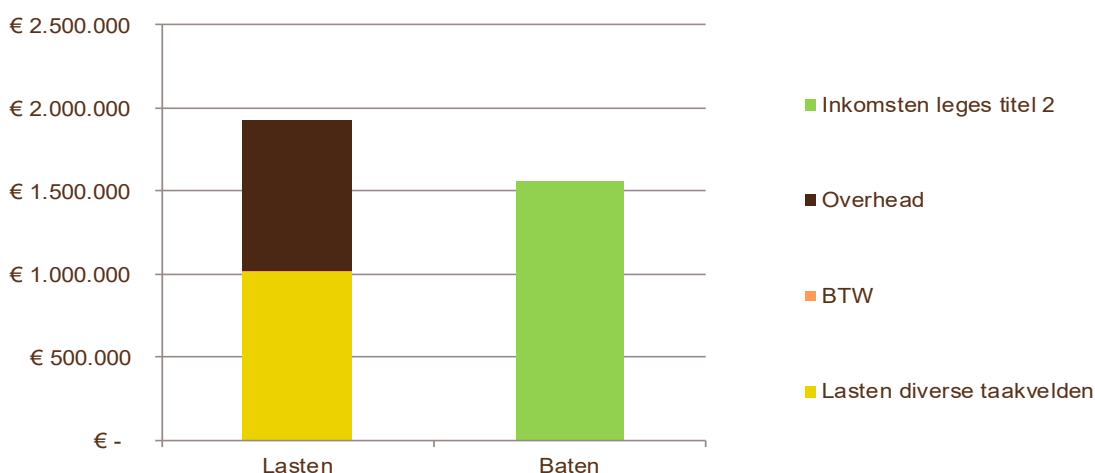
Kostendekkendheid leges titel 1:

32%

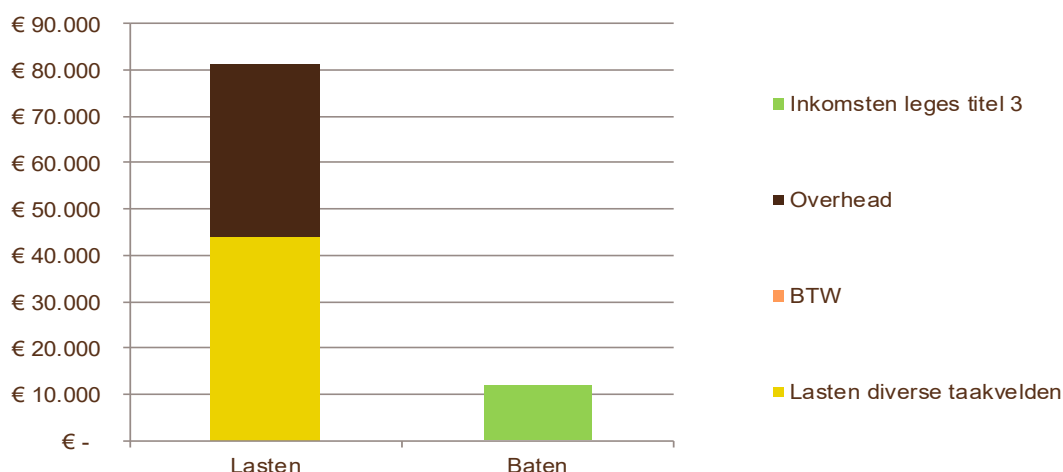
Kostendekkendheid leges titel 2:

81%

Kostendekkendheid leges titel 3:

15%

Kwijtschelding

Voor de gecombineerde aanslag gemeentelijke heffingen kan een verzoek tot kwijtschelding worden ingediend. Kwijtschelding is mogelijk voor de heffingen OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Of iemand voor kwijtschelding in aanmerking komt, hangt af van een aantal factoren. Aan de hand van de financiële situatie van de aanvrager wordt beoordeeld of hij voor kwijtschelding in aanmerking komt.

Hiervoor wordt de door de gemeente Horst aan de Maas vastgestelde 'Leidraad invordering gemeentelijke belastingen' als basis gebruikt. De verkorte kwijtscheldingsaanvragen worden maandelijks getoetst bij Stichting Inlichtingenbureau. Alleen in complexere gevallen, of als de aanvrager geen toestemming geeft, worden de aanvragen door de medewerkers van de gemeente beoordeeld. De verwachting is dat in 2021 ongeveer 76% van het totaal aantal aanvragen automatisch kan worden afgehandeld.

Het is mogelijk dat zelfstandige ondernemers met een (eenmanszaak) en die een inkomen rond het bestaansminimum hebben ook voor kwijtschelding van hun privé-belastingen in aanmerking komen. De financiële situatie van deze zelfstandige ondernemers worden, buiten de toets op hun ondernemingsvermogen, op dezelfde wijze manier (voor dezelfde vermogensbestanddelen) getoetst als die van particulieren.

In de afgelopen jaren is gebleken dat geen of slechts enkele ondernemers een beroep doen op de kwijtscheldingsregeling. Hier is bij de berekening van het benodigde bedrag al rekening mee gehouden. De verwachting is echter dat dit in de toekomst niet zal wijzigen. Het totale bedrag voor ons kwijtscheldingsbudget hoeft daarom niet te worden aangepast.

Kwijtschelding is mogelijk voor de volgende heffingen:

- OZB
- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing

B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doelstelling

De risico's die onze organisatie loopt zijn beheersbaar.

Maatregelen	Gereed
• We bepalen 2 keer per jaar het weerstandsvermogen.	Continu
• We doorlopen jaarlijks de juridische control cyclus.	Continu
• We geven uitvoering aan de wet Revitalisering generiek toezicht.	Continu
• We voeren de Interne Controle ten behoeve van de rechtmatigheid en doelmatigheid uit volgens het interne controleplan.	Continu

1. Inleiding

In de paragraaf “weerstandvermogen en risicobeheersing” wordt de berekening van de weerstandscapaciteit opgenomen en een opsomming gegeven van de belangrijkste risico's. Daarnaast vindt u hier een aantal verplicht voorgeschreven kengetallen conform BBV.

2. Risico-inventarisatie algemene risico's

Voor de Begroting 2021 zijn de risico's geactualiseerd. Daarbij is beoordeeld:

- in hoeverre eerder geïnterpreteerde risico's actueel zijn voor wat betreft de kans en maximaal financieel gevolg en
- of er nieuwe risico's zijn bijgekomen.

Algemene risico's toelicht:

- *Herijking van de algemene uitkering:*
Vanaf 2022 hebben we voor de herijking van het zogenaamde klassieke gedeelte van het gemeentefonds in de begroting rekening gehouden met een negatief effect van € 1 mln.. Voor het sociaal domein gedeelte is vanaf 2023 rekening gehouden met een negatief effect van 1 mln. dat in 2024 oploopt naar € 1,386 mln.. Er is op dit moment niet duidelijk of deze bedragen voldoende zijn of dat de herijking nog negatiever voor ons gaat uitvallen.
- *Coronacrisis:*
De impact van het coronavirus op onze maatschappij en economie is groot. Hoewel we de volle omvang nog niet kennen, heeft dit grote financiële gevolgen en brengt dit financiële risico's voor gemeenten met zich mee. Denk aan hogere kosten voor bijstandsuitkeringen, schuldhulpverlening, jeugdzorg en kwijtschelding van belastingen. Daarnaast verwachten we minder inkomsten door corona. Bijvoorbeeld lagere opbrengsten uit toeristenbelasting, leges en lagere opbrengsten uit de verkoop van grond. Bij diverse begrotingsposten zijn de gevolgen van de coronacrisis al financieel vertaald. Voor zover dat nog niet gebeurd is, is er bij het bepalen van de risico's rekening mee gehouden.
Het Rijk heeft toegezegd gemeenten voor de coronakosten grotendeels te compenseren. Met deze compensatie vanuit het Rijk hebben we in de begroting dan ook rekening gehouden maar ook hier geldt dat deze compensatie niet zeker is en er risico's aan zitten.
- *Stikstofproblematiek:* de risico's zijn onder andere onderdeel van de verschillende grondexploitaties en daarvoor is de Algemene Reserve Grondexploitatie (Arge) als

weerstandsvermogen opgenomen (zie verdere toelichting over risico's in grondexploitatie hieronder bij onderdeel 3).

Uit de inventarisatie blijkt dat er 130 algemene risico's zijn. De geïnventariseerde risico's zijn aan de hand van kans en maximaal financieel gevolg verdeeld over onderstaande matrix.

Financiële klasse

6) $x > \text{€ } 1.000.000$	5	2			
5) $\text{€ } 500.000 < x < \text{€ } 1.000.000$	6	4	<u>3</u>		
4) $\text{€ } 100.000 < x < \text{€ } 500.000$	12	11	4		<u>2</u>
3) $\text{€ } 25.000 < x < \text{€ } 100.000$	8	18	16	1	
2) $x < \text{€ } 25.000$	16	12	3	2	1
1) Geen financiële gevolgen	1		1		2
	10%	30%	50%	70%	90%

Toelichting risicomatrix

Op de horizontale as is de kans weergegeven dat het risico zich voordoet. Op de verticale as is de maximale financiële omvang (bedrag) van het risico weergegeven. De financiële klassen zijn ingedeeld zoals vastgesteld in de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2020. Een risico in het groene gebied vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Een risico in het oranje gebied vraagt extra aandacht. Een risico dat een risicoscore heeft in het donkerrode gebied (helemaal rechtsboven) vereist directe aandacht. Deze risico's kennen immers een grote financiële omvang, de kans dat dit risico zich voordoet is als hoog (>90%) ingeschat en het financieel gevolg van > € 1.000.000.

Hieronder zijn de risico's, met de grootste kans en hoogste financiële klasse, toegelicht. Dit risico correspondeert met het risico dat in de risicomatrix onderstreept en vetgedrukt is. De in de tabel genoemde kanspercentages en financiële klasse verwijzen naar bovenstaande matrix. Andere risico's zijn in omvang of kanspercentage afgenomen, waardoor deze niet meer in de rode, donkerrode of donker oranje cellen voorkomen.

	Omschrijving risico	Kans percentage	Financiële klasse
1	Effecten Coronacrisis uitvoering participatiewet, BBZ en schuldhulpverlening Het coronavirus, de maatregelen daartegen en de daaruit voorkomende economische crisis treft vele sectoren van onze economie. Landelijke onderzoeken voorspellen forse toenames van bijstandsuitkeringen, faillissementen van zzp-ers en ondernemers en oplopende schulden bij zowel particulieren als ondernemers. Dat vergt een grote inzet van de capaciteit van het team Werk Inkomen en Zorg. Tegelijkertijd staat ons personeelsbudget onder druk waardoor het niet altijd mogelijk is te beschikken over de benodigde capaciteit.	90%	4

	Omschrijving risico	Kans percentage	Financiële klasse
2	<p>Bodemverontreiniging door drugslab op een perceel dat van de gemeente is en verhuurd wordt.</p> <p>Kosten moeten verhaald worden op de huurder. Kans dat dit lukt is klein. Er worden af en toe kleine bedragen ontvangen van € 100. In oktober wordt er in overleg met de deurwaarder bepaald hoe we verder gaan.</p>	90%	4
3	<p>Vennootschapsbelasting (Vpb) voor gemeente.</p> <p>De eerste aangifte vennootschapsbelasting 2016 is vanwege de aanhoudende onduidelijkheid eind februari 2019 ingediend. De onzekerheden over de fiscale kwalificatie van de verschillende activiteiten in de aangifte zorgen voor een aantal risico's. Het is een reële verwachting dat de gemeente nog vennootschapsbelasting zal moeten afdragen. Echter is het gezien de onduidelijkheden zeer lastig om exact in te schatten hoe groot het risico voor de gemeente is.</p> <p>De te betalen vennootschapsbelasting heeft geen directe impact op de gemeentelijke begroting omdat deze conform het raadsbesluit bij de begroting 2017 wordt gedekt uit de Algemene Reserve Bouwgrondexploitatie.</p>	50%	5
4	<p>De invloed van economische en maatschappelijke ontwikkelingen op de begrote lasten/investeringen in de diverse beheerplannen voor het beheer en onderhoud van infrastructuur en voorzieningen in de openbare ruimte.</p> <p>Ondanks dat in de beheerplannen (MJOP, MIP, wegen, riolering en groen) van een zo realistisch mogelijke inschatting van de benodigde uitgaven/investeringen wordt uitgegaan en we de beheerplannen periodiek bijstellen, lopen we het risico dat door o.a. economische of maatschappelijke ontwikkelingen de bedragen niet toereikend zijn. Omdat het geld dat in de beheerplannen omgaat een substantieel deel van onze begroting vormt, is het financiële risico dat ook. Denk hierbij aan hogere aanbestedingskosten door conjuncturele ontwikkelingen, nieuwe duurzaamheidseisen of veranderende wetgeving.</p>	50%	5
5	<p>Verschuiving van collectieve dagbestedingen naar individuele begeleiding (maatwerk) a.g.v. coronamaatregelen.</p> <p>Door de maatregelen tegen het coronavirus zien we een afname van het aantal cliënten dat gebruik maakt van collectieve dagbestedingsvoorzieningen. Tevens constateren we een verschuiving naar individuele begeleiding (maatwerkvoorzieningen). Deze zijn over het algemeen duurder dan collectieve voorzieningen. Afhankelijk van de duur van de coronamaatregelen kan deze afname in dagbesteding - en daarmee een verschuiving naar individuele voorzieningen - zich voortzetten.</p>	50%	5

3. Risico's grondexploitaties

Conform de huidige Nota Grondbeleid (vastgesteld op 20 september 2016) is de Algemene reserve grondexploitatie (ARGE) vastgesteld waarbij een bandbreedte tussen € 1,7 miljoen en € 2,7 miljoen gehanteerd wordt. In verband met de winstnemingen als gevolg van de implementatie van de POC-methode (percentage-of-completion) heeft de raad bij de behandeling van de Herzieningsrapportage 2018 (raad oktober 2018) ingestemd met het instellen van de reserve POC-winst. Deze reserve vormt de buffer tussen de ARGE en de projecten. In de Reserve POC-winst worden de POC-winsten gestort. Bij de Jaarrekening wordt de POC-winst berekend conform de BBV voorschriften.

Overheveling van de Reserve POC winst naar de ARGE gebeurt op basis van de meer voorzichtige winstnemings-praktijk van vóór 2017, waarbij ook de totale toekomstige kosten, project-risico's en de boekwaarde in het project worden meegewogen. Daarmee vormt de Reserve POC-winst de externe projectbuffer. Gedurende de looptijd van het project fluctueert het bedrag van de POC winst en daardoor kan het voorkomen dat eerder genomen POC-winsten terugvloeien naar het project.

4. Benodigde weerstandscapaciteit voor algemene risico's

Naast de hoogte van de ARGE is het noodzakelijk de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen voor de algemene risico's.

De totale omvang van de geïventariseerde algemene risico's is € 56.392.498. Dit betekent dat als alle risico's zich in volle omvang tegelijk voordoen dit naar verwachting € 56.392.498 kost. Hierbij is geen rekening gehouden met de waarschijnlijkheid (kans) dat het risico zich voordoet.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald met behulp van een risicosimulatie, de zogenaamde Monte Carlo simulatie (statistische simulatie). Uitgangspunt hierbij is dat de risico's zich nooit allemaal tegelijk zullen voordoen en ook niet met een maximale omvang zullen optreden. Daarnaast is in de Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen (26 november 2019) het uitgangspunt vastgesteld dat we 90% zekerheid willen hebben dat het beschikbare weerstandsvermogen toereikend is om de risico's af te dekken. Dit wordt het zekerheidspercentage genoemd.

Uitgaande van het vastgestelde zekerheidspercentage van 90% is er een weerstandscapaciteit nodig voor de algemene risico's van minimaal € 9.322.914. Dit wil concreet zeggen dat met een zekerheid van 90% kan worden gesteld dat een weerstandsvermogen van € 9.322.914 toereikend is om de risico's af te dekken. Onze huidige algemene reserve basis is € 8.111.663. Dit betekent dat de algemene reserve basis verhoogd moet worden om onze risico's af te dekken.

5. Beschikbare weerstandscapaciteit = Algemene Reserve basis

Een organisatie loopt altijd risico's. Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Weerstandscapaciteit bestaat uit de Algemene Reserve basis. Conform de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen wordt deze reserve niet voor andere zaken bestemd.

Naast deze Algemene Reserve basis zijn er ook nog overige middelen die ook gebruikt kunnen worden om niet begrote kosten - die onverwacht en substantieel zijn - te dekken. Daarvoor komen de volgende onderdelen in aanmerking:

- Vrij besteedbare reserves: de 'Algemene reserve vrij aanwendbaar'.
- Post Onvoorzien: Hiervoor is sinds 2014 in de begroting een bedrag van € 50.000 structureel opgenomen.
- Stille reserves: de gebouwen en gronden die de gemeente in bezit heeft vertegenwoordigen een zekere waarde. Wanneer de marktwaarde hoger is dan de boekwaarde is er sprake van stille reserves. Daarbij houden we er rekening mee dat niet ieder eigendom (op korte termijn) kan worden verkocht. De omvang van de stille reserves is in 2017/2018 in beeld gebracht en bedroeg toen circa € 50 miljoen (incl. pachtgronden). Voor deze middelen geldt dat deze gelden niet op korte termijn beschikbaar zijn.

6. Benodigde weerstandscapaciteit versus beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen in hoeverre het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de ratio weerstandsvermogen berekend. De berekeningswijze hiervan is als volgt:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit

De Provincie Limburg bepaalt op basis van de ratio weerstandsvermogen of de beschikbare weerstandscapaciteit van een gemeente toereikend is.

In onderstaande tabel staat opgenomen hoe de Provincie de weerstandsnorm classificeert

Waardering	Weerstandsnorm	
	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Bij de Begroting 2019 en 2020 is de Algemene reserve basis (beschikbare weerstandscapaciteit) gehandhaafd op € 8.111.663. De ratio weerstandsvermogen zou uitgaande van de uit de risicoanalyse benodigde weerstandscapaciteit van € 9.322.914, uitkomen op 0,87 (€ 8.111.663 / € 9.322.914). Volgens de tabel van de provincie is dit matig.

Uitgaande van een ratio van minimaal 1,0 (voldoende) is de Algemene Reserve basis dan ook onvoldoende groot. Daarom wordt voorgesteld de Algemene reserve basis te verhogen met € 1.211.251, waarmee deze op de minimale norm van 1 komt en dus ook voldoet aan de norm van de provincie.

7. Kengetallen

Kengetallen	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Eigen norm HADM*	Risico Categorie provincie 2021
1. Netto schuldquote (Alle schulden / saldo van de baten)	48%	80%	78%	76%	71%	66%	81%	A
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (Alle schulden min kapitaalverstrekingen aan deelnemingen, GR en overige verbonden partijen)	40%	74%	72%	70%	66%	61%	72%	A
3. Solvabiliteitsratio (Totaal eigen vermogen / totaal van de passiva)	23%	21%	21%	21%	21%	22%	28%	B
4. Grondexploitatie ((Totaal activa van NIEGG + activa in exploitatie genomen gronden) / saldo van de baten)	3%	6%	3%	3%	-2%	-2%	5%	A
5. Structurele exploitatieruimte ((structurele baten – structurele lasten) + (structurele onttrekkingen reserves – structurele toevoegingen reserves)) / totaal saldo van baten	1%	0%	1%	1%	0%	0%	-1%	A
6. Belastingcapaciteit (OZB lasten gezinnen + rioolheffing gezinnen + afvalstoffenheffing gezinnen - eventuele heffingskorting gezinnen) / woonlasten landelijk gemiddelde voor gezinnen	101%	105%	100%	100%	100%	100%	100%	B

*) De gestelde normen zijn afkomstig uit de door de raad op 26-11-2019 vastgestelde nota Risicomanagement en weerstandsvermogen.

Normering van de kengetallen opgenomen in het gemeenschappelijk financieel toezichtkader van de provincies (GTK 2020 gemeenten).

Via het vernieuwde gemeenschappelijk toezichtkader van de provincies zijn de onderstaande normeringen voor de kengetallen vastgesteld. Hierbij zijn 3 categorieën onderscheiden. Categorie A is het minst risicovol, categorie C is het meest risicovol.

Kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

8. Conclusie kengetallen:

- Ratio 1 en 2: Netto Schuldquote**
 Deze ratio's geven de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen aan. Hoe lager de schuldquote, hoe beter. Op basis van beide schuldquotes vallen we in 2021 in de laagste risicoklasse A van de provincie en voldoen we aan de door ons zelf gestelde norm. Meerjarig zien we dat de percentages nog lager worden, de schuldquotes dus verder verbeteren en we steviger in de laagste risicoklasse komen te zitten. Dit is een positieve ontwikkeling, die voornamelijk veroorzaakt wordt door een afname van de vaste schulden door jaarlijkse aflossingen.
- Ratio 3. Solvabiliteitsratio**
 De solvabiliteitsratio, is de verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de gemeente. Het geeft een beeld in welke mate wij aan onze financiële verplichtingen kunnen voldoen. Hoe hoger het percentage hoe beter.
 De solvabiliteitsratio blijft in de periode 2021 – 2024 net boven de 20% en we vallen daarmee in de middelste risicoklasse B van de provincie en voldoen niet aan de door ons zelf gestelde norm van 28%. Het eigen vermogen blijft vanaf 2020 nagenoeg gelijk. Het totaal van de passiva daalt jaarlijks licht door aflossingen op vaste schulden.
 Om ervoor te zorgen dat we niet in de hoogste risicoklasse C terugvallen, is het noodzakelijk om conform de afspraken uit het coalitieakkoord in de komende jaren niet verder in te teren op ons eigen vermogen. Om aan onze eigen norm van 28% te voldoen zouden we ons eigen vermogen moeten versterken maar wij vinden het investeren in de leefbaarheid van de gemeente momenteel belangrijker.
- Ratio 4. Grondexploitatie**
 Deze ratio geeft aan in hoeverre een gemeente afhankelijk is van de inkomsten uit grondexploitaties. Grondexploitaties vormen een risico en kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van de gemeente. Dus hoe lager deze ratio, hoe minder afhankelijk een gemeente is van inkomsten uit grondexploitaties en hoe beter dat is.
 De grondexploitatie ratio is in 2021 3% en daalt in 2024 naar -2%. Hiermee vallen we ruim in de laagste risicoklasse A en blijven we onder onze eigen norm van 5%.
 De negatieve ratio van -2% wordt veroorzaakt doordat de boekwaarde van de gronden in exploitatie steeds verder afneemt. Dit is vanuit het risicoperspectief een positieve ontwikkeling.
- Ratio 5. Structurele exploitatieruimte**
 Deze ratio geeft aan in hoeverre de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Dus hoe hoger dit percentage, hoe beter.
 in 2021 is de ratio 1% waarbij de ratio in 2023 daalt tot 0%. Hiermee ligt de ratio in 2021 in de laagste risicoklasse A van de provincie. In 2023 vallen we in risicoklasse B
- Ratio 6. Belastingcapaciteit:**
 Dit percentage bepaalt de ruimte om de belastingen te verhogen, waarbij weergegeven wordt hoe de lastendruk in Horst aan de Maas zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Hoe lager dit percentage is, des te meer ruimte is er voor verhoging van belastingen tot aan het landelijke gemiddelde. Een ratio van 100% betekent dat de belastingcapaciteit in Horst aan de Maas gelijk is aan het landelijke gemiddelde .
 De belastingcapaciteit ligt in de periode 2021 – 2024 op 100%.

Op basis hiervan vallen we in 2021 in de middelste risicoklasse B van de provincie en voldoen we net aan de door ons zelf gestelde norm van 100%

Hierbij geldt dat onze OZB hoger, rioolheffing gelijk en afvalstoffenheffing lager is dan het landelijke gemiddelde.

Er is dan ook minder ruimte om in een volgend begrotingsjaar financiële tegenvallers op te vangen of ruimte te krijgen voor nieuw beleid.

Kanttekening is dat het erg moeilijk is nu in te schatten hoe de landelijke ontwikkelingen zijn op het gebied van belastingen. Klimaatadaptatie heeft een verhogend effect voor rioolheffing.

De stijgende kosten voor het ophalen van afval is een landelijke trend. De grote tekorten onder meer op sociaal domein bij veel gemeenten, kunnen er toe leiden dat OZB-tarieven gemiddeld harder zullen stijgen dan waar wij nu rekening mee houden.

9. Samenvattende conclusie

Samenvattend kunnen we concluderen dat het financiële weerstandsvermogen van gemeente Horst aan de Maas op orde is en we in control zijn op het gebied van risicobeheersing. We hebben een systeem dat tijdig anticipeert op een toename van risico's van buiten af en hebben voldoende financiële ruimte in onze begroting en ons eigen vermogen om financiële tegenvallers op te vangen.

De volgende aandachtspunten blijven hierbij echter wel van belang:

Eigen vermogenspositie

Deze is nog voldoende om risico's op te vangen maar we voldoen momenteel niet aan onze eigen normen en we zitten nog net in de middelste risicoklasse van de provincie. Het is dan ook van belang in de toekomst niet verder in te teren op ons eigen vermogen en het zou verstandig zijn te bekijken in hoeverre de eigen vermogenspositie versterkt kan worden.

Dit zodat we ook hier aan de door ons zelf gestelde norm voldoen en we ook in de laagste risicoklasse van de provincie terecht komen.

Lastendruk

We zitten qua lastendruk voor huishoudens rond het landelijke gemiddelde. Het is belangrijk bij het zoeken naar de balans tussen ambities en lastendruk, dit bij het maken van keuzes mee te nemen.

C. Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf kapitaalgoederen geeft inzicht in de vastgestelde beleidskaders voor het beheer en onderhoud van infrastructuur en voorzieningen in de openbare ruimte. Het gaat hierbij om wegen, riolering, groen en gemeentelijke gebouwen. De kapitaalgoederen leveren een bijdrage aan de realisatie van gemeentelijke doelen op het gebied van wegen, milieu en duurzaamheid, openbaar groen, onderwijs en dienstverlening.

De raad heeft bij het vaststellen van de onderhoud en beheerprogramma's de keuze uit kwaliteitsniveaus. Daarmee heeft zij een afwegingskader voor de inzet van financiële middelen, voor zover deze passend zijn binnen de financiële positie van de gemeente. In de tabellen van deze paragraaf is geen rekening gehouden met de directe kosten.

In deze paragraaf worden ook de doelstellingen en maatregelen voor de (gemeentelijk)gebouwen weergegeven. Er zijn ook doelstellingen en maatregelen van wegen, riolering en openbaar groen zijn in de betreffende programma's opgenomen.

Doelstelling

Met het uitvoeren van onderhoud houden we de kwaliteit van dienstgebouwen, accommodaties en objecten op niveau.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> In 2020 is er een objectieve inspectie (RgdBOEI) en actualiseren we het Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP), dit wordt vertaald naar de begroting van 2021.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> Ons vastgoed en onderhoud zijn opgenomen in de VGMIS (Axxerion). We houden dit bij en bewaken de kwaliteit van onze accommodaties.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We hebben grip op de MJOP, we weten wat de actuele onderhoudskosten per gebouw zijn en zorgen dat die passen binnen de begroting.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We organiseren en regisseren de facilitaire dienstverlening in gemeentelijke accommodaties waar dat van toepassing is en zorgen voor de bijbehorende uitvoering.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We voeren het MJOP uit en houden daarbij rekening met de wettelijke verplichtingen en mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid en veiligheid.	Continu

Doelstelling

We voorzien met het Meerjarig Investeringsplan (MIP) in het verbeteren en verduurzamen van het gemeentelijk Vastgoed volgens een vastgoedplanning.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> We komen in 2021 met een herziening van het MIP.	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> We stemmen de planning van het MIP en het MJOP zoveel mogelijk op elkaar af.	Continu

- We voeren het MIP uit binnen de kredieten die door de Raad ter beschikking zijn gesteld. Continu

Doelstelling

We voorzien op een efficiënte en duurzame manier in de huisvestingsbehoefte van de gemeentelijke dienstverlening en maatschappelijke organisaties.

Maatregelen	Gereed
• We beperken leegstand van gemeentelijk vastgoed door het uitvoeren van effectief leegstandsmanagement.	Continu
• We exploiteren zwembad de Berkel op een duurzame en financieel zo gunstig mogelijke manier.	Continu
• We geven projectmatig invulling aan (heroverwegingen bij) de huisvestingsbehoefte als gevolg van vastgoed- en / of accommodatiebeleid.	Continu
• We laten het gemeentelijk vastgoed onafhankelijk toetsen op kwaliteit (onderhoud en schoonmaak).	Continu
• We verhuren accommodaties aan verenigingen binnen de financiële en maatschappelijke kaders die gesteld zijn in het accommodatiebeleid.	Continu

1. Wegen

In het programma 2 wonen mobiliteit en openbare ruimte is als hoofddoelstelling opgenomen een openbare ruimte die schoon, heel, veilig en goed toegankelijk is. Om invulling aan deze doelstelling te geven zorgen wij voor een adequaat beheerplan wegen. Dit betekent dat ook de hierin aanwezige civiele kunstwerken en openbare verlichting efficiënt en doelmatig beheerd worden. In de begroting zijn de middelen opgenomen zoals die volgen uit het actuele wegbeheerplan. In 2019 is het wegbeheer conform de planning uitgevoerd. Een nadien gehouden inspectie van het gehele wegenareaal toont aan dat voldaan wordt aan het vastgestelde kwaliteitsniveau. Het beheerplan wegen, bermen en sloten buitengebied is gecombineerd uitgevoerd met het onderhoud wegen. Daarmee is de laatste jaarschijf van dit beheerplan (investeringsplan) uitgevoerd en afgerond.

Ook voor het beheer van de civiele kunstwerken zijn de benodigde middelen meerjarig opgenomen in de begroting. De werkzaamheden zijn de afgelopen jaren uitgevoerd zoals opgenomen in de meerjaren onderhoudsplanning. Eind 2020 zal aan de Raad de Meerjarenonderhoudsplanning Civieltechnische kunstwerken 2020-2029 worden voorgelegd.

Hetzelfde geldt ook voor het onderhoud en vervangingen van de openbare verlichting. De middelen volgend uit het beleids- en beheerplan zijn opgenomen in de meerjarenbegroting en ook de jaarschijf 2019 is conform de planning uitgevoerd.

Beheerplannen	Kwaliteitsniveau
Wegbeheerplan 2020-2023	Basis
Ecologisch bermbeheerplan (nog vast te stellen)	(Nog niet bekend)
Meerjaren onderhoudsplan Civiele kunstwerken 2020-2029	Veilig en heel (looptijd t/m 2029)
Beleidsplan openbare verlichting 2016-2025	Basis

	Begroot na wijz. 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Wegen en trottoirs					
Exploitatie	-1.991	-2.079	-2.197	-2.318	-2.366
Totaal Wegen en trottoirs	-1.991	-2.079	-2.197	-2.318	-2.366
Bruggen / viaducten / kades					
Exploitatie	-58	-58	-58	-58	-58
Totaal Bruggen / viaducten / kades	-58	-58	-58	-58	-58
Bermen en bermsloten					
Exploitatie	-424	-425	-425	-426	-427
Totaal Bermen en bermsloten	-424	-425	-425	-426	-427
Straatreiniging					
Exploitatie	-145	-115	-115	-115	-115
Totaal Straatreiniging	-145	-115	-115	-115	-115
Openbare verlichting					
Exploitatie	-556	-570	-572	-580	-588
Totaal Openbare verlichting	-556	-570	-572	-580	-588
	Saldo 31-12	Saldo 31-12	Saldo 31-12	Saldo 31-12	Saldo 31-12
Voorziening wegen	0	0	220	505	790

2. Riolering

In programma 2 - wonen, mobiliteit en openbare ruimte - staat als hoofddoelstelling onder meer de zorg voor het rioolbeheer. Dit gebeurt op basis van een jaarlijks op te stellen operationeel plan, dat invulling geeft aan het vastgestelde VGRP (verbreed gemeentelijk rioleringsplan).

We kennen voor ons rioolsysteem (vrijverval en drukriolering) inclusief de bijbehorende voorzieningen een inspectie en onderhoudsschema. De hiervoor benodigde middelen zijn structureel opgenomen in het VGRP 2017-2021. De werkzaamheden die volgen uit het VGRP zijn in 2020 conform planning uitgevoerd.

Eind 2019 heeft een tussentijdse actualisatie van het Kostendekkingsplan (KDP) plaatsgevonden. De budgetten voor rioolbeheer en onderhoud zijn hierbij niet gewijzigd. In 2021 zal er een nieuw VGRP en KDP opgesteld worden.

	Begroot na wijz. 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten rioolheffing	3.549	3.569	3.569	3.569	3.569
Exploitatie	-2.268	-2.722	-2.754	-2.786	-2.928
Rioolaansluitrecht	58	58	58	58	58
Riolering	1.340	905	874	842	700
	Saldo 31-12	Saldo 31-12	Saldo 31-12	Saldo 31-12	Saldo 31-12
Voorziening riolering	6.666	6.469	6.215	5.902	5.665

3. Groen

In programma 2 - wonen, mobiliteit en openbare ruimte - staat als hoofddoelstelling onder andere de zorg voor het openbare groen. Groen draagt bij aan de 'quality of life' en het welzijn van mensen. Ook levert groen een bijdrage aan een goede woon- en leefomgeving en een verfraaiing van de kernen.

De gemeente Horst aan de Maas hanteert een gedifferentieerd onderhoudsniveau:

A: voor de hoofdgroenstructuren en groene parels

B:

voor woonwijken

C: voor bedrijventerreinen.

Voor wat betreft boombeheer geldt dat de gemeente Horst aan de Maas bij alle (laan)bomen minimaal 1x3 jaar een boomveiligheidscontrole uitvoert. Alle daaruit volgende maatregelen worden opgenomen in het onderhoudsprogramma van het betreffende jaar.

In maart 2019 heeft de gemeenteraad middelen beschikbaar gesteld om het onderhoudsniveau van het openbaar groen nog verder te verhogen door onder andere een uitbreiding van de arealen die vallen onder hoofdgroenstructuren en groene parels vast te stellen. Daarnaast zijn er structureel middelen beschikbaar gesteld voor verhoging van biodiversiteit.

De beschikbare middelen voor het onderhoud van openbaar groen zijn meerjarig opgenomen in de begroting en worden als zodanig opgenomen in onderhoudsbestekken of in de bedrijfsvoering van de eigen buitendienst.

Beheerplannen:

- Beheerplan Openbaar Groen 2020-2023
- Boombeleidsplan (herijking in 2021)
- Beheerplan openbare speelruimte 2020-2025

	Begroot na wijz. 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Landschapselementen					
Exploitatie	-115	-95	-95	-95	-95
Totaal Landschapselementen	-115	-95	-95	-95	-95
Bomenbeheer					
Exploitatie	-353	-353	-353	-353	-353
Totaal Bomenbeheer	-353	-353	-353	-353	-353
Openbaar groen/plantsoenen/parken					
Exploitatie	-966	-844	-870	-1.070	-970
Totaal Openbaar groen/plantsoenen/parken	-966	-844	-870	-1.070	-970

4. Gebouwen

De gemeente Horst aan de Maas heeft divers vastgoed in haar bezit. Dit vastgoed wordt ingezet voor bepaalde doeleinden. Daarbij gaat het om:

1. Eigen gebruik
2. verhuur aan verenigingen / organisaties voor hun activiteiten
3. het realiseren van toekomstige strategische doeleinden
4. overige eigendommen (rest)

Het streven blijft om een zo groot mogelijk rendement (zowel inhoudelijk als financieel) te halen met een zo beperkt mogelijk bezit. Inmiddels werken we al weer enige jaren met de RgdBOEI methodiek. Daarmee kunnen we beter sturen op veiligheid, duurzaamheid en inzicht in het voldoen aan wet en regelgeving. In oktober 2020 is er een eerste beeld naar aanleiding van de geplande onderhoudsinspectie (schouw). Dit leidt tot een herziening van het MJOP in december van 2020 en een herziening van het MIP in 2021. Het MIP wordt in Q1 van 2021 opgemaakt op basis van het dan actuele toekomstperspectief van de accommodaties.

Beheerplannen

Kwaliteitsniveau

MJOP gebouwen 2018-2027 (herijking in 2020)

Basis (RgdBOEI conditie 3)

MIP gebouwen 2019-2038 (herijking in 2021)

Functionele en Duurzame gebouwen (via een A-label naar BENG)

D. Financiering

Inleiding

In het BBV 2004 (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) is de paragraaf 'financiering' voorgeschreven voor zowel de begroting als de jaarrekening. In deze paragraaf worden de plannen, feiten en visie over financiering uiteengezet. De Wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO) schept een kader voor de treasuryfunctie, levert een bijdrage aan de kredietwaardigheid van de openbare lichamen en bevordert de transparantie van de treasuryfunctie. Deze wet introduceert twee instrumenten op het gebied van de treasuryfunctie:

- het treasurystatuut,
- de financieringsparagraaf.

Het treasurystatuut heeft als doel bestaande verantwoordelijkheden en bevoegdheden te formaliseren en expliciet vast te stellen. De gemeenteraad kan dan beter invulling geven aan zijn verordenende en controlerende bevoegdheid.

De financieringsparagraaf heeft als doel inzicht te geven in de algemene interne en externe ontwikkelingen die van belang zijn voor treasury en bevat informatie op het gebied van risicobeheer, de financieringspositie en de leningen- en uitzettingenportefeuille.

In de financiële verordening 2019, artikel 14 van onze gemeente is bepaald dat het college een treasurystatuut vast stelt waarin de doelstellingen, uitgangspunten en richtlijnen van de financieringsfunctie zijn opgenomen. Deze financiële verordening is door de Raad vastgesteld in de vergadering van 10 december 2019. In de collegevergadering van 10 december 2018 is het treasurystatuut 2019-2022 vastgesteld. In het treasurystatuut zijn de volgende onderdelen geregeld:

- de organisatie voor het opstellen van het treasurybeleid
- de planning en controlcyclus
- de organisatie van de uitvoering van de treasury-activiteiten en
- de interne en externe controle

In overeenstemming met de financiële verordening artikel 14 is het "Treasurystatuut 2019-2022" ter kennisgeving aangeboden aan de raad en de auditcommissie. Voor de komende planningsperiode is het vastgestelde "Treasurystatuut 2019-2022" leidend.

In Europees verband zijn afspraken gemaakt om de overheidsuitgaven nu en op langere termijn houdbaar te laten blijven. Deze maatregelen zijn vertaald naar Nederlandse wetgeving. Zoals de invoering van het verplicht schatkistbankieren (Wet Fido) en de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof).

Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) / EMU saldo

Om hun financieringstekort te beheersen en terug te brengen, hebben de landen van de Eurozone (Europese Commissie) in het Verdrag van Maastricht een norm afgesproken. EU-lidstaten mogen een EMU-tekort realiseren van maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP).

Per 1 januari 2014 is de Wet Houdbare overheidsfinanciën ingevoerd. Daarin worden Europese afspraken over de beheersing van de schuldenlast en het begrotingstekort vertaald naar nationale wetgeving om te waarborgen dat het begrotingstekort binnen de perken blijft. In het maximale tekort mogen, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel hebben. Voor de jaren 2019-2022 is afgesproken dat de gezamenlijke ruimte voor de decentrale overheden 0,4% van het BBP bedraagt. De gezamenlijke ruimte van de gemeenten bedraagt maar 0,27% van het BBP. In de wet staat dat gemeenten een gelijkwaardige bijdrage moeten leveren aan het terugdringen van het EMU-tekort. Er wordt aan de gemeenten geen sanctie opgelegd als er toch sprake is van overschrijdingen.

Daarnaast gelden de regels voor het maximale begrotingstekort niet voor elke gemeente apart, maar voor alle gemeenten samen. Dat betekent dat een gemeente of provincie die in een jaar fors investeert dat gewoon kan doen als alle gemeenten samen maar binnen de norm blijven. De vier grote

gemeenten samen hebben een aandeel van 85% op de grootte van het tekort. Het aandeel van onze gemeente is uitermate gering.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 19) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken over het voorafgaande jaar, het actuele jaar en het volgende jaar. Met ingang van 2017 is conform de vernieuwing BBV de ontwikkeling van het EMU-saldo voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar vereist in de meerjarenbegroting.

De individuele overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) verstrekken onderstaande gegevens jaarlijks aan het CBS. Als hieruit blijkt dat op macroniveau het EMU-saldo overschreden wordt, zullen de gemeenten, provincies en waterschappen hierover worden geïnformeerd. Zoals al eerder beschreven is worden gemeenten (nog) niet afgerekend op een eventueel hoger EMU-tekort.

In de Financiële begroting van dit boekwerk paragraaf 3.5 "uiteenzetting financiële positie" is de berekening van het EMU-saldo opgenomen.

Financieringspositie

Voor een duidelijk beeld van de mogelijke risico's bij de financiering geven we aan welke omvang de financiering binnen onze gemeente heeft. In onderstaande tabel staat de positie ultimo 2021-2024. Daarbij wordt de verhouding weergegeven tussen het Eigen en Vreemd Vermogen.

Financieringspositie				
	2021	2022	2023	2024
Vaste activa	150.004	150.211	148.997	147.171
Grondexploitatie	6.660	2.950	3.373	-1.894
Totaal vaste activa	156.664	153.161	152.370	145.277
Eigen vermogen	43.462	43.329	42.941	42.472
Voorzieningen	12.499	12.013	12.030	12.160
Vreemd vermogen	69.133	63.979	59.069	54.396
Totaal vermogen	125.094	119.321	114.040	109.028
Financieringstekort	-31.570	-33.840	-38.330	-36.249
Verhouding:				
Eigen vermogen	34,74%	36,31%	37,65%	38,96%
Vreemd vermogen	65,26%	63,69%	62,35%	61,04%
Financieringstekort	-25,24%	-28,36%	-33,61%	-33,25%

Het tekort aan financieringsmiddelen wordt met externe financieringsmiddelen "kort of lang" gefinancierd.

Het keuzemoment voor het aantrekken van een vaste geldlening ("lang-geld") wordt naast het inzicht in de geldstromen bepaald door:

- de marktverwachtingen
- de wettelijke bepalingen en
- de toetsingscriteria van de provincie m.b.t. de kasgeldlimiet en de renterisiconorm (wet FIDO).

Het is niet toegestaan alles met -kort geld-, een kasgeldlening, te financieren. Er zijn criteria opgesteld voor de lokale overheden om te voorkomen dat men in de toekomst bij herfinanciering met financiële tegenvallers wordt geconfronteerd. De kasgeldlening is een instrument waar de lokale overheden veel gebruik van maken omdat er in de markt momenteel een negatieve rente op wordt gegeven door de verstrekkers van de lening.

Risicobeheer: kasgeldlimiet en rente-risiconorm

De gemeente verstrekt enkel leningen of garanties aan derden uit hoofde van haar publieke taak. Hiervoor is een besluit van de raad noodzakelijk. Om de budgettaire risico's te beperken, zijn twee normen op grond van de Wet Financiering Decentrale Overheden van belang: de kasgeldlimiet en de rente-risiconorm.

Kasgeldlimiet

Deze limiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar (max. 8,5% van het bedrag van de begroting). Het gaat hierbij om renterisico's van de vlottende schuld. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en de kredietlimiet op rekening-courant. Met het in werking treden van het schatkistbankieren moeten overtollige gelden boven de normgrens van schatkistbankieren in de schatkist gestort te worden. Bij het aantrekken van financieringen voor langer dan een jaar zijn uitsluitend geldleningen toegestaan. De vlottende schuld wordt afgezet tegen de norm van de kasgeldlimiet. De kwartaalrapportages zijn belangrijk voor het signaleren van mogelijke overschrijdingen. Als dit structureel is en er sprake is van een overschrijding van drie opeenvolgende kwartalen, moet de gemeente met de provincie in overleg over een beëindiging van de overschrijding. De gemeente wordt dan verplicht een vaste geldlening af te sluiten (consolideren).

Uit onderstaand overzicht blijkt dat we in de laatste vier kwartalen de kasgeldlimiet niet hebben overschreden.

De hoogte van de vlottende schuld is sterk afhankelijk van de mate en het tempo van uitvoering van geraamde investeringen en grondverkoop.

	3e kw 2019	4e kw 2019	1e kw 2020	2e kw 2020
Omschrijving				
Vlottende korte schulden				
Opgenomen gelden < 1 jaar	65.000	65.000	65.000	65.000
Schuld in rekening courant				
Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld				
Totaal vlottende korte schulden	65.000	65.000	65.000	65.000
Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	6	9	6	6
Tegoeden in rekening courant	76.327	74.134	64.439	71.512
Overige uitstaande gelden < 1 jaar				
Totaal vlottende middelen	76.333	74.143	64.445	71.518
Totaal netto vlottende schuld (1-2)	-11.333	-9.143	555	-6.518
Kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal (oorspronkelijke begroting)	100.031	100.031	106.180	106.180
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet: (4 X 5 / 100)	8.503	8.503	9.025	9.025
Ruimte onder kasgeldlimiet (4-3)	19.836	17.646	8.470	15.543
Overschrijding van de kasgeldlimiet (3-4)	-	-	-	-

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft betrekking op financieringen met een rentetypische looptijd van langer dan 1 jaar. De gemeente loopt renterisico over

- dat deel van de leningenportefeuille dat in een jaar in aanmerking komt voor herfinanciering of renteherziening en
- nieuw aan te trekken langlopende leningen.

Aansluitend op de geactualiseerde Wet Fido is per 1 januari 2010 de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden in werking getreden. Vanaf dat moment wordt de risiconorm berekend op basis van een percentage (20%) van het begrotingstotaal. Doel is het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Jaarlijks mogen de verplichte aflossingen en de renteherziening niet

meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Het schema hieronder laat zien dat we ruim onder de renterisiconorm zijn gebleven. De provincie toetst de kasgeldlimiet en renterisiconorm uit hoofde van haar financiële toezicht.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld				
Omschrijving	2021	2022	2023	2024
1a Renteherziening op vaste schuld opgenomen gelden (o/g)	-	-	-	-
1b Renteherziening op vaste schuld uitgeleende gelden u/g	-	-	-	-
2 Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)				
3 Betaalde aflossingen	5.153	4.911	4.672	4.644
4 renterisico op vaste schuld (2+3)	5.153	4.911	4.672	4.644
Renterisiconorm				
5 Begrotingstotaal	108.062	110.095	110.144	108.954
6 Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
7 Renterisiconorm	21.612	22.019	22.029	21.791
toets renterisiconorm				
8 renterisiconorm (7)	21.612	22.019	22.029	21.791
9 renterisico op vaste schuld (4)	5.153	4.911	4.672	4.644
10 ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	16.459	17.108	17.357	17.147

BBV richtlijnen Rente 2016

Om ervoor te zorgen dat in de begroting en verantwoording de totale rentelasten en de daaraan gekoppelde financieringsbehoefte inzichtelijk zijn, wordt in de BBV voorgeschreven dat de paragraaf financiering voortaan ook in ieder geval inzicht geeft in

- de rentelasten,
- het renteresultaat,
- de financieringsbehoefte en
- de manier waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.

De commissie BBV adviseert hiervoor een renteschema op te nemen in de paragraaf financiering. Onderstaande schema voldoet aan het genoemde advies.

Renteschema: Begroting 2021 vernieuwde BBV notitie		
	Omschrijving	2021
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.889
b.	De externe rentebaten (idem)	-846
	Saldo rentelasten en rentebaten	1.043
c.1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-44
c.2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend.	-223
c.3.	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	448
		181
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.224
d.1.	Rente over het eigen vermogen	-
d.2.	Rente over de voorzieningen (die tegen CW gewaardeerd zijn)	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.224
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-1.354
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury	-130

De omslagrente (renteomslag) wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente wordt vervolgens op consistente en eenduidige wijze toegerekend aan de individuele activa. Daarbij is differentiatie per investering of taakveld niet toegestaan. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagpercentage mag binnen een marge van 0,50% worden afgerond. Wijken de werkelijke rentelasten die (over een jaar) aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast meer dan 25% af van de rentelasten die op basis van de voorgecalculeerde renteomslag aan de taakvelden is toegerekend, dan is een correctie verplicht. Dit is gerelateerd aan de fluctuaties van de rentetarieven op de geldmarkt.

Doelstelling

We voldoen aan de wettelijke financiële kaders en vastgestelde gemeentelijke verordeningen.

Maatregelen	Gereed
• Per kwartaal monitoren we de kasgeldlimiet en sturen bij waar nodig.	Continu
• We actualiseren maandelijks onze liquiditeitsprognose.	Continu
• We beheren de renterisico's bij herfinanciering en voldoen aan de renterisiconorm conform Wet Fido.	Continu
• We beschikken over een actueel en effectief financieel kader (o.a. treasury-statuuat, nota reserves & voorzieningen, verordening ex art 212, 213 & 213a).	Continu
• We leveren de kwartaalrapportages aan het CBS (oa. IV3), inclusief de berekening van het gemeentelijke EMU-saldo.	Continu

E. Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling

Externe economische, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen zijn van invloed op onze gemeentelijke organisatie. Een aantal van die ontwikkelingen zijn in redelijke mate voorspelbaar. Sommige ontwikkelingen echter niet, zoals Covid-19. De organisatie blijft in lijn met die ontwikkelingen en dit betekent onder andere een flexibele organisatie die zich snel kan aanpassen aan de veranderende omstandigheden.

De basis is hiervoor de afgelopen jaren gelegd in 'van Vakmanschap naar Meesterschap' dat herijkt wordt in samenhang met de Strategische Visie voor Horst aan de Maas. Wat voor gemeente willen we zijn? Wat verwachten de inwoners, bedrijven en bezoekers van de gemeente? De antwoorden op deze vragen zijn relevant voor alle beleidsthema's en voor alle contacten met de inwoners, bedrijven en bezoekers van de gemeente.

Verder is de 'Strategische Visie voor Horst aan de Maas' van belang voor de organisatievisie en -strategie. Wat voor soort organisatie willen en moeten we zijn? Wat verwachten we van de medewerkers? En hoe richten we de organisatie in?

Het verder ontwikkelen van de organisatie is een continue proces, waarbij we rekening houden met een effectieve en efficiënte inzet van de beschikbare middelen en hier ook op sturen.

Werkgever

Als organisatie blijven we een 'aantrekkelijke werkgever'. We zetten de ingezette profilering van een 'aantrekkelijke werkgever' door en blijven inventief in het invullen van vacatures. Dit doen we door medewerkers intern kansen te bieden voor doorontwikkeling en door medewerkers te laten werken aan innovatieve projecten. De uitdaging hierbij is en blijft het houden van de balans tussen 'doen' en 'denken' en het effectief en efficiënt inzetten van de beperkte middelen.

Om de kwaliteit van onze kennis en kunde te waarborgen en blijvend aan te laten sluiten op de externe en interne ontwikkelingen, komt er nog meer aandacht voor strategische personeelsplanning.

Tevens heeft 'Covid-19' aangetoond dat gedeeltelijk thuiswerken werkt. De combinatie van thuiswerken en op kantoor werken willen we vasthouden. Hiervoor zijn in 2020 al plannen en maatregelen genomen, die we verder gaan ontwikkelen en uitvoeren. Het merendeel van de medewerkers heeft aangegeven hier ook achter te staan. Dit betekent dat we hiervoor onze organisatie in termen van strategie, structuur en cultuur verder op aanpassen, inclusief de indeling van het gemeentehuis.

Samenwerking bedrijfsvoering Horst aan de Maas en Venray

De verdere verkenning in 2020 van de samenwerking tussen Horst aan de Maas en Venray op bedrijfsvoeringsgebied laat zien dat in eerste instantie de grootste winstkansen liggen op de onderdelen Informatievoorziening (IV) en KCC/Burgerzaken. Het gaat dan om te bereiken voordelen in onze dienstverlening op kwetsbaarheid, kwaliteit en kosten. Eind 2020 zal, afhankelijk van de financiële effecten (terugverdiendtijd), de wijze van aansturing (governance) van de samenwerking en verder uitgewerkte prioritering/fasering van de onderdelen verdere besluitvorming plaatsvinden.

Een besluit tot samenwerking betekent dat in 2021, in navolging van de al ingezette samenwerking op automatiseringsgebied (ICT-infrastructuur), de werkprocessen en informatiesystemen verder worden geharmoniseerd tussen Horst aan de Maas en Venray.

Verbonden partijen

De gemeente Venlo, Venray en Horst aan de Maas werken samen op het sociaal domein, de Regionale Uitvoeringsdienst, de Veiligheidsregio en Regio Venlo. De Veiligheidsregio en Regio Venlo zijn in de begroting opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Werken aan de toekomst – service- en datagericht werken

Servicegericht werken waarbij gebruiksgemak, snelheid en kwaliteit van onze dienstverlening voorop staat is leidend bij bedrijfsvoering.

De afgelopen jaren is al gebleken dat het werken vanuit data-analyses (Business Intelligence) zijn toegevoegde waarde heeft. Directe stuur- en beleidsinformatie waarmee werkprocessen en besluiten telkens geoptimaliseerd en onderbouwd worden. Behalve dat 'datagericht werken' zijn waarde al heeft bewezen voor de werkprocessen en besluitvorming, biedt het ook inwoners en bedrijven de mogelijkheid om sneller en makkelijker informatie van de gemeente te vinden. Meer en meer ontsluiten we informatie via geografische kaarten.

Een ontwikkeling waar we verder op inzetten is het gebruik van data om voorspellende modellen beschikbaar te stellen op de diverse beleidsterreinen, zodat binnen die beleidsterreinen pro-actief ingespeeld kan worden op aankomende ontwikkelingen.

Verder zien we dat de toepassing van Artificial Intelligence en Robotisering meer en meer gemeengoed aan het worden is. Ontwikkelingen die we als gemeente nauwgezet blijven volgen en in samenwerking met onder andere de VNG ook stapsgewijs gaan toepassen binnen onze gemeente.

Doelstelling

Door samenwerking met omliggende gemeenten vergroten wij onze kennis, gezamenlijke capaciteit, efficiency, innovatiekracht, kwaliteit van dienstverlening en verminderen we onze kwetsbaarheid.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> We inventariseren de mogelijkheden voor regionale samenwerking op het gebied van burgerzaken en het KCC.	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> We werken op het gebied van bedrijfsvoering samen met de gemeente Venray en regio Noord-Limburg.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We werken samen met de gemeente Venray op het gebied van Informatievoorziening (IV).	Continu

Financiën

Doelstelling

Onze financiële dienstverlening sluit aan bij de behoeften van belanghebbenden.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> We beschikken over een efficiënte en effectieve financiële administratie.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We hanteren een streng, rechtvaardig, efficiënt en effectief invorderingsbeleid met een sociaal karakter. En onderzoeken de mogelijkheden van invordering op maat.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We hebben een gedegen systeem van financiële advisering.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We hebben kwalitatief goed functionerende budgetverantwoordelijken.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We leveren de P&C-documenten tijdig en volledig op en ontwikkelen die door.	Continu

Human Resource Management (HRM)

Doelstelling

De gemeente is een goed werkgever.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> In 2023 hebben we voldaan aan de maatschappelijke doelstelling om ca. 14 garantiebanen te hebben gecreëerd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De berekening is gebaseerd op basis van de huidige bekende gegevens.	31-12-2023
<ul style="list-style-type: none"> Maatwerktrajecten op het gebied van instroom, doorstroom en uitstroom worden effectief en planmatig begeleid.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> Via een opleidingsplan stimuleren we talentontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling op zowel collectief als individueel niveau.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We geven invulling aan regionale HRM-samenwerking op het gebied van mobiliteit / arbeidsmarkt en garantiebanen. Op het gebied van arbeidsvoorwaarden en E-HRM wordt verdere samenwerking verkend.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We leveren via gerichte initiatieven / projecten een bijdrage aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers bij de gemeente Horst aan de Maas.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We stellen een strategische personeelsplanning op met als doel de juiste persoon op de juiste plek.	31-12-2021

Doelstelling

De organisatie heeft actuele personele- en organisatorische ken- en stuurgetallen als basis voor besluiten die bijdragen aan onze doelen.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> HRM-processen worden zo efficiënt mogelijk ingericht en daar waar mogelijk gedigitaliseerd.	31-12-2021
<ul style="list-style-type: none"> We richten een proces in om te komen tot optimale sturing op personele en organisatorische ken- en stuurgetallen.	31-12-2021

Informatievoorziening

Doelstelling

De dienstverlening en bedrijfsprocessen van de gemeentelijke organisatie worden tegen acceptabele kosten ondersteund door kwalitatief goede informatie en informatiesystemen.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> Er wordt een plan opgesteld en vastgesteld voor overbrenging.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> Er wordt een visie "archiefdienstverlening" opgesteld.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We leveren de producten en diensten informatievoorziening	Continu
<ul style="list-style-type: none"> We ondersteunen de clusters in de groei naar data-gedreven werken	Continu

Doelstelling

De inrichting, het beheer en de uitvoering van de informatievoorziening zijn integraal op elkaar afgestemd. Daarbij wordt rekening gehouden met in- en externe ontwikkelingen.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • We verwerken de in- en externe ontwikkelingen in het informatiebeleid en informatieplan.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We voeren portfolioprojecten uit.	Continu

Kabinet

Doelstelling

Het Bestuurs- en managementsecretariaat ondersteunt bestuur en management effectief en efficiënt.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • Het Bestuurssecretariaat ondersteunt het college.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • Het Managementsecretariaat ondersteunt management en directie.	Continu

Doelstelling

We benutten subsidiemogelijkheden- zowel provinciaal, nationaal als Europees -maximaal en minimaliseren de financiële risico's in projecten waarvoor subsidie is ontvangen.

Maatregelen	Gereed
<ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijks beoordelen we voorgenomen projecten in de voorjaarsnota en programmabegroting op hun potentie voor externe financiering.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • We stimuleren kennisontwikkeling en bewustwording richting organisatie over subsidieverwerving en -coördinatie.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • Wij borgen dat gemeentelijke investeringen in projecten met subsidiabele thema's worden getoetst op subsidiekansen en wegen de slaagkans af tegen de gevraagde inspanning.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • Wij onderhouden contacten in de regio Venlo om subsidiekansen voor regionale thema's en projecten tijdig te signaleren en indien mogelijk te benutten. Daarvoor zijn wij bereid in voorkomende gevallen een trekkersrol te vervullen.	Continu
<ul style="list-style-type: none"> • Wij zijn gesprekspartner voor lokale initiatieven van maatschappelijke organisaties/bedrijven en bieden ondersteuning bij het werven van fondsen en subsidies.	Continu

Doelstelling

We hebben een effectief en efficiënt inkoopbeleid en contractbeheer.

Maatregelen

- We stimuleren het gebruik van het contractbeheersysteem onder de contractbeheerders met het oog op rechtmatigheid en als controle-instrument.

Gereed

Continu

F. Verbonden partijen

In deze paragraaf geven we inzicht in de verbonden partijen.

Een verbonden partij is een privaot- of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft (artikel 1 BBV). Er is sprake van een bestuurlijk belang als er zeggenschap is op basis van stemrecht of vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie. Er is sprake van een financieel belang wanneer een beschikbaar gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement. Of wanneer er financiële aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Verbonden partijen voeren publieke taken uit die een relatie hebben met het bereiken van de doelstellingen van het programmaplan en de daaraan gekoppelde beleidsvoornemens.

Verbonden partijen

Er is op dit moment sprake van de volgende verbonden partijen, waarbij vermeld staat wat dit de gemeente Horst aan de Maas per inwoner kost:

Nr	Verbonden partij	Bijdrage per inwoner 2016	Bijdrage per inwoner 2021
	Gemeenschappelijke regelingen		
1	Veiligheidsregio Limburg-Noord	€ 83,61	€ 104,16
2	Euregio Rijn-Maas-Noord	€ 0,16	€ 0,16
3	Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Noord-Limburg West (NLW)	€ 14,03	€ 14,54
4	Districtelijke Bundeling Handhavingcapaciteit	€ 17,71	€ 20,26
5	Samenwerkingsovereenkomst Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum	€ 0,00	€ 0,00
6	Gemeenschappelijke Regeling Maasveren Limburg Noord	€ 0,00	€ 0,00
7	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling	€ 2,53	€ 5,28
8	RUD Limburg	€ 2,87	€ 2,91
9	Omnibuzz (*1)	€ 2,18	€ 15,61
	Coöperaties/ vennootschappen		
10	Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo	€ 0,00	€ 0,00
11	Stichting BuitenGewoonBereikbaar	€ 0,00	-/- € 0,69
	Overigen		
12	Regio Venlo	€ 4,00	€ 5,55

13	Banenplein Limburg	€ 0,00	€ 0,00
<i>*1) Omnibuzz is per 11 november 2016 begonnen met het doelgroepen vervoer</i>			
	Totaal per inwoner	€ 127,08	€ 168,31

Aandelen:

- 1 a t/m f. Diverse deelnemingen als gevolg verkoop aandelen Essent
2. Waterleidingmaatschappij Limburg
3. Bank voor Nederlandse Gemeenten
4. Bodemzorg Limburg

Voor elk van deze partijen zijn de gegevens opgenomen in een uniform format. Van elke verbonden partij is de meest actuele financiële informatie vermeld. Deze financiële cijfers zijn anders dan in de rest van de begroting niet X € 1.000.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam van de verbonden partij:	Veiligheidsregio Limburg Noord
Vestigingsplaats	Venlo
Doel (openbaar belang)	Behartiging van de belangen van de 15 gemeenten binnen het gebied van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), handelend vanuit de taken en verantwoordelijkheden zoals opgenomen in de Wet Veiligheidsregio's en de Wet Publieke gezondheid.
Relatie met programma	Programma 4, Sociaal Maatschappelijk, Participatie en voorzieningen en programma 6 Openbare Orde en Veiligheid, Toezicht en Handhaving
Bestuurlijk en financieel belang	Een groot deel van de gemeentelijke verantwoordelijkheden op het terrein van Veiligheid en Publieke Gezondheid zijn conform de geldende wetgeving belegd bij de VRLN. Hiervoor betaalt Horst aan de Maas een gemeentelijke bijdrage. De bijdrage voor 2020 (voor zowel veiligheid als gezondheid) bedroeg €4.774.163.
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>In juli 2020 heeft het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord het beleidsplan 2020-2023 vastgesteld. Elke vier jaren is Veiligheidsregio Limburg-Noord bij wet verplicht een nieuw beleidsplan te maken. Het beleidsplan geeft de strategische kaders waarbinnen de drie primaire processen Crisisbeheersing, Brandweer en GGD ruimte hebben om zich te ontwikkelen en in te spelen op de veranderende omgeving.</p> <p>De titel van het beleidsplan 2020-2023 is 'Samen op weg naar de gezondste en veiligste regio'. Het plan geeft de ambities weer en beschrijft de stappen die de komende vier jaar worden gezet om de regio Limburg-Noord gezonder en veiliger te maken.</p> <p>Vier delen Het beleidsplan bestaat uit vier delen: deel I Ambitie en Kaders, deel II Crisisbeheersing, deel III Brandweer en deel IV GGD. De ambities krijgen vorm binnen het gegeven begrotingskader. Met het oog hierop zijn in de gemeentelijke begroting 2021 geen voorstellen voor nieuw beleid opgenomen. Het nieuwe beleidsplan volgt de beleidsplannen 'Koers en Beleid' (thema veiligheid) en 'Aanjagen van gezondheidswinst' (thema gezondheid/GGD) op.</p> <p>Brandweer Paraatheid van de brandweer heeft de hoogste prioriteit. Met de beschikbaar gestelde extra middelen lukt het om de brandweezorg in onze regio de komende jaren op peil te houden. Externe ontwikkelingen zoals een uitspraak van het Europese Hof over de rechtspositie van brandweervrijwilligers nopen ons na te denken over het brandweerstelsel van de toekomst. Er zijn technologische en maatschappelijke ontwikkelingen die kansen bieden voor de inhoudelijke doorontwikkeling van de brandweezorg. In 2020 werkt de Veiligheidsregio een innovatieve toekomstvisie uit.</p> <p>GGD Begin van 2020 is er een voorstel voor een structurele besparing op de kosten van de jeugdgezondheidszorg aan de wethouders voorgelegd. Deze besparing is nog niet in het budgettair kader verwerkt. De besluitvorming over de</p>

	<p>aanwending van deze besparing vindt na de zomer van 2020 plaats op het moment dat ook een nieuw verdeelsysteem voor de kosten van de jeugdgezondheidszorg wordt aangeboden.</p> <p>De GGD richt zich op het vergroten van het maatschappelijk rendement van de prestaties. Dat vraagt om het aanscherpen van de risicogerichte focus en in het bijzonder om activiteiten gericht op de meest kwetsbare inwoners in Limburg-Noord.</p> <p>Bij het opmaken van de begroting voor 2021 is de wereld in de ban van het corona-virus. Voor de Veiligheidsregio en in het bijzonder de GGD brengt dit veel werk en extra kosten met zich mee.</p> <p>Deze crisis maakt duidelijk dat crisisbeheersing vraagt om een integrale benadering van fysieke, sociale en maatschappelijke veiligheid, gezondheid en openbare orde. Intensieve samenwerking is noodzaak gebleven en blijft het toverwoord.</p>	
	01-01-2021 (begroot)	31-12-2021 (begroot)
Eigen vermogen	€ 3.019.000	€ 2.517.000
Vreemd vermogen	€ 55.858.000	€50.545.000
Resultaat boekjaar	nog niet bekend	

Naam van de verbonden partij:	Euregio Rijn-Maas-Noord
Vestigingsplaats	Mönchengladbach en Venlo
Doel (openbaar belang)	De vertegenwoordigers van overheden en Kamers van Koophandel bereiken in de Euregio overeenstemming over gezamenlijke Duits-Nederlandse projecten en stimuleren vervolgens de voortvarende uitvoering ervan. De Euregio adviseert over het belang van projecten in relatie tot de beschikbare subsidiegelden. Bij onderwerpen die het werkgebied overstijgen, vertegenwoordigt de Euregio Rijn-Maas-Noord haar leden naar andere euregio's en naar overheden en instellingen op landelijk en Europees niveau.
Relatie met programma	Programma 1 Economie en ruimte

Bestuurlijke en financieel belang	<p>De Euregio zet zich in voor</p> <ul style="list-style-type: none"> • het bevorderen van de grensoverschrijdende samenwerking op de programmaonderdelen • het bevorderen van de ontwikkeling van de regio op het gebied van technologie, economie, innovatie en duurzaamheid • het grensoverschrijdend bevorderen van de integratie van inwoners. • het behalen van subsidie voor projecten. Het budget is opgebouwd uit verschillende inkomsten. Het grootste deel bestaat uit kostenvergoedingen en subsidie van de Europese Unie, de deelstaat NRW en de provincie Limburg. Verder financieren de Duitse en Nederlandse leden een deel van het budget met hun bijdrage. De jaarlijkse contributie/bijdrage is € 6.880 (€ 3.440 per stem). 	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>Naast de periodieke Algemene ledenvergaderingen bestaat de Euregio Rijn-Maas-Noord uit verschillende commissies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • commissie Government-to-Government, • commissie Business-to-Business, • commissie People-to-People en • commissie INTERREG. <p>INTERREG stimuleert innovatieve en duurzame projecten die zich richten op het sterker maken van Europa. Denk aan meer innovatiekracht, een beter milieu en het verkleinen van de economische verschillen tussen regio's en lidstaten onderling. De INTERREG periode V (2014-2020) biedt vooral kansen op regionaal en bovenregionaal niveau o.a. vanwege het gevraagde schaalniveau van projecten en initiatieven. De taak en opdracht van onze subsidiecoördinator is erop gericht aansluiting te vinden met de regio Venlo en kansen en mogelijkheden voor Horst aan de Maas te benutten. Ook wordt waar mogelijk de verbinding gemaakt met de bestuursopdracht over een nieuw afsprakenkader voor Internationale Zaken. Op basis van dit afsprakenkader wordt de regio Noord en Midden-Limburg ondersteund en geadviseerd over onze internationale positionering en het verkleinen van grensbarrières. De ambtelijke ondersteuning hiervoor wordt ingevuld door gemeente Venlo.</p>	
	01-01-2018 (werkelijk)	31-12-2018 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 372.797	€ 380.909
Vreemd vermogen	€ 445.019	€ 570.000
Resultaat boekjaar	€ 8.111	

Naam van de verbonden partij:	Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Noord-Limburg West (NLW)
Vestigingsplaats	Venray

Doel (openbaar belang)	Het uitvoeren van de (voormalige) Wet sociale werkvoorziening voor de gemeenten Peel en Maas, Horst aan de Maas en Venray. Sinds 1 januari 2015 is de NLW een van de professionele partners bij het uitvoeren van de Participatiewet.
Relatie met programma	Programma 4, Sociaal Maatschappelijk, participatie en voorzieningen
Bestuurlijke en financieel belang	De gemeente heeft als bestuurder van het werkvoorzieningschap zeggenschap over de inhoudelijke dienstverlening van de NLW-Groep NV en als aandeelhouder zeggenschap over de bedrijfseconomische aspecten van de NLW-groep NV. In 2021 wordt de financiële bijdrage aan de NLW begroot op € 615.000.
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>De belangrijkste opgave van NLW is en blijft de uitvoering van de sociale werkvoorziening. De komende 10 jaar vervult NLW het werkgeverschap voor 1.000, aflopend naar 600, SW-medewerkers die een vast dienstverband hebben bij de gemeenschappelijke regeling. Deze medewerkers worden in een zo regulier mogelijke omgeving geplaatst.</p> <p>De Raad van Advies (bestaande uit medewerkers van de betreffende gemeenten) voert regelmatig overleg met de directie en MT van NLW over de financiële stand van zaken en andere belangrijke organisatorische aspecten. De Raad van Advies geeft vervolgens (gevraagd en ongevraagd) advies aan het bestuur van NLW. Het bestuur wordt gevormd door wethouders van de betreffende gemeenten. Door deze werkwijze hebben de gemeenten inzicht in het financiële reilen en zeilen bij NLW, kan het bestuur desgewenst snel ingrijpen en kunnen de gemeentelijke begrotingen eerder worden aangepast aan de werkelijke realisatie bij NLW.</p> <p>Samen met lokale (werkgevers)initiatieven maakt NLW een sluitend netwerk van arbeidsparticipatie om mensen met een arbeidsbeperking duurzaam te laten deelnemen aan het economisch arbeidsproces. Mensen met een beperking doen niet alleen volwaardig mee in de economie, maar ook de maatschappelijke en sociale waarden worden hiermee gerealiseerd. Dit is de opgave van NLW als uitvoeringsorganisatie voor de drie schapsgemeenten: Venray, Horst aan de Maas en Peel en Maas.</p> <p>Deze opgave kent geen einddatum en NLW Groep zal zich continu moeten (door) ontwikkelen. Niet alleen op de hierboven beschreven uitdagingen, maar ook op lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen. Als schapsgemeenten zijn we opdrachtgever en als verantwoordelijke voor de WSW en de P-wet de belangrijkste deelgenoot. Maar ook ketenpartners en werkgevers zijn hierbij van onschatbare waarde.</p> <p>De verdere ontwikkeling van NLW Groep wordt de komende tijd vertaald in een geactualiseerd meerjarig beleidsplan. De hierboven genoemde partners zijn bezig met de voorbereidingen daarvan. De planning is dat de geactualiseerde visie in het derde kwartaal van 2020 wordt opgeleverd.</p> <p>Voor de begroting 2021 geldt dat deze met incidentele middelen sluitend is gemaakt om tijd te kopen om heel andere oplossingsrichtingen te bediscussiëren met elkaar. Op de huidige voet verder gaan geeft (behoorlijk) grote negatieve exploitatiesaldi voor de toekomst.</p>

	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 118.000	€ 79.000
Vreemd vermogen	€ 5.743000	€ 5.759.000
Resultaat boekjaar	€ -29.000	

Naam van de verbonden partij:	Districtelijke Bundeling Handhavingscapaciteit
Vestigingsplaats	Venray
Doel (openbaar belang)	<p><i>Uitvoering geven aan:</i></p> <p>1. <i>omgevingsvergunningen milieu</i></p> <p>2. <i>toezicht en handhaving van milieu.</i></p> <p>De <i>algemene</i> doelen van de GR zijn: versterken gezamenlijke daadkracht, bevordering integraal werken, ontwikkeling specifieke deskundigheden, vermindering van kwetsbaarheid, bevordering efficiënter werken en doelmatigheid handhaving. Dit doen we door versterking van de onafhankelijke functie van een team Handhaving.</p>
Relatie met programma	Programma 6 Openbare Orde en Veiligheid, Toezicht en Handhaving.
Bestuurlijk en financieel belang	<p>Het college van de gemeente Horst aan de Maas heeft de gemeente Venray mandaat verleend voor de uitoefening van de toezichts- en handhavingsfunctie. Hierbij is wel vastgelegd dat het college van Horst aan de Maas eindverantwoordelijk blijft.</p> <p>In 2021 is hiervoor een bijdrage opgenomen van € 856.800.</p>
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>De gemeenschappelijke regeling (GR) 'Districtelijke bundeling handhavingscapaciteit' is ingegaan per 1 april 2005 en houdt in dat de gemeente Venray als opdrachtnemer voor de gemeente Horst aan de Maas (opdrachtgever) zorgt voor de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken (TH) voor verschillende beleidsthema's. Dat gebeurt op basis van een jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma (kort: UP). Het UP wordt verricht op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO) die jaarlijks met de gemeente Venray afgesloten wordt. Daarin staan de afspraken over het niveau van de taakuitvoering.</p> <p>De toezicht- en handhavingstaken worden uitgevoerd op grond van een bestuurlijke prioritering. In het jaarlijkse handhavings-UP komen de taken, projecten, doelstellingen en de ingezette capaciteit gedetailleerder aan de orde.</p>

	<p>De bestuurlijke prioritering brengt een zogenaamd 'restrisco' met zich mee. Dat houdt in dat bepaalde toezicht- en handhavingstaken niet of in mindere mate worden uitgevoerd.</p> <p><i>VTH beleid 2017-2020</i> Op 11 april 2017 heeft het college van Horst aan de Maas het beleidsplan VTH 2017-2020 vastgesteld. Dit beleidsplan is de opvolger van het "Integraal Handhavingsbeleid 2012-2015". In het najaar van 2019 heeft een nadere aanscherping plaatsgevonden. Deze aanscherping vond plaats als gevolg van de extra door de gemeenteraad beschikbaar gestelde middelen voor verbetering van de toezicht en handhaving.</p> <p><i>Herijking huidige handhavingssamenwerking:</i> De gemeenschappelijke regeling bepaalt dat beide gemeenten samen garant staan voor de continuïteit en omvang van de samenwerking. Dat wil concreet zeggen dat jaarlijks een dienstenpakket wordt afgenomen dat is afgestemd op de daadwerkelijke beschikbare capaciteit van mensen en middelen. Dit uitgangspunt maakt het huidige handhavingssamenwerking juridisch te weinig flexibel om zonder financiële consequenties in te spelen op de veranderende handhavingbehoefte van Horst aan de Maas. Dit knelpunt, ook kijkend naar de beschikbare budgetten in voorgaande jaren, was aanleiding voor de oriëntatie op een herijking van de handhavingssamenwerking. De gesprekken hebben nog niet tot een aanpassing van de regeling geleid. Wel hebben partijen geconcludeerd dat de oprichting van een nieuwe zware Gemeenschappelijke Regeling (GR) niet beantwoordt aan de wensen om te komen tot flexibilisering.</p> <p>Naar verwachting wordt de toekomstige samenwerking vormgegeven op basis van een overeenkomst. De gesprekken hierover zijn nog gaande (in combinatie met de afbouw van de bestaande GR). De gemeenten Gennep en Mook en Middelaar maken ook deel uit van deze toekomstige samenwerking. Naar verwachting wordt deze nieuwe samenwerkingsvorm in 2020 operationeel. In het kader van deze nieuwe samenwerking zal het zwaartepunt op het gebied van toezicht en juridische handhaving weer meer lokaal in Horst aan de Maas komen te liggen.</p> <p>Dit betekent concreet dat, los van de toekomstige samenwerking in NNL-verband de gemeente weer zijn eigen toezicht en handhavingssamenwerking organiseert. Hieraan gekoppeld wordt de bestaande Gemeenschappelijke Regeling met Venray afgebouwd. Pas op moment dat duidelijk is op welke manier deze afbouw wordt gerealiseerd, kan worden begonnen met de opbouw van de organisatie van de eigen toezicht- en handhavingstaken.</p>	
	01-01-2021 (begroot)	31-12-2021 (begroot)
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat boekjaar	n.v.t.	

Naam van de verbonden partij:	Samenwerkingsovereenkomst Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum	
Vestigingsplaats	Wanssum	
Doel (openbaar belang)	<ul style="list-style-type: none"> • Realisatie van een duurzame waterstanddaling in de Maas. Het reactiveren van de Oude Maasarm en de aanleg van de hoogwatergeulen Ooijen en Wanssum leiden tot significant lagere waterstanden op de Maas tijdens hoog water. Hierdoor worden stroomopwaarts gelegen dorpen en steden (waaronder Broekhuizen) beter beschermd. • Het ontwikkelen van natuur en landschap. • Het vergroten van de leefbaarheid in Wanssum. • Door de reactivering van de Oude Maasarm en de aanleg van twee hoogwatergeulen wordt ruimte gemaakt voor nieuwe economische ontwikkelingen. 	
Relatie met programma	Programma 2, Wonen, Mobiliteit en openbare ruimte	
Bestuurlijke en financieel belang	De provincie en de regio hebben € 75 miljoen beschikbaar gesteld voor de gebiedsontwikkeling. Het Rijk draagt € 125 miljoen bij om tot een sluitende begroting te komen. Daarnaast heeft het Rijk € 10 miljoen gereserveerd uit het sluitstuk kaden budget, bestemd voor de aanleg van primaire waterkeringen in het gebied.	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>In 2011 hebben partijen een bestuursovereenkomst gesloten. Daarmee werd via de procedure van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) de investering geborgd. In november 2012 is dit gevolgd door de bestuursovereenkomst planuitwerking Ooijen-Wanssum. Op basis daarvan heeft de staatssecretaris de voorkeursbeslissing genomen. Meer informatie vindt u in de projectenrapportage onder Gebiedsontwikkeling Oude Maasarm.</p> <p>Op 12 oktober 2016 hebben de betrokken partijen de realisatieovereenkomst gesloten. In oktober 2016 is ook het werk definitief gegund. De concrete uitvoering is gestart in november 2017 en zal op basis van de planning van de aannemer eind 2020 zijn afgerond.</p> <p>In de realisatie overeenkomst van 2016 zijn nieuwe afspraken gemaakt over de gemeentelijke bijdrage. Het betreft de indexering van de bijdrage vanaf 2011 en een bedrag aan ongedekte proceskosten die over de provincie en de gemeenten worden omgeslagen. Omdat de indexering en de proceskosten kunnen worden inderdiend in het project is een goede prognose van de feitelijke last voor de gemeente niet te geven. Bij de afrekening in 2021 wordt dit met de provincie besproken en zo nodig afgerekend.</p>	
	01-01-2021 (begroot)	31-12-2021 (begroot)
Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.
Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.

Resultaat boekjaar	N.v.t.
--------------------	--------

Naam van de verbonden partij:		Gemeenschappelijke Regeling Maasveren Limburg Noord	
Vestigingsplaats	Horst aan de Maas		
Doel (openbaar belang)	Het in stand houden van 5 veerverbindingen over de Maas		
Relatie met programma	Programma 2, Wonen, Mobiliteit en openbare ruimte		
Bestuurlijke en financieel belang	<p>Horst aan de Maas is centrumgemeentevoor deze samenwerking van Beesel, Venlo, Peel en Maas en Horst aan de Maas. De wethouder van Horst aan de Maas is daarom voorzitter van het portefeuillehouder overleg Maasveren Limburg-Noord. Daarmee is het college aanspreekbaar op de manier waarop de exploitatie van de Maasveren wordt ingevuld. Er zijn geen bestuursbevoegdheden overgedragen aan de Gemeenschappelijke Regeling. De colleges c.q. raden (in het geval van begroting en jaarrekening) van de aangesloten gemeenten blijven daarmee bevoegd voor het nemen van besluiten of wijzigingen die de regeling aangaan.</p> <p>De exploitatie van de Maasveren brengt geen kosten met zich mee voor de individuele gemeenten. De lasten worden gedekt door de baten. Een eventueel tekort of overschot wordt verrekend met de rekeningcourant van de Maasveren.</p>		
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	In 2020 en verder geeft de GR Maasveren invulling geven om een bijdrage aan de klimaatadaptatie te realiseren. Er zal in het kader van duurzaamheid gebruik worden gemaakt van 100% blauwe diesel. Deze diesel is niet synthetisch en heeft geen CO2-uitstoot. Daarnaast is er een onderzoek gestart om bij de veerstoepen rustplateaus. Die bieden mensen met een beperking de ruimte om op een veilige manier gebruik te kunnen maken van de veerpont.		
	01-01-2020 (begroot)		31-12-2020 (begroot)
Eigen vermogen	€ 1.921.469		€ 1.855.200
Vreemd vermogen	€ 0		€ 0
Resultaat boekjaar	- € 66.269		

Naam van de verbonden partij:	Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg Noord
Vestigingsplaats	Venray
Doel (openbaar belang)	De MGR is opgericht om de samenwerking rond inkoop en contractering in het sociaal domein in Noord-Limburg vorm te geven. De samenwerking bevat sinds de start per 1 november 2014 de module 'opdrachtgeven in het sociaal domein' en is gericht op het gezamenlijk inkopen van de maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein (Wmo, Jeugdwet en Participatiewet).
Relatie met programma	Programma 4, Sociaal Maatschappelijk, Participatie en voorzieningen
Bestuurlijke en financieel belang	<p>Aan de MGR doen de gemeenten Beesel, Bergen, Gennepe, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray mee. De MGR is een uitvoerende organisatie die haar opdrachten ontvangt van de deelnemende gemeenten. Deelnemende gemeenten zijn verantwoordelijk voor beleid en toegang. De MGR is verantwoordelijk voor contractering en leveranciersmanagement. De invulling van werkzaamheden en taakverdeling vindt plaats in nauwe samenspraak met de gemeenten. De wethouder Sociaal Domein maakt deel uit van het Algemeen Bestuur van de MGR.</p> <p>De begroting van de MGR bevat uitsluitend bedrijfsvoeringskosten, voornamelijk personeelskosten. De deelnemende gemeenten betalen jaarlijks een bijdrage naar rato van het inwoneraantal op 1 januari van het jaar t-1. De gevraagde bijdrage van Horst aan de Maas voor 2021 bedraagt € 246.000 (afgerond en exclusief btw).</p>
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>Sinds 2018 loopt er naast de regionale inkoop een voor Venlo ontwikkelde inkoopmethodiek (bypass). Om weer tot één regionaal inkoopspoor te komen is in 2019 het regionale project Sturing en Inkoop Sociaal Domein gestart. Fase 1 van dit project is in 2019 afgerond en fase 2 is begin 2020 afgerond. Besloten is als regio weer één gezamenlijke inkoop van de maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein uit te voeren. Dit wordt nu vormgegeven met fase 3, de implementatiefase van sturing en inkoop. Deze fase loopt van mei 2020 tot en met 1 januari 2022 (het moment dat de nieuwe contracten ingaan). Hierbij aansluitend is in 2020 gestart met de herinrichting van de MGR om zijn taken optimaal en passend bij de resultaten van het project sturing en inkoop te kunnen uitvoeren. Dat betekent onder meer een kwaliteitsverbetering op de primaire processen contractering (initiële inkoop, contractbeheer) en leveranciersmanagement (auditing, (kwaliteits)monitoring en het contractmanagement). Hiervoor heeft de MGR een uitvoeringsplan opgesteld dat medio 2020 door het Algemeen Bestuur van de MGR is vastgesteld. Op grond hiervan zal de MGR ook de begroting 2021 tegen het licht houden en mogelijk aanpassen. Een eventueel herziene begroting zal volgens de normale procedure voor zienswijze aan de zeven gemeenteraden worden aangeboden (najaar 2020). De huidige teksten zijn gebaseerd op de begroting 2021 zoals die voor de zomer 2020 bekend was.</p>

	01-01-2021 (begroot)	31-12-2021 (begroot)
Eigen vermogen	€ 0	€ 0
Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
Resultaat boekjaar *	€ 0	

Naam van de verbonden partij:	Regionale uitvoeringsdienst (RUD)
Doel (openbaar belang)	Het doel is uitvoering te geven aan: <ul style="list-style-type: none"> • omgevingsvergunningen milieu en • toezicht en handhaving op het gebied van milieu.
Relatie met programma	Programma 2, Wonen, Mobiliteit en openbare ruimte
Bestuurlijke en financieel belang	Het bestuur van de RUD Limburg Noord wordt gevormd door het Bestuurlijk Overleg (BO), waarin alle gemeenten in de regio en de provincie zijn vertegenwoordigd. Namens Horst aan de Maas is de portefeuillehouder Handhaving lid van het bestuur. Het bestuur stelt het regionaal uitvoeringsprogramma (UP), de bestuursovereenkomst (BO) en de dienstverlenings-overeenkomst (DVO) af. Ambtelijke afstemming vindt plaats in het platform gemeentesecretarissen. de bijdrage aan de RUD wordt in 2021 begroot op € 123.000
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>De RUD LN is in 2013 gestart als een netwerk met als juridische basis een bestuursovereenkomst. Inmiddels is via de wijziging van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) wettelijk verplicht dat vanaf 1 januari 2018 alle RUD's zijn ingericht als een openbaar lichaam (OL) op basis van een Gemeenschappelijke Regeling (GR). Een uitvoeringsdienst met een OL biedt volgens de wetgever de benodigde waarborgen voor de gewenste eenduidigheid, uniformiteit en robuustheid van de organisatie en daarmee voor de continuïteit van omgevingsdiensten.</p> <p>Per 1 december 2017 is, na een intensief voortraject, de RUD Limburg-Noord als Gemeenschappelijke Regeling van start gegaan. De gemeenteraad is in september 2017 geïnformeerd over dit proces van oprichting.</p> <p>De RUD staat onder leiding van een directeur. Die is, samen met het coördinatiecentrum gehuisvest in Roermond. De essentie van de netwerk-RUD, waarbij het personeel in dienst blijft bij de partners, is overeind gebleven. De exploitatiekosten van de RUD LN worden uit de reguliere bijdragen betaald.</p> <p>In 2019 is gestart met de evaluatie van het functioneren van de RUD LN. Deze evaluatie is in tijd naar voren gehaald, in het licht van de komende Omgevingswet en de toekomst van de netwerk-omgevingsdienst in Limburg-</p>

	<p>Noord. De evaluatie is uitgevoerd door een extern bureau. Het Algemeen Bestuur heeft de resultaten van de evaluatie onderschreven. Die komen neer op behoud van de netwerkvariant, met versterking van de aansturing en verantwoording door de deelnemende partners. De evaluatie wordt op dit moment uitgewerkt in verdere concrete maatregelen.</p> <p>Op basis van de evaluatie is ook het coördinatiecentrum van de RUD LN uitgebreid. Dit heeft geleid tot een lichte verhoging van de bijdrage aan de GR. Deze verhoging is meegenomen in het financieel meerjarenperspectief. .</p>	
	01-01-2019 (werkelijk)	

Naam van de verbonden partij:	Omnibuzz	
Vestigingsplaats	Sittard	
Doel (openbaar belang)	Het realiseren van een integraal betaalbaar, kwalitatief en toekomstbestendig doelgroepenvervoer dat goed aansluit op het openbaar vervoer en waar gemeenten zeggenschap over hebben.	
Relatie met programma	Programma 4, Sociaal Maatschappelijk, Participatie en voorzieningen	
Bestuurlijk en financieel belang	De wethouder die verantwoordelijk is voor het doelgroepenvervoer is lid van het dagelijks en algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz. Alle Limburgse gemeenten zijn deelnemer in de GR en dragen samen de bedrijfskosten.	
	De activiteiten en het beleid c.q. de koers van Omnibuzz passen in de doelstellingen van de gemeenten zoals vastgesteld in de GR en het goedgekeurde bedrijfsplan. Zie genoemd doel (boven). In 2021 worden verdere stappen gezet naar een optimale bedrijfsinvulling voor de geactualiseerde doelstellingen. Oa door een aanpassing vande kostenverdeling tussen de gemeenten én een hoger klanttarief in relatie tot de stijgende kosten. Die keuzen zullen effect hebben op de kosten per gemeente.	
	01-01-2021 (begroting)	31-12-2021 (begroting)
Eigen vermogen	€ 759.766	€ 748.555
Vreemd vermogen	€ 2.120.815	€ 2.012.050

Resultaat boekjaar	€ 0
--------------------	-----

Coöperaties/ vennootschappen

Naam van de verbonden partij:	Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo
Vestigingsplaats	Venlo
Doel (openbaar belang)	<p>De gebiedsontwikkeling Klavertje 4 heeft betrekking op een gebied van 5.400 hectare, dat ontwikkeld wordt tot een concentratiegebied voor met name glastuinbouw, logistiek en agribusiness. De bedrijfsactiviteiten krijgen vorm in een duurzaam ontworpen werklandschap. Daarnaast wordt een robuuste groenstructuur gerealiseerd en speelt het energiemangement in het gebied een belangrijke rol.</p> <p>Doel van de gebiedsontwikkeling Klavertje 4 is het gebied uit te laten groeien tot een duurzaam en innovatief agrofood en logistiek cluster van nationale en Europese betekenis. Het versterken van de economische structuur en activiteiten moeten hand in hand gaan met het verbeteren van het woon-, werk- en leefklimaat.</p>
Relatie met programma	Programma 1 Economie en ruimte
Bestuurlijke en financieel belang	De wethouder Economische Zaken vertegenwoordigt het college als aandeelhouder in de BV. Het aandeel van de gemeente Horst aan de Maas bedraagt 8,3%.
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>Het Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo is verantwoordelijk voor de gebiedsontwikkeling Klavertje 4 met als aandeelhouders de provincie Limburg en de gemeenten Horst aan de Maas, Venlo en Venray. De exploitatie heeft een eindsaldo van € 48 miljoen in 2035. Dit eindresultaat heeft alleen betrekking op de grondexploitatie.</p> <p>Er is sprake van verschil in hoogte van de investering per partij en daarmee verschil in risico in het project. Voor Horst aan de Maas is er sprake van een deelneming van 8,3%.</p> <p>Bij de financiële activa op de balans zijn de kapitaalverstrekking van € 2.450.000 en de langlopende vordering tot 2040 van € 1.379.000 verantwoord. Hierop wordt niet afgeschreven.</p> <p>Voor de inbreng van het eigen vermogen zal de gemeente jaarlijks een rendement van 2% uitgekeerd krijgen. De kapitaallasten van de hiervoor genoemde geactiveerde gemeentelijke bijdrage worden gedekt uit dit rendement.</p> <p>Daarnaast stelt de gemeente Horst aan de Maas een vaste geldlening (€ 10,5 miljoen) en indien nodig een flexibele geldlening (max. € 3,6 miljoen) ter beschikking met een jaarlijkse rendementsvergoeding van tussen de 3,13% en 3,48%.</p> <p>De grondverkoop verloopt voortvarend aan met name de logistieke sector. De belangstelling uit de sectoren agrofood en maakindustrie neemt gestaag toe,</p>

	<p>waardoor naar verwachting ook in deze sectoren nieuwe grondverkoop gaan plaatsvinden. De exploitatieperiode is inmiddels verkort naar 2035. Het eerder verkopen van grond, betekent ook dat eerder tot investeringen moet worden overgegaan dan voorzien.</p> <p>Door middel van nieuwe bestemmingsplannen wordt voortvarend gewerkt aan nieuwe planvoorraad. Met de huidige grootschalige vraag, kan tijdig beschikbare planvoorraad in de toekomst een knelpunt gaan vormen. Ook zijn de effecten van de uitspraak van het Europese Hof van Justitie met betrekking tot de toepassing van de Programmatische Aanpak Stikstof nog niet duidelijk. Dit kan een vertragend effect hebben op het tempo van de ontwikkelingen. De effecten van de corona-crisis zijn ook nog niet duidelijk. Vooralsnog is er geen verminderende vraag naar ruimte voor distributiecentra.</p> <p>Vanuit de raad wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het aantrekken van bedrijven uit de sectoren agrofood en maakindustrie. Aangezien deze sectoren om kleinere kavels vragen dan logistieke bedrijven wordt in de toekomstige bestemmingsplannen meer rekening gehouden met de mogelijkheid van kleinschalige verkaveling.</p>	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 60.43.356	€ 58.725.646
Vreemd vermogen	€ 116.329.020	€ 103.501.679
Resultaat boekjaar	€ - 776.294	

Naam van de verbonden partij:	Stichting BuitenGewoonBereikbaar (BGW)
Vestigingsplaats	Grubbenvorst
Doel (openbaar belang)	BuitenGewoonBereikbaar is een werkgroep die zich inzet voor de aanleg van een glasvezelnetwerk in het buitengebied van Horst aan de Maas.
Relatie met programma	Programma 1 Economie en ruimte
Bestuurlijk en financieel belang	<p>De gemeente heeft geen bestuurlijk belang in de stichting. Het financiële belang is beperkt tot een garantstelling voor een lening van 4,5 mln. die de BGW bij de Bank voor Nederlandse gemeenten (BNG) heeft afgesloten.</p> <p>Op 31-12-2020 heeft de BGW 4,5 mln. van de lening opgenomen.</p>

Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>In maart 2019 is begonnen met de graafwerkzaamheden en het aanleggen van het glasvezelnetwerk. Dit heeft erin geresulteerd dat op 17 december 2019 het eerste adres is geactiveerd op het netwerk van buitengewoon bereikbaar.</p> <p>In 2020 is de fysieke aanleg van het glasvezelnetwerk zo goed als afgerond. Het project loopt op hoofdlijnen volgens planning en er zijn op dit moment geen signalen dat de door de gemeente gegeven garantstelling aangesproken zal worden.</p>	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	-/- 35.625	-/- 3.217
Vreemd vermogen	576.079	4.149.032
Resultaat boekjaar	32.408	

Overigen

Naam van de verbonden partij:	Regio Venlo
Vestigingsplaats	Venlo
Doel (openbaar belang)	De Regio Venlo is een vrijwillig samenwerkingsverband dat is gericht op de economische structuurversterking van Noord-Limburg en op de welvaart en het welzijn voor en van haar inwoners en bedrijven.
Relatie met programma	Programma 1 Economie en ruimte
Bestuurlijk en financieel belang	Regionale samenwerking is nodig voor een bestuurlijk krachtige regio. Voor de regiobegroting stelt iedere gemeente een jaarlijkse bijdrage van € 5,56 per inwoner beschikbaar. De middelen van de regiobegroting worden beschikbaar gesteld voor regionale activiteiten en het Innovatiefonds.
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	In mei 2019 is de Investeringsagenda Regio Noord-Limburg vastgesteld met als centrale ambitie de Gezondste Regio. Deze ambitie is uitgewerkt in zes thema's zijnde 1. Ondernemen & innoveren, 2. Vitaal & gezond, 3. Toerisme & leisure, 4. Landelijk gebied, 5. Mobiliteit & logistiek en 6. Energie & klimaat. Er is met de provincie Limburg een samenwerkingsconvenant gesloten, waarbij zowel de Regio Venlo als de provincie hebben aangegeven elk een investering te doen van € 20 miljoen voor de uitvoering van de

	<p>Investeringsagenda. Eind november 2019 is een propositie voor een Regio Deal met het Rijk ingediend, waarbij het Rijk is gevraagd voor een aantal specifieke thema's een bijdrage te doen. Het betreft de thema's Future farming, Vitaal & gezond, Talent aantrekken & behouden, Veilige & leefbare omgeving en Grensoverschrijdende samenwerking. Het Rijk heeft in februari 2020 € 17,5 mln. toegekend en ook de Regio Venlo en provincie Limburg zullen een bijdrage van elk € 8,75 miljoen doen.</p> <p>Beide strategische documenten worden uitgewerkt in projectenveloppen waaraan de bijdragen van het Rijk, provincie en regiogemeenten worden gekoppeld. Op een later moment wordt inzichtelijk gemaakt hoe de bijdragen van de regiogemeenten worden ingevuld. Er zullen gelabelde bijdragen in de begroting die passen bij de thema's worden ingezet voor de projecten van de regio dan wel zullen er nieuwe budgetten beschikbaar moeten worden gesteld. Via de kadernota is al nieuw budget voor 2021 en 2022 beschikbaar gekomen van € 200.000 per jaar voor zowel de Regio Deal als de Investeringsagenda.</p> <p>Daarnaast hebben de regiogemeenten in het 2e kwartaal 2020 de nieuwe strategische regiovisie vastgesteld en is dit uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. De thema's van de regiovisie en het uitvoeringsprogramma komen overeen met die van de Investeringsagenda.</p>	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 837.439	€ 1.206.511
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat boekjaar	€ 369.082	

Naam van de verbonden partij:	Banenplein Limburg
Vestigingsplaats	Venlo
Doel (openbaar belang)	De samenwerking heeft tot doel het terugdringen van de kosten van externe inhuur en het versterken van de onderlinge samenwerking op het gebied van de inhuur van flexibele arbeid en payroll dienstverlening. Bovendien heeft de samenwerking het doel om de regionale arbeidsmarktpositie en mobiliteit te bevorderen.
Relatie met programma	Programma 7, Bestuur, Organisatie en samenwerking

Bestuurlijk en financieel belang	<p>De stuurgroep Banenplein Limburg, bestaat uit HRM-vertegenwoordigers van de 7 Noord-Limburgse gemeenten (exclusief Mook en Middelaar), de Veiligheidsregio, Weert en Nederweert.</p> <p>De stuurgroep behartigt de gezamenlijke belangen van deelnemers op het gebied van inhuur flexibele arbeid en Payroll dienstverlening alsmede de doorontwikkeling van bijbehorende applicaties en HR-activiteiten. Partijen delen tevens een interne arbeidsmarkt om mobiliteit te bevorderen en streven er naar de regio een beter positie op de arbeidsmarkt te geven. De doorontwikkeling van de website www.BanenpleinLimburg.nl is hier een voorbeeld van.</p> <p>De gelden die worden ingezet voor de samenwerking Banenplein Limburg worden gegenereerd vanuit de overeenkomsten die deelnemers hebben gesloten via een regionale aanbesteding met de collectieve opdrachtnemer op het gebied van Inhuur flexibele arbeid en Payroll dienstverlening. Dit zijn gelden afkomstig en gelabeld vanuit het personeelsbudget van de begroting en worden ingezet na afweging van de gezamenlijke belangen. Via het secretarissenoverleg Noord-Limburg en de lokale ambtelijke lijnen wordt d.m.v. een P&C-cyclus verantwoording afgelegd en gestuurd op inzet en eventueel terugvloeien van gelden.</p>	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>Om de interne mobiliteit in de regio verder vorm te geven is vanaf 2018 hier extra capaciteit op ingezet. Dit in combinatie met frequent en structureel overleg tussen de betrokken HR-medewerkers uit de regio maakt dat nog beter dan voorheen de verbinding gezocht en gevonden wordt. Dit met als doel de onderlinge mobiliteit door te ontwikkelen en tevens te bestendigen.</p> <p>Het jaar 2018 is tevens gebruikt om de voorbereidingen te treffen om te komen tot een vernieuwde website voor Banenplein Limburg in 2019. Dit zowel op het gebied van uitstraling als qua functionaliteiten met als doel zowel de externe maar ook interne werving te stimuleren en om ons als arbeidsmarktregio verder te profileren. Ook ten aanzien van het optimaliseren van digitale marktplaats zijn in 2018 de voorbereidingen getroffen zodat er in 2019 sprake is van een vernieuwd platform.</p> <p>Jaarlijks en ook in 2019 wordt de 'meester in je werkweek' georganiseerd met een breed aanbod van ontwikkelmogelijkheden om mobiliteit en brede inzetbaarheid te stimuleren. Ten opzichte van voorgaande jaren zien we een stijging in het aantal deelnemers.</p> <p>Op continue basis wordt ingezet op het optimaliseren van de evaluatie van de dienstverlening, het opdrachtgeverschap en het contractbeheer.</p>	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 416.769	€ 353.760
Vreemd vermogen	€ 13.323	€ 19.540
Resultaat boekjaar	-/- € 63.008	

Aandelen

Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publiek belang zijn wij in het bezit van aandelen in een aantal vennootschappen. Deze aandelen zijn niet vrij verhandelbaar. De via aandelen verbonden partijen zijn opgenomen in het hieronder opgenomen overzicht en worden aansluitend beschreven.

In 2009 is besloten de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent te verkopen aan energiebedrijf RWE. Netwerkbedrijf Enexis is hierbij eigendom gebleven van de publieke aandeelhouders. Daarnaast is een aantal Special Purpose Vehicles (SPVs) opgericht om de verkoop van Essent en Attero financieel verder af te wikkelen. Uit de verkoop van Essent aan RWE en Attero aan Waterland vloeien de verbonden partijen voort zoals hier benoemd.

1. Diverse deelnemingen als gevolg verkoop aandelen Essent

Omschrijving	Per 31-12-2019		
	aantal aandelen	nominale waarde	balanswaarde
1. Als gevolg van de verkoop van onze aandelen Essent			
Deelnemingen:			
Publiek Belang Electriciteitsproductie B.V.	614.655	140.742,00	1,00
Enexis Holding N.V.	614.655	335.615,67	335.615,67
Juridische constructies:			
CBL Vennootschap B.V.	8.214	82,14	82,14
Verkoop Vennootschap B.V.	-	-	-
Claim Staat Vennootschap B.V.	8.214	82,14	82,14
Vordering op Enexis B.V.	8.214	82,14	82,14
Overig:			
N.V. Waterleidingmij Limburg	15	68.070,00	680.070,00
N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten	113.108	282.770,00	282.770,00
Bodemzorg Limburg B.V.	780	350,14	350,14
Stichting Administratiekantoor Knowhouse	2.000	2.000,00	2.000,00

Naam van de verbonden partij:	Publiek Belang Elektricitieitsproductie B.V. (PBE)
Vestigingsplaats	's Hertogenbosch

Doel (openbaar belang)	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent. (namens de verkopende aandeelhouders Essent)
Relatie met programma	<p>Programma 8 financiën</p> <p>Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen</p>
Bestuurlijk en financieel belang	<p>Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele.</p> <p>Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE).</p> <p>In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen.</p> <p>In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.</p> <p>PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid.</p> <p>Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V.</p> <p>Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.</p> <p>Financiële risico's:</p> <p>Met de liquidatie van het General Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 1.496.822) (art 2.:81 BW).</p>

Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	Beleidsvoornemens:	
	<p>Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden.</p> <p>Het doel is dat de vennootschap voor eind 2020 zal kunnen worden ontbonden.</p>	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 1.604.945	€ 1.589.543
Vreemd vermogen	€ 23.506	€ 455.015
Resultaat boekjaar	- € 15.402	

Naam van de verbonden partij:	Enexis N.V. (Netwerkbedrijf)
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Doel (publiek belang)	<p>Altijd en overal in het voorzieningsgebied van Enexis kunnen beschikken over energie, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven.</p> <p>Enexis Holding N.V. is een naamloze vennootschap. Van de aandelen van Enexis wordt ca. 76% gehouden door 5 Nederlandse provincies en ca. 24% door 88 gemeenten. De waardering van de in de consolidatie betrokken partijen vindt plaats volgens de equity-methode die is gebaseerd op de grondslagen van de geconsolideerde jaarrekening. Hierbij wordt het economisch belang aanvankelijk gewaardeerd tegen kostprijs, waarbij de boekwaarde na eerste opname wordt verhoogd of verlaagd met het aandeel in het resultaat. Ontvangen dividenden worden op de boekwaarde in mindering gebracht.</p>
Relatie met programma	<p>Programma 8 financiën</p> <p>Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen</p>
Bestuurlijk en financieel belang	Enexis beheert (via haar dochtervennootschap Enexis Netbeheer BV) het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De

	<p>netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.</p> <p>De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren.</p> <p>Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; • Betrouwbare energievoorziening; • Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; • Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; • Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. <p>De provincie tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.</p>	
<p>Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)</p>	<p><i>Ontwikkelingen:</i> Op basis van de Energieagenda 2030 is in 2019 het uitvoeringsprogramma 'Energie verbindt 'opgesteld. De uitvoering wordt opgepakt in samenwerking met de strategische partners van de provincie. Enexis is één van deze partners in de Energie Alliantie. De alliantie tussen Enexis en provincie biedt door zowel concrete als strategische samenwerking een belangrijk fundament voor het kunnen behalen van de doelstellingen ten aanzien van broeikasgasreductie en duurzame opwek.</p> <p>Er zijn energieke landschappen en groene mobiliteit thema's waar de rol van Enexis van grote meerwaarde is. In de (nationale) totstandkoming van het klimaatakkoord vond op diverse onderdelen afstemming plaats met Enexis. Vertegenwoordigers van Enexis nemen deel aan de ontwikkeling van Regionale Energiestrategieën (RES-en) in diverse RES-regio's. En met Enpuls, de organisatie binnen Enexis Group ingericht op conceptontwikkeling voor het versnellen van de energietransitie, wordt onder meer samengewerkt op het gebied van sociale innovatie en sociale inclusie in de energietransitie.</p> <p><i>Governance:</i> In 2020 zijn de heren Calon en Van Dijk en mevrouw Velthuis aftredend uit de Raad van Commissarissen. De heer Calon is niet herbenoembaar. Voor deze vacature doet de Aandeelhouderscommissie een aanbeveling voor de kandidaat die voor benoeming zal worden voorgedragen aan de AvA. De werving van een kandidaat is in 2019 gestart. Door veranderingen in de samenstelling van gemeentelijke of provinciale colleges is ook de samenstelling van de aandeelhouderscommissie veranderd.</p>	
	<p>01-01-2019 (werkelijk)</p>	<p>31-12-2019 (werkelijk)</p>
<p>Eigen vermogen</p>	<p>€ 4.024.000</p>	<p>€ 4.112.000</p>

Vreemd vermogen	€ 3.691.000	€ 4.146.000
Resultaat boekjaar	€ 210.000	

Naam van de verbonden partij:	CBL Vennootschap B.V.
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Doel (openbaar belang)	<p>Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent).</p> <p>De functie van deze vennootschap was de verkopende aandeelhouders van energiebedrijf Essent te vertegenwoordigen als medebeheerder (naast RWE, Essent en Enexis) van het CBL Escrow Fonds en te fungeren als "doorgeefluik" voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds.</p> <p>Voor zover na beëindiging van alle CBL's (CBL: Cross Border Leases) en de betaling uit het CBL Escrow Fonds van de daarmee corresponderende voortijdige beëindigingvergoedingen nog geld was overgebleven in het CBL Escrow Fonds, is het resterende bedrag in de verhouding 50%-50% verdeeld tussen RWE en verkopende aandeelhouders.</p>
Relatie met programma	<p>Programma 8 financiën</p> <p>Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen</p>
Bestuurlijk en financieel belang	<p>Aandelenbezit.</p> <p>Financiële risico's:</p> <p>Met de liquidatie van het CBL Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.81 BW.</p>
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>Beleidsvoornemens:</p> <p>Het initieel vermogen in het CBL Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, \$ 275 mln.</p> <p>Eind juni 2016 is het CBL Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag is volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang in de vennootschap.</p> <p>In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 9 april 2020 zal het</p>

	bestuur van de vennootschap een voorstel besluit voor vereffening en definitieve ontbinding aan de aandeelhouders voorleggen.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 136.957	€ 125.355
Vreemd vermogen	€ 22.040	€ 5.006
Resultaat boekjaar	€ - 11.602	

Naam van de verbonden partij:	Verkoop Vennootschap B.V.
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Doel (openbaar belang)	<p>Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders Essent).</p> <p>In het kader van de verkoop in 2009 van Essent aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap.</p> <p>Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de Verkopende Aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd in het General Escrow Fonds wordt aangehouden. Daarmee was de functie van Verkoop Vennootschap B.V. dus tweërlei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RWE; • het geven van instructies aan de escrow agent (JP Morgan) wat betreft het beheer van het bedrag dat in het General Escrow Fonds is gestort. Het General Escrow Fonds wordt belegd conform de FIDO/RUDDO-regels, die gelden voor decentrale overheden.
Relatie met programma	<p>Programma 8 financiën</p> <p>Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen</p>
Bestuurlijk en financieel belang	<p>Aandelenbezit.</p> <p>Financiële risico's:</p> <p>Met de liquidatie van het General Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter</p>

	<p>hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Het financiële risico is na de liquidatie van het General Escrow Fonds relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.</p>	
<p>Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)</p>	<p>Het vermogen in het General Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, € 800 mln.</p> <p>Voor zover na beëindiging van alle claims van RWE en de betaling uit het General Escrow Fonds nog geld was overgebleven in het General Escrow Fonds, is het resterende bedrag uitgekeerd aan de verkopende aandeelhouders.</p> <p>Beleidsvoornemens:</p> <p>Het initieel vermogen in het General Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, € 800 mln.</p> <p>Eind juni 2016 is het General Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag is volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang in de vennootschap.</p> <p>In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 9 april 2020 zal het bestuur van de vennootschap een voorstel besluit voor vereffening en definitieve ontbinding aan de aandeelhouders voorleggen.</p>	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 112.116	€ 71.192
Vreemd vermogen	€ 30.170	€ 16.256
Resultaat boekjaar	- € 40.924	

Naam van de verbonden partij:	CSV Amsterdam BV (voorheen Claim Staat Vennootschap B.V.)
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doel (openbaar belang)	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero).

<p>Relatie met programma</p>	<p>Programma 8 financiën</p> <p>Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen</p>
<p>Bestuurlijk en financieel belang</p>	<p>Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:</p> <p>a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;</p> <p>b. namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland);</p> <p>c. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.</p> <p>(ad. a)</p> <p>In februari 2008 is Essent, met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) onverbindend zijn. Als gevolg van de WON (en de als gevolg daarvan doorgevoerde splitsing tussen het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en netwerkbedrijf anderzijds) hebben haar aandeelhouders schade geleden. Vanwege praktische moeilijkheden om de juridische procedure aan de verkopende aandeelhouders van Essent over te dragen, hebben de verkopende aandeelhouders en RWE afgesproken dat de onderliggende (declaratoire) procedure over de vraag of (delen van) de WON onverbindend zijn, ook na afronding van de transactie met RWE, door Essent zal worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders (en dus niet achterblijft bij Essent), die deze vordering gebundeld zullen gaan houden via de deelneming (de Claim Staat Vennootschap B.V.).</p> <p>De WON leidde er toe dat het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en het netwerkbedrijf anderzijds gesplitst moesten worden. De Rechtbank te 's-Gravenhage heeft de vordering van Essent in eerste instantie afgewezen. Essent is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. In juni 2010 heeft het Gerechtshof in Den Haag de WON onverbindend verklaard. De Staat is tegen de uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft pre justitiële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie. Het Europese Hof van Justitie heeft een reactie gegeven aan de Hoge Raad een uitspraak doen.</p> <p>De Hoge Raad heeft na reactie van het Europese Hof op 26 juni 2015 jl. uitspraak gedaan.</p> <p>De Hoge Raad heeft besloten dat de Splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak van de Hoge Raad zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen. Voor de vennootschap is de procedure daarmee geëindigd.</p>

(ad. b)

In het kader van de verkoop van Attero aan Waterland hebben de verkopende aandeelhouders van Attero een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan Waterland. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan CSV Amsterdam B.V. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft Waterland bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst, zijnde € 13,5 miljoen, door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd op een escrow-rekening wordt aangehouden. Buiten het bedrag dat op deze rekening zal worden gehouden, zijn de verkopende aandeelhouders niet aansprakelijk voor inbreuken op garanties en vrijwaringen.

Waterland heeft op 22 mei 2015 een claim van ten minste € 9,5 miljoen ingediend bij de CSV Amsterdam B.V. Vanwege die claim, diende - conform de afspraken vastgelegd in de koopovereenkomst - het gehele in escrow geplaatste bedrag ter beschikking te blijven ter afwikkeling van deze claim. De contractuele beoogde verlaging per 27 mei 2015 van het escrow bedrag (lees: betaling door de notaris van € 9,5 miljoen aan de CSV Amsterdam B.V. en daarmee aan de verkopende aandeelhouders) heeft daarom niet plaatsgevonden.

In juni 2016 is een compromis bereikt tussen Waterland en de vennootschap voor een bedrag van € 5.464.217 over de belastingclaims tot en met de periode waarin Attero integraal onderdeel, als Essent Milieu, uitmaakte van de Essent-organisatie. Het bedrag is betaald uit het escrow fonds van € 13,5 miljoen. Daarnaast is door Attero een bedrag betaald aan de vennootschap van € 3.406.063 voor de (eventuele) belastingteruggaven over deze periode. Het bedrag is toegevoegd aan de overige reserves van de vennootschap en in 2016 voor een groot deel uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

(ad. c)

Het resterend vermogen op de escrow-rekening is € 8.035.783,- . De escrow-rekening wordt aangehouden bij de notaris. De verkopende aandeelhouders en Waterland zijn niet zonder meer gerechtigd tot het voornoemde bij een notaris in escrow gestorte bedrag. De verkopende aandeelhouders en Waterland hebben enkel een voorwaardelijke aanspraak op dat bedrag. Zodra aan de in de escrow overeenkomst opgenomen voorwaarden is voldaan, zal de notaris het desbetreffende bedrag betalen aan hetzij de CSV Amsterdam B.V. (ten gunste van de verkopende aandeelhouders van Attero), hetzij aan Waterland. Het in escrow gestorte bedrag maakt geen onderdeel van de balans van CSV Amsterdam B.V.

Financiële risico's:

Het financiële risico is beperkt tot eventuele claims van Waterland als gevolg van garanties en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven tot het bedrag van € 8.035.783,- die nog resteert op de escrow-rekening en voor het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap.

Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.

Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>Beleidsvoornemens:</p> <p>De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims worden afgewikkeld. Eventuele claims kunnen door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend. Na afwikkeling van deze eventuele claims van Waterland zal de escrow-rekening kunnen worden opgeheven en het restant op deze rekening kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p> <p>In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 9 april 2020 zal het bestuur van de vennootschap een voorstel besluit voor het schikken voor de afwikkeling van alle uitstaande claims aan de aandeelhouders voorleggen.</p> <p>In deze schikking is tevens geregeld dat de vennootschap de bezwaarprocedure van Attero met betrekking tot de afvalstoffenheffing voorlopig tegen de Belastingdienst zal voorzetten. Op het moment is de vennootschap in afwachting van de reactie van de Belastingdienst op het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie de procedure al dan niet worden voortgezet.</p> <p>Na (eventuele voortijdige) beëindiging van deze procedure zal het bestuur een voorstel besluit aan de aandeelhouders voor vereffening en definitieve ontbinding van de vennootschap kunnen voorleggen.</p>		
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)	
	Eigen vermogen	€ 745.990	€ 451.905
	Vreemd vermogen	€ 44.756	€ 83.583
Resultaat boekjaar	- € 294.085		

Naam van de verbonden partij:	Vordering op Enexis B.V.
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Doel (openbaar belang)	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders van Essent).
Relatie met programma	Programma 8 financiën

	Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk en financieel belang	<p>Aandelenbezit.</p> <p>Financiële risico's:</p> <p>De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet -tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis en voor het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap.</p> <p>Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.</p>
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>Doelstelling:</p> <p>Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (het deel dat verkocht is aan RWE) anderzijds.</p> <p>Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis destijds over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze omgezet in een lening van Essent. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer was opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mochten bestaan tussen het productie- en leveringsbedrijf (Essent) en het netwerkbedrijf (Enexis). Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren, is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. Op het moment van overdracht in 2009 bedroeg de lening € 1,8 miljard. Deze lening is vastgelegd in een lening-overeenkomst bestaande uit vier tranches:</p> <p>1e Tranche:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Totaalbedrag lening € 450 mln. • Looptijd 3 jaar (tot 30 september 2012) • Rente 3,27% <p>Deze tranche is vervroegd afgelost in januari 2012</p> <p>2e Tranche:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Totaalbedrag lening € 500 mln. • Looptijd 5 jaar (tot 30 september 2014) • Rente 4,1% <p>Deze tranche is vervroegd afgelost in oktober 2013</p> <p>3e Tranche:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Totaalbedrag lening € 500 mln. • Looptijd 7 jaar (tot 30 september 2016)

	<ul style="list-style-type: none"> Rente 4,65% <p>Deze tranche is vervroegd afgelost in april 2016</p> <p>4e Tranche:</p> <ul style="list-style-type: none"> Totaalbedrag lening € 350 mln. Looptijd 10 jaar (tot 30 september 2019) Rente 7,2% Op basis van de aanwijzing van de Minister van Economische Zaken is deze tranche van € 350 miljoen, geormerkt als mogelijke toekomstige conversie naar eigen vermogen. <p>Beleidsvoornemens:</p> <p>In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 9 april 2020 zal het bestuur van de vennootschap een voorstel besluit voor vereffening en definitieve ontbinding aan de aandeelhouders voorleggen.</p>	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	- € 2.290	- € 8.819
Vreemd vermogen	€ 356.324.436	€ 9.083
Resultaat boekjaar	- € 6.529	

2. Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)

Naam van de verbonden partij:	Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)
Vestigingsplaats	Maastricht
Doel (openbaar belang)	<p>WML is een Naamloze Vennootschap en heeft het exclusieve recht en de wettelijke plicht om in de provincie Limburg de productie en distributie van drinkwater te verzorgen. De kerntaak is dan ook het duurzaam en doelmatig leveren van drinkwater van een uitstekende kwaliteit aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg, 24 uur per dag, met de juiste druk. Tot de kerntaak behoren ook het veiligstellen van de openbare watervoorziening en het beschermen van de Limburgse bronnen.</p> <p>Daarnaast verzorgt WML allerlei producten en diensten, van watertaps in de openbare ruimte en slimme meters tot proceswater voor de industrie.</p>
Relatie met programma	Programma 8, Financiën

Bestuurlijk en financieel belang	De gemeente is na de aandelenherverdeling van 2016 in het bezit van 15 aandelen met een waarde van € 4.538 per aandeel, in totaal € 68.070.	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>Elke 5 jaar vindt een herverdeling van het aantal aandelen plaats. Daarbij worden de aandelen tussen de Limburgse gemeenten verdeeld naar evenredigheid van het aantal inwoners. Met dien verstande dat iedere Limburgse gemeente minstens één aandeel in eigendom heeft. De laatste herverdeling heeft plaatsgevonden medio 2016. Bij deze herschikking hebben we 1 aandeel extra ontvangen. De baten komen de verkrijgers ten goede. De volgende peildatum voor de herverdeling van de aandelen is 1 januari 2021.</p> <p>Strategie 2019-2023:</p> <p>WML buigt zich eens in de vier jaar over haar Missie, Visie en Doelstellingen. Dat is ook gebeurd in 2018. In het MVD 2019-2023, getiteld 'Samen werken aan een robuust en duurzaam WML', laat WML zien waar het bedrijf voor staat en wat de komende jaren bij het water maken extra aandacht krijgt. Drie speerpunten staan centraal: Robuust, Samen en Duurzaam.</p> <p>Robuust staat voor de wens het aanpassingsvermogen van de solide bedrijfsvoering en organisatie te vergroten. Ook gaat men zich nog meer inspannen om de kwaliteit van de drinkwaterbronnen te beschermen.</p> <p>Samen verwijst naar de overtuiging van WML dat samenwerking noodzakelijk is om aan veranderende klantwensen te voldoen en een optimaal functionerende waterketen te realiseren.</p> <p>Duurzaam slaat op de ontwikkeling van WML van een Operationeel Excellent naar een Maatschappelijk Excellent bedrijf. WML verankert duurzaam denken en doen in haar werkprocessen en vergroot haar maatschappelijke impact.</p> <p>Waterleiding Maatschappij Limburg heeft voor de productie en distributie van drinkwater veel elektriciteit nodig. Het bedrijf streeft ernaar om klimaatneutraal te worden. Deze doelstelling is met reeds gerealiseerde zonnepanelen en waterkracht bij eigen faciliteiten niet te halen. WML heeft daarom samen met de energiecoöperaties Newecoop en Zuidenwind een proces doorlopen om Windpark Ospeldijk (gemeente Nederweert) te ontwikkelen. Hier worden vier windturbines opgericht waarvan er twee voor WML zullen zijn. De bouwwerkzaamheden zijn in juli 2020 gestart. WML NV heeft een aparte WML Wind BV opgericht teneinde een scheiding van de kerntaak waterwinning te bewerkstelligen en de financiële risico's te minimaliseren.</p>	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 209,4 mln.	€ 215,3 mln.
Vreemd vermogen	€ 385,0 mln.	€ 395,3 mln.
Resultaat boekjaar	€ 5,9 mln.	

3. Bank voor Nederlandse Gemeenten

Naam van de verbonden partij:	Bank voor Nederlandse Gemeenten
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel (openbaar belang)	<p>De kerntaak van Bank Nederlandse Gemeenten is tegen lage tarieven krediet te verstrekken aan of onder garantie van Nederlandse overheden. BNG biedt haar kernklanten financiële dienstverlening aan in goede tijden én in slechte tijden, ook op momenten dat andere partijen zich terugtrekken. De strategie van de bank is met 'de klant' mee te bewegen. Dit doet BNG door met diensten op maat in te spelen op de veranderende behoeften van haar klanten.</p> <p>In 2018 heeft BNG Bank haar missie hergeformuleerd. De inhoud is ongewijzigd gebleven: BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. Men stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.</p>
Relatie met programma	<p>Programma 8 financiën</p> <p>Beleidsveld: algemene dekkingsmiddelen</p> <p>Taakveld: treasury.</p>
Bestuurlijk en financieel belang	<p>De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op haar aandelen. De gemeente Horst aan de Maas bezit 113.108 aandelen met een nominale waarde van € 2,50 per aandeel, in totaal € 282.770.</p>
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>Het afgelopen jaar was voor BNG Bank een uitdagend jaar. De kredietbehoefte en gerealiseerde omzet zijn buitengewoon hoog. De stijgende kredietbehoefte deed zich voor in alle sectoren (decentrale overheden, wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur). Klanten gebruiken financiering voor het realiseren van hun maatschappelijke doelstellingen, zoals meer en betaalbare sociale huurwoningen, publieke voorzieningen in gemeenten, de bouw en verduurzaming van zorg- en onderwijsinstellingen en productie van hernieuwbare energie. BNG Bank vervult daarmee haar missie om de publieke sector te ondersteunen met financiering tegen aantrekkelijke voorwaarden. Want prijs doet ertoe, juist voor de publieke sector. Tegelijkertijd is BNG Bank niet immuun voor de lage renteomgeving; dit heeft een drukkend effect op de rentemarge en het rendement van het eigen vermogen. Ook stijgen de operationele kosten door investeringen in digitalisering en kosten door toezicht en regelgeving, waaronder de poortwachtersfunctie. Daarnaast heeft men een significante voorziening moeten treffen voor een verwacht kredietverlies. Dit alles leidt tot een lagere nettowinst. BNG Bank is en blijft een sterk gekapitaliseerde bank."</p> <p>CONCRETE MAATSCHAPPELIJKE IMPACT IN NEDERLAND</p> <p>Belangrijkste instrument van BNG Bank om maatschappelijke impact te creëren zijn kredieten in alle looptijden tegen aantrekkelijke voorwaarden. De omvang van nieuw verstrekte langlopende kredieten bedroeg EUR 14,0 miljard. De langlopende kredietportefeuille steeg ten opzichte van ultimo 2018 met EUR 2,6</p>

miljard tot EUR 84,2 miljard. Met deze financiering draagt men bij aan lage kosten voor gemeenten, woningcorporaties, zorg en onderwijs en projecten op het gebied van energie en infrastructuur. Belangrijke thema's voor de klanten zijn verduurzaming en de energietransitie. In het kader van het Klimaatakkoord heeft men in 2019 de CO₂-impact van de kredietportefeuille voor het eerst laten meten. De resultaten dienen als vertrekpunt voor het opstellen van een actieplan om de CO₂-impact van de kredietportefeuille te verlagen.

AANTREKKEN FINANCIERING WERELDWIJD

Om de kredietverlening te dekken is voor EUR 17,8 miljard langlopende financiering aangetrokken bij internationale beleggers. Dit betrof onder meer zes benchmarkleningen in euro's en Amerikaanse dollars, in omvang variërend van 500 miljoen tot 3 miljard. In totaal is sinds 2014 voor EUR 7 miljard aan obligaties geplaatst ter financiering van duurzame koplopers en hernieuwbare energie.

FINANCIËLE RESULTATEN

Het rendement op het eigen vermogen bedraagt 3,6% bij een doelstelling van 3,7%. De nettowinst bedraagt EUR 163 miljoen. De belangrijkste oorzaken van de daling van de nettowinst ten opzichte van 2018 zijn een lager resultaat financiële transacties en hogere voorzieningen voor kredietverliezen. Het resultaat financiële transacties komt uit op EUR 37 miljoen positief. De voorzieningen voor kredietverliezen bedragen EUR 153 miljoen. Dit in historisch perspectief hoge bedrag is het gevolg van de verminderde kredietwaardigheid van een relatie die diensten verleent aan gemeenten. Het renteresultaat bleef met EUR 435 miljoen nagenoeg gelijk aan het renteresultaat over 2018.

De naar risico gewogen solvabiliteitsratio's zijn ten opzichte van ultimo 2018 stabiel gebleven op een hoog niveau; de Common Equity Tier 1-ratio en de Tier 1-ratio kwamen eind 2019 uit op 32% respectievelijk 38%.

BNG Bank stelt conform het kapitalisatie- en dividendbeleid voor om EUR 71 miljoen uit te keren aan aandeelhouders. Dit is 50% van de nettowinst na aftrek van dividend aan de verschaffers van hybride kapitaal. Het dividend bedraagt EUR 1,27 per aandeel.

VOORUITZICHTEN

Het belangrijkste instrument blijft het verstrekken van financiering tegen lage prijzen aan kernklanten. Die lage prijzen vereisen een uitstekend risicoprofiel (de huidige ratings zijn AAA) zodat financiering aangetrokken kan worden tegen scherpe tarieven. Om het risicoprofiel en daarmee de lage prijzen ook de komende jaren te behouden is het noodzakelijk dat BNG Bank het volume beheerst van leningen die beslag leggen op het risicokapitaal van de bank (tot maximaal 10% van de leningenportefeuille).

De langlopende rentetarieven blijven een drukkend effect hebben op de ontwikkeling van het renteresultaat. Het coronavirus heeft vergaande maatschappelijke gevolgen, ook voor klanten. Wat dit voor de bank betekent is nu nog niet in te schatten. Een betrouwbare uitspraak over het resultaat financiële transacties is niet te geven. Daarom achten men het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2020.

Door de huidige renteomgeving is er meer concurrentie. Men richt zich op het continu verbeteren van klant- en kredietprocessen. Dit betekent dat men blijft investeren in digitalisering, risicobeheersing en het voldoen aan toezicht en

	regelgeving. BNG Bank zal zich blijven richten op de publieke sector en het realiseren van maatschappelijke impact.	
	01-01-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)
Eigen vermogen	€ 4.991 mln (IFRS9)	€ 4.887 mln. (IFRS9)
Vreemd vermogen	€ 137.509 mln	€ 149.689 mln.
Resultaat boekjaar	€ 163 mln.	

4. Bodemzorg Limburg

Naam van de verbonden partij:	Bodemzorg Limburg (voorheen AVL Nazorg Limburg B.V.)	
Vestigingsplaats	Maastricht	
Doel (openbaar belang)	<p>Het uit een oogpunt van volksgezondheid zorgvuldig beheren van gesloten stortplaatsen in Limburg (nazorg, voorkomen van negatieve effecten naar de omgeving) en het beheer van het nazorgfonds dat daarvoor binnen de BV in het leven is geroepen.</p> <p>Het beheer omvat 9 gesloten stortplaatsen in Limburg. Voor onze gemeente gaat het om de voormalige stortplaats Zuringspeel.</p>	
Relatie met programma	Programma 3; Duurzaamheid: Klimaatambities, energietransitie en circulariteit	
Bestuurlijke en financieel belang	<p>Gemeente is samen met de andere Limburgse gemeenten aandeelhouder. Aandelenkapitaal bedraagt in totaal € 350.</p> <p>De jaarlijkse bijdrage is meerjarig geraamd op € 12.000.</p>	
Ontwikkelingen (Voortgang, risico's en beleidsvoornemens)	<p>Ook in 2021 wordt verder gekeken naar de mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Voor uitgebreide informatie zie www.bodemzorglimburg.nl</p>	
	1-1-2019 (werkelijk)	31-12-2019 (werkelijk)

Eigen vermogen	€ 1.890.307	€ 5.493.254
Vreemd vermogen	€ 28.065.966	€ 28.883.074
Resultaat boekjaar	€ 3.602.947	

G. Grondbeleid

Doelstelling

We scheppen voorwaarden voor en faciliteren de bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen door middel van gemeentelijk grondbeleid.

Maatregelen

- Jaarlijks stelt de raad de grondprijzen vast op basis van de Nota grondprijzen.

Gereed

Continu

Vastgestelde grondprijzen

Hieronder een overzicht van de grondprijzen zoals die zijn vastgesteld voor gemeentelijke grondexploitaties per 1-1-2020. De prijzen voor huur, zowel sociaal als voor de

Categorie Wonen	Prijsbepaling
Koop, vrije sector	€ 225 / m ²
Huur, vrije sector	€ 160 / m ²
Huur, sociale sector	€ 135 / m ²
Groen- en reststroken	€ 112,50 / m ²
Bedrijventerreinen	
Normaal	€ 100 / m ²
Zichtlocaties	€ 110 / m ²
Kantoren, retail, horeca, overige commerciële activiteiten	
Algemeen	Maatwerk, case-afhankelijk, minimaal kostprijsdekkend
Maatschappelijk vastgoed	
Niet-commercieel maatschappelijk vastgoed	Maatwerk, case-afhankelijk, minimaal kostprijsdekkend
Commercieel maatschappelijk vastgoed	Maatwerk, case-afhankelijk, minimaal kostprijsdekkend

Prijzen exclusief belastingen (BTW of overdrachtsbelasting). Op de verkoop zijn de algemene verkoopvoorwaarden van toepassing.

Vooruitblik naar nieuwe projecten

Om voor de komende jaren voldoende mogelijkheden te hebben om in te kunnen spelen op de toekomstige woningvraag, wordt (actief) grond aangekocht op strategisch interessante locaties. Dit kunnen zowel inbreidings- als uitbreidingslocaties zijn.

Naar verwachting zullen op korte termijn voor enkele kleinere plannen de bestemmingsplannen voorgelegd worden ter besluitvorming (locaties in o.a. Melderslo en Kronenberg). Daar wordt een kredietvraag aan gekoppeld om tot uitvoering over te kunnen gaan. Deze plannen zijn in een eerder stadium reeds ter kennis gebracht, bij de vraag om voorbereidingskredieten.

Voortgang van de projecten

Grondexploitatieprojecten zullen altijd fluctueren met marktomstandigheden. De huidige woningmarkt past nog steeds goed bij de planning/prognoses van de grondexploitatieprojecten. Er worden voldoende kavels verkocht en een aantal projecten nadert de voltooiing. Zoals bij de vooruitblik al geschetst, is het voor de toekomst van belang om nieuwe locaties te ontwikkelen om aan de vraag te kunnen blijven voldoen.

Voor de kern Horst wordt de volgende deelfase van de Afhang voorbereid. Voor de kern Sevenum is gestart met fase 2 van de locatie Beatrixstraat.

Projecten met een nadelig saldo	Eindwaarde (conform jaarrekening 2019)	Contante Waarde (Prijspeil 1-1-2020)	Realisatie datum
Er zijn geen projecten met een nadelig saldo			
Projecten met een positief saldo	Eindwaarde (conform jaarrekening 2019)	Contante Waarde (Prijspeil 1-1-2020)	Realisatie datum
America - Wouterstraat	61	57	31-12-2026
Broekhuizenvorst - Roathweg	321	293	31-12-2028
Griendtsveen – Woningbouw Griendtsveen	967	920	31-12-2024
Grubbenvorst - Middelreuveld	6	6	31-12-2020
Horst – LOG Witveldweg	0	0	31-12-2024
Grubbenvorst – Woningbouw de Comert	398	375	31-12-2025
Hegelsom – Groene Campus Asdonck	1.077	984	31-12-2028
Horst – Afhang fase 2 en verder	167	156	31-12-2026
Horst - Gasthoes	25	25	31-12-2020
Horst – Hof te Berkel	2	2	31-12-2020
Horst – Melderslosche Weiden	467	449	31-12-2023
Kronenberg – Woningbouw nabij BMV	109	102	31-12-2026
Kronenberg - Grandorse	271	245	31-12-2029

Kronenberg - Toverland	3.401	3.140	31-12-2027
Lottum – Veilinghof	38	37	31-12-2021
Meerlo – Burgveld Zuid III	633	579	31-12-2028
Meterik – Schadijkerweg Oost	87	86	31-12-2020
Sevenum – Beatrixstraat	167	160	31-12-2023
Swolgen – Kerkveld	178	169	31-12-2024
Tienray – Gebiedsontwikkeling Tienray	106	96	31-12-2029

Winstneming / verliesneming

In 2020 zijn er nog geen winst- en verliesnemingen geboekt. De invoering van de percentage of completion (POC-)methode leidt tot de verplichting om bij de jaarrekening conform deze methode winst te nemen. Dit is kort toegelicht in de herzieningsrapportage 2019.

Door fluctuaties in projectverloop kan het voorkomen dat reeds genomen POC winsten op enig moment (gedeeltelijk) teruggeboekt worden naar de projecten vanuit de POC-reserve. In de projectenrapportage behorend bij de jaarrekening zal dit dan worden toegelicht.

Verkenningen van toekomstige plannen voor met name inbreidingslocaties tonen aan dat dit vaak verliesgevendende projecten zijn. Een reden waarom deze vaak niet van de grond komen, als dit aan de markt wordt overgelaten, is omdat ze commercieel gezien niet interessant zijn. Omdat het gemeentelijk belang niet direct commercieel is, maar veeleer sociaal-maatschappelijk, ruimtelijk en/of volkshuisvestelijk gewenste ontwikkelingen betreft, worden dergelijke ontwikkelingen wél verkend en indien mogelijk ook uitgevoerd. Verliezen die bij aanvang aangetoond worden, dienen afgedekt te worden bij besluitvorming. De daarvoor ingerichte Algemene Reserve Grondexploitaties (ARGE) wordt daar dan voor aangesproken. Zie verder bij de toelichting op die reserve voor meer informatie.

Risico's grondexploitatie

Voor een nadere toelichting bij de algemene risico's van de grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen (onderdeel grondexploitaties algemeen).

Reservebeleid

Een nadere uitwerking van de reserves voor de grondexploitatie heeft plaatsgevonden in de Nota grondbeleid 2016. Een aanscherping hiervan is opgenomen in de herzieningsrapportage 2018. De belangrijkste staan hieronder kort toegelicht:

Algemene reserve bouwgrondexploitatie

De algemene reserve bouwgrondexploitatie (ARGE) is bedoeld als financieel weerstandsvermogen voor het opvangen van onvoorziene tegenvallers in de huidige en toekomstige bouwgrondexploitaties. De exploitatieresultaten van afgewikkelde plannen worden met de reserve verrekend.

Door de Raad zijn de grenzen van de ARGE vastgesteld, met een ondergrens van € 1,7 miljoen en een bovengrens van € 2,7 miljoen.

POC reserve

Voor de genomen POC-winst is een afzonderlijke reserve ingesteld. Deze reserve rekent af naar de ARGE, op het moment dat de POC-winst dusdanig zeker is dat terugstorten naar het project niet meer aan de orde is. Dit 'tussenvat' zorgt ervoor dat winsten tijdig genomen kunnen worden volgens de nieuwe BBV-regels, maar dat de tussentijdswinsten nog in reserve blijven totdat de risico's voldoende weggenomen zijn.

Voor nadere toelichting op deze systematiek wordt verwezen naar de Herzieningsrapportage 2018.

Reserve strategische aan- en verkopen

De Reserve strategische aan- en verkopen is bedoeld om risico's te dekken rondom de verwerving van onroerend goed. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar (het addendum bij) de herzieningsrapportage 2018.

Reserve bovenwijkse voorzieningen

De Reserve bovenwijkse voorzieningen dient ter realisatie van infrastructurele werken en voorzieningen met een bestemmingsplan-overschrijdende betekenis. Het zijn voorzieningen waarvan het nut de grenzen van de nieuwe bebouwing overstijgt, zoals bijvoorbeeld rotondes of ontsluitingswegen.

H. Ombuigingen

Doelstelling

We geven inzicht in de omvang en voortgang / realisatie van de gemeentelijke ombuigingen voor een structureel sluitende begroting.

Maatregelen

- We monitoren en rapporteren periodiek over de ombuigingen.

Gereed

Continu

Met de 1^e bijstelling 2019 is het voorstel gedaan om deze paragraaf niet meer afzonderlijk op te nemen in de begroting en jaarrekening. Echter gezien de actuele ontwikkelingen van ons begrotingssaldo en de ambities zoals verwoord in 'het raadsvoorstel tot invulling van de begroting van investeringsvolume 2019 – 2022' (maart 2019) is het wenselijk deze paragraaf de komende jaren wel op te nemen om meer zicht en grip te houden op het realiseren van de afgesproken ombuigingen.

Onderstaand wordt een totaaloverzicht gegeven van de ombuigingen. Bij de 1^e & 2^e bijstelling en bij de jaarrekening wordt gerapporteerd over de voortgang van de ombuiging.

Ombuigingen	T/M 1e bijstelling 2020				BEGROTING 2021				TOTAAL			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Investerings												
Investering in buitensportaccommodatie America en Meteric uitstellen tot min. 2024					-2	230	227	213	-2	230	227	213
Opknappen zwembad de Berkel ipv nieuwbouw in Afslag 10						-55	146	145	-	-55	146	145
Opknappen sporthal de Berkel ipv nieuwbouw in Afslag 10					200	17	397	293	200	17	397	293
Verschuiven investering infrastructuur Afslag 10 naar 2024						73	72	71	-	73	72	71
Investering herontwikkeling Kloosterhof (Centrum Horst) uitstellen van 2022 naar 2024							39	39	-	-	39	39
Investering junior college schrappen						20	20	19	-	20	20	19
Totaal investeringen	-	-	-	-	198	285	901	780	198	285	901	780
Gronden & gebouwen												
Taakstelling accommodatiebeleid	57	57	57	57					57	57	57	57
Taakstelling / besparing MIP / MJOB	37	111	173	290					37	111	173	290
Extra huurinkomsten Kruisweide	24	24	24	24					24	24	24	24
Verkoop pachtgronden						488	-12	-12	-	488	-12	-12
Centrale Zandverwerkingsinstallatie (CVI)			285	285					-	-	285	285
Winst bouwgrondexploitatie	230	217							230	217	-	-
Wonen in kernrandzones	400	400							400	400	-	-
Totaal gronden & gebouwen	748	809	539	656	-	488	-12	-12	748	1.297	527	644
Sociaal domein												
Sociaal Domein - actieplan	368	468	468	468					368	468	468	468
Het ombuigen van de BUIG tekorten binnen het sociaal domein.					200	400	400	400	200	400	400	400
Herinrichten WMO-taken					50	50	50	50	50	50	50	50
Armoedebeleid kinderen	20	20	20	20					20	20	20	20
Trajectkosten	20	20	20	20					20	20	20	20
VVE/GOA inzetten binnen kaders ter dekking v kosten JZ	20	20	20	20					20	20	20	20
Totaal sociaal Domein	428	528	528	528	250	450	450	450	678	978	978	978
Inkomsten sociaal Domein												
Stelselwijziging Rijk sociaal Domein	500	500	500	500					500	500	500	500
Extra middelen uit compensatieregeling Voogdij/18+	200	200							200	200	-	-
Extra middelen JZ 2019 t/m 2021 doortrekken naar 2022 e.v. jaren		480	480	480					-	480	480	480
Extra middelen voor inburgering	10	10	10	10					10	10	10	10
Totaal inkomsten sociaal domein	710	1.190	990	990	0	0	0	0	710	1.190	990	990

Ombuigingen	T/M 1e bijstelling 2020				BEGROTING 2021				TOTAAL			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Subsidies / bijdragen												
Synergievoordeel Gasthoes, bibliotheek en Omroep Horst aan de Maas		75	75	75					-	75	75	75
Herrijking subsidiebeleid		200	200	200	50	50	50	75	50	250	250	275
Budget sport verlagen							50	50	-	-	50	50
Budget voor de gezondste regio verlagen					14	14	14	14	14	14	14	14
Budget voor economische stimulering verlagen					50	50	50	50	50	50	50	50
Prioriteitsgelden dorpsraden verlagen								45	-	-	-	45
Budget stimuleren toerisme verlagen					50	50	50	50	50	50	50	50
Totaal subsidies / bijdragen	-	275	275	275	164	164	214	284	164	439	489	559
Openbaar groen												
Budget voor beheer openbaar gebied verlagen					200	200		100	200	200	-	100
Totaal openbaar groen	0	0	0	0	200	200	0	100	200	200	0	100
Algemeen / organisatie												
Nieuwe collegeperiode geen 5 maar 4 wethouders		50	100	100					-	50	100	100
Taakstelling organisatie	200	200	200	200			50	100	200	200	250	300
Aanpassing budget communicatie					25	25	25	25	25	25	25	25
Verschuiven budget HILTHO					27	-27			27	-27	-	-
Verlagen bijdrage gemeenschappelijke regelingen (o.a veiligheidsregio)						150	150	150	-	150	150	150
Budget toezicht & handhaving verlagen								50	-	-	-	50
Budget ondermijning verlagen								40	-	-	-	40
Kritisch doorlichten budgetten					50	50			50	50	-	-
totaal algemeen	200	250	300	300	102	198	225	365	302	448	525	665
Inkomsten												
Kostendekkendheid leges titel 2 / ophogen leges	130	130	130	130	100	100	100	100	230	230	230	230
Extra inkomsten Pachtgelden naar regionaal niveau	50	50	50	50					50	50	50	50
Kostendekkendheid sport- & gemeenschapsaccommodaties verhogen								230	-	-	-	230
Extra verhoging OZB-tarief					341	341	341	341	341	341	341	341
Totaal inkomsten	180	180	180	180	441	441	441	671	621	621	621	851
Ombuigingen totaal begroting 2021	2.266	3.232	2.812	2.929	1.355	2.226	2.219	2.638	3.621	5.458	5.031	5.567

In voorgaand overzicht zijn ombuigingen opgenomen die in deze begroting als niet te realiseren zijn geboekt, of juist gerealiseerd zijn.

Ombuigingen niet te realiseren

	2021	2022	2023	2024
Centrale Zandverwerkingsinstallatie (CVI)			285	285
Niet te realiseren ombuigingen	0	0	285	285

Toelichting niet te realiseren ombuiging

Centrale Zandverwerkingsinstallatie (CVI)

In tegenstelling tot hetgeen opgenomen in de projectenrapportage waar nog wordt uitgegaan van jaarlijkse inkomsten uit de exploitatiefase vanaf 2022, heeft de start van de CVI verdere vertraging opgelopen. Hierdoor dienen de reeds begrote jaarlijkse inkomsten van € 285.000 te worden gecorrigeerd. Deze inkomsten worden nu vanaf 2028 verwacht.

Gerealiseerde ombuigingen

	2021	2022	2023	2024
Sociaal domein - actieplan	368	333	333	333
Extra middelen uit compensatieregeling Voogdij/18+	200	50	-150	-
Extra middelen inburgering	10	10	10	10
Gerealiseerde ombuigingen	578	393	193	343

Toelichting gerealiseerde ombuiging

Sociaal domein actieplan

We zien bij Verblijf met behandeling een afname van de zorgkosten in 2020. Dit komt door een daling van het aantal cliënten behandeling zwaar en midden. De afname van het aantal cliënten is voor een groot deel het gevolg van de top 25 (duurste) cliënten analyse als onderdeel van het actieplan sociaal domein. Daarbij zijn in overleg met gecertificeerde instellingen en zorgaanbieders cliënten overgezet naar minder kostbare vormen van jeugdhulp. Ook hebben we in een aantal gevallen zogenoemde stapeling van zorgproducten teruggedraaid. Dit hebben we gerealiseerd zonder in te boeten op de kwaliteit van de jeugdhulp. Dit voordeel levert een bijdrage aan de realisatie van de ombuiging sociaal domein.

Op basis van de realisatie in 2019 en de prognose voor 2020 kunnen de budgetten voor regionale jeugdvoorzieningen worden afgeraamd. Deze afname levert een bijdrage aan de realisatie van de ombuiging sociaal domein.

Extra middelen uit compensatieregeling Voogdij/18+

Bij de verwerking van de meicirculaire 2020 zijn de extra middelen voor Voogdij/18+ ten onrechte als gerealiseerd geboekt. Door uitstel van de invoering van het woonplaatsbeginsel naar 1 januari 2022 loopt de huidige financieringssysteem en daarmee de compensatieregeling een jaar langer.

Extra middelen voor inburgering

In de begroting 2020 is, vooruitlopend op de rijksbijdrage inburgering, al een ombuiging opgenomen voor het structureel benodigde budget voor het uitvoeren van deze nieuwe taak. Met ingang van de meicirculaire 2020 zijn deze middelen onderdeel van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Nog te realiseren ombuigingen

Na verwerking van de niet te realiseren en gerealiseerde ombuigingen geeft onderstaand overzicht het totaal van de nog te realiseren ombuigingen weer;

	2021	2022	2023	2024
Ombuigingen totaal begroting 2021	3.621	5.458	5.031	5.567
Niet te realiseren ombuigingen	0	0	-285	-285
Gerealiseerde ombuigingen	-578	-393	-193	-343
Totaal nog te realiseren ombuigingen	3.043	5.065	4.553	4.939

I. Samenvatting Actualisatie Perspectievennota Maatschappelijke accommodaties

In het verleden werd er een perspectievennota gemaakt over het maatschappelijke vastgoed in de gemeente Horst aan de Maas. Het gaf per dorp een terugblik op de ontwikkelingen en gaf een doorkijk naar de toekomst. Gezien de huidige omstandigheden zijn er dit jaar geen nieuwe ontwikkelingen opgestart en zijn er gezien de voorliggende begroting ook geen nieuwe middelen beschikbaar. De lopende ontwikkelingen gaan uiteraard nog wel door en worden samen met de dorpen opgepakt, dit geldt bijvoorbeeld voor de Smetenhof in Lottum en de Smelentô's in Evertsoord. Dit heeft als gevolg dat er geen nieuwe perspectievennota komt voor het jaar 2020-2021.

J. Informatiebeveiliging en privacy

Door de toenemende digitalisering, waaronder plaats- en tijdonafhankelijk werken (zoals thuiswerken), wordt het steeds belangrijker om zorgvuldig om te gaan met de (persoons)gegevens van inwoners en organisaties. Inwoners, medewerkers en ketenpartners moeten daarop kunnen vertrouwen.

Medewerkers moeten voldoende geëquipeerd zijn en gefaciliteerd worden om hun werk uit te voeren, waarbij de continuïteit van de gemeentelijke processen geborgd blijft. Informatieveiligheid gaat immers niet alleen over ICT maar ook over medewerkers en de manier waarop zij met (informatieveiligheids-) risico's omgaan.

We moeten ons als organisatie steeds blijven afvragen of de genomen maatregelen voldoende zijn om deze risico's te verkleinen. Informatieveiligheid is daarmee een continu proces. Daar geven we invulling aan door de thema's privacy en informatiebeveiliging vroegtijdig in projecten mee te nemen. Daarnaast werken we permanent aan bewustwording.

Verantwoording via ENSIA

Sinds 2017 verantwoorden wij ons jaarlijks middels ENSIA - Eenduidige Normatiek Single Information Audit - over informatieveiligheid. Deze verantwoording was in het begin hoofdzakelijk gericht op ICT. Inmiddels is ENSIA steeds meer een gemeentebrede audit die zich richt op de zorgvuldigheid van gemeentelijke processen rondom de basisregistraties (BRP, BAG, BGT en BRO) en daarmee ook de teams Burgerzaken, IV, WIZ, HRM en Vastgoedbeheer.

FINANCIËLE BEGROTING

3.1 Overzicht lasten en baten 2019 tot en met 2024

Programma's	2019 werk.		2020 raming		2021 raming		2022 raming		2023 raming		2024 raming	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1 Economie en ruimte	-2.320	1.019	-4.170	2.090	-3.289	1.098	-3.466	1.501	-3.383	926	-2.675	926
2 Wonen, mobiliteit en openbare ruimte	-16.298	7.518	-21.055	9.480	-13.335	5.848	-14.503	6.540	-15.073	6.463	-14.895	6.464
3 Duurzaamheid: klim.amb/energ.trans/circ.	-8.173	8.595	-11.507	12.017	-11.149	11.815	-11.583	12.165	-11.416	12.300	-11.414	12.219
4 Soc. maatschap., participatie en voorz.	-42.550	10.848	-46.024	8.695	-45.073	8.121	-45.507	8.683	-45.243	9.266	-45.116	9.877
5 Cultuur, sport en onderwijs	-8.027	1.722	-9.169	1.634	-9.231	1.407	-9.869	1.379	-9.691	1.376	-9.812	1.506
6 Openb.orde/veiligheid, toezicht/handhav.	-3.923	303	-5.470	315	-4.526	285	-4.399	155	-4.415	155	-4.415	155
7 Bestuur, organisatie en samenwerking	-23.192	3.573	-20.934	923	-19.706	1.604	-18.529	568	-18.454	566	-18.299	565
8 Financiën	-2.157	72.112	-2.734	73.230	-1.754	77.799	-2.241	78.570	-2.468	77.873	-2.328	77.085
Totaal lasten en baten excl. reserves	-106.641	105.692	-121.063	108.383	-108.062	107.975	-110.095	109.561	-110.144	108.926	-108.954	108.797
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	-9.684	11.800	-5.448	14.824	-1.479	1.612	-1.497	1.885	-1.090	1.560	-1.235	1.496
Totaal lasten en baten inclusief reserves	-116.325	117.492	-126.511	123.208	-109.542	109.587	-111.593	111.446	-111.234	110.485	-110.189	110.294
Resultaat		1.167		-3.303		46		-146		-749		105

3.2 Recapitulatie begrotingsevenwicht

Onze begroting dient zowel structureel als ook reëel in evenwicht te zijn voor alle jaarschijven. Daarvoor is het van belang dat duidelijk blijkt welke geraamde baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel. Om hierin inzicht te bieden is onderstaand een totaaloverzicht opgenomen voor alle onderdelen van onze begroting en meerjarenraming.

Programma's	Begroting 2021		Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Structurele lasten en baten								
1 Economie en ruimte	-2.436	934	-2.311	1.001	-2.683	926	-2.675	926
2 Wonen, mobiliteit en openbare ruimte	-13.280	5.578	-14.473	6.543	-15.073	6.466	-14.895	6.466
3 Duurzaamheid: klim.amb/energ.trans/circ.	-11.205	11.871	-11.583	12.165	-11.416	12.300	-11.414	12.219
4 Soc. maatschap., participatie en voorz.	-43.790	8.121	-43.585	8.012	-43.260	7.995	-43.133	8.406
5 Cultuur, sport en onderwijs	-9.177	1.393	-9.833	1.373	-9.691	1.376	-9.812	1.506
6 Openb.orde/veiligheid, toezicht/handhav.	-4.396	155	-4.399	155	-4.415	155	-4.415	155
7 Bestuur, organisatie en samenwerking	-19.706	1.229	-18.529	568	-18.454	566	-18.299	565
8 Financiën	-1.729	77.522	-2.241	77.890	-2.468	77.473	-2.328	76.835
Totaal structurele lasten en baten excl. reserves	-105.718	106.802	-106.952	107.706	-107.461	107.258	-106.971	107.078
Incidentele lasten en baten								
1 Economie en ruimte	-853	164	-1.155	500	-700			
2 Wonen, mobiliteit en openbare ruimte	-55	270	-30	-2		-3		-2
3 Duurzaamheid: klim.amb/energ.trans/circ.	56	-56						
4 Soc. maatschap., participatie en voorz.	-1.283		-1.923	671	-1.983	1.271	-1.983	1.471
5 Cultuur, sport en onderwijs	-54	14	-36	6				
6 Openb.orde/veiligheid, toezicht/handhav.	-130	130						
7 Bestuur, organisatie en samenwerking		375						
8 Financiën	-25	277		680		400		250
Totaal incidentele lasten en baten excl. reserves	-2.344	1.173	-3.144	1.855	-2.683	1.668	-1.983	1.719
Totaal lasten en baten excl. reserves	-108.062	107.975	-110.095	109.561	-110.144	108.926	-108.954	108.797
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves								
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-1.235	2.044	-1.423	2.225	-1.090	1.560	-1.235	1.496
Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-244	-432	-74	-340	0	0	0	0

Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-1.479	1.612	-1.497	1.885	-1.090	1.560	-1.235	1.496
Generaal totaal	-109.542	109.587	-111.593	111.446	-111.234	110.485	-110.189	110.294
Geraamd resultaat		46		-146		-749		105
Structureel evenwicht		1.892		1.557		266		369

3.3 Overzicht incidentele lasten en baten

In aanvulling op de recapitulatie begrotingsevenwicht onder 3.2. volgt onderstaand het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten per programma per beleidsveld

Programma's	Begroting 2021		Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1 Economie en ruimte								
1.1 Budget stimuleren economie en ruimte	30							
1.2 Reconstructie landelijk gebied	-20		-74					
1.4 Regiodeal en investeringsagenda van de regio	-863		-1.155		-700			
1.5 Opbrengst grondverkoop		164						
1.5 Verkoop pachtgronden				500				
Economie en ruimte	-853	164	-1.229	500	-700			
2 Wonen, mobiliteit en openbare ruimte								
2.1 Reserves actualisatie	-3	3						
2.3 Herinrichting Stationsomgeving Station Horst Sevenum	-272	272						
2.5 Maasveren begroting	-30	-2	-30	-2		-3		-2
2.5 Werkbudget station Grubbenvorst-Greenport	-25							
Wonen, mobiliteit en openbare ruimte	-330	273	-30	-2		-3		-2
3 Duurzaamheid: klim.amb/energ.trans/circ.								
3.2 Actualisatie kostendekkingsplan VGRP 2017-2021	28	-28						
3.2 Externe advieskosten riolering en afvalwaterzuivering	28	-28						
Duurzaamheid: klim.amb/energ.trans/circ.	56	-56						
4 Soc. maatschap., participatie en voorz.								
4.1 Prijsindexering maatwerkvoorzieningen Jeugdzorg	-17							
4.1 Prijsindexering maatwerkvoorzieningen WMO	-17							
4.1 Schuldhulpverlening	49							
4.2 Participatiewet - WWB - IOAW - IOAZ stijging uitkeringslasten +25%	-1.169		-1.898		-1.983		-1.983	
4.2 Stelpost toename BUIG-budget				671		1.271		1.471
4.3 Arbeidsmigranten	-25		-25					
4.6 Reserves actualisatie	-35	35						

4.7	Extra kosten Tweede kamer verkiezingen - corona maatregelen		-40						
Soc. maatschap., participatie en voorz.			-1.252	35	-1.923	671	-1.983	1.271	-1.983 1.471
5 Cultuur, sport en onderwijs									
5.1	Monumentenzorg		-10						
5.2	Breedtesport regeling sportakkoord		-30						
5.2	Verlenging regeling Sportakkoord				-30				
5.4	Taalakkoord 'Meedoen door Taal'		-7	7	-3	3			
5.4	Taalakkoord 'Meedoen door Taal'		-7	7	-3	3			
Cultuur, sport en onderwijs			-54	14	-36	6			
6 Openb.orde/veiligheid, toezicht/handhav.									
6.2	RIEC Intergemeentelijk Interventieteam 2020-2021		-130	130					
Openb.orde/veiligheid, toezicht/handhav.			-130	130					
7 Bestuur, organisatie en samenwerking									
7.2	Opschalingskorting Algemene Uitkering			375					
Bestuur, organisatie en samenwerking				375					
8 Financiën									
8.1	Dekking CP invulling begr saldo en invest.kader			-470		-340			
8.1	Subsidieaanvraag kerkervisie Horst aan de Maas		-25	25					
8.2	(Compensatie-) regeling Voogdij/18+			200		150		150	
8.2	Compensatie Rijksoverheid voor gevolgen corona					500		250	250
8.2	Bijdrage sportakkoord			30					
8.2	Uitstel van de betaling koopsom met 1 jaar			22					
8.2	Verlenging regeling Sportakkoord					30			
Financiën			-25	-193		340		400	250
Totaal incidentele lasten en baten			-2.588	741	-3.218	1.515	-2.683	1.668	-1.983 1.719

Alleen bedragen > € 50.000 worden toegelicht

1.4 Regiodeal en investeringsagenda van de regio

Afgelopen maanden is er in nauw overleg met de in de Regio Noord-Limburg samenwerkende acht gemeenten, de provincie Limburg, vele maatschappelijke partners in de regio, het coördinerende ministerie van LNV en de diverse vakinhoudelijk betrokken ministeries, gewerkt aan een Regiodeal-overeenkomst. Naast deze overeenkomst is er ook een pakket bestaande uit een eerste tranche van 18 Regio Deal-projecten opgesteld binnen de vijf prioritaire thema's in de Regio Deal. Hiermee staan we, ondanks de onzekerheden die gepaard gaan met de actuele gezondheidssituatie, in Noord-Limburg aan de vooravond van een enorme, structuurversterkende investeringsimpuls. De totale investering voor de Regiodeal bedraagt € 35 miljoen (bijdrage Rijk 50%, Provincie 25%, regiogemeenten 25%). Naast de regiodeal heeft de regio Noord-Limburg een regionale investeringsagenda opgesteld. De totale investering voor de Investeringsagenda bedraagt € 40 miljoen (provincie 50% en regiogemeenten 50%). We proberen om eigen projecten in de investeringsagenda en de regiodeal 2^e tranche in te brengen. Voor de regiodeal en de investeringsagenda samen, hebben we een bijdrage vanuit onze gemeente van in totaal € 2,7 miljoen in de begroting opgenomen.

1.5 Opbrengst grondverkoop

Deze opbrengst wordt op basis van eerder gemaakte afspraken ten gunste van het begrotingssaldo gebracht.

1.5 Verkoop pachtgronden

Bij de ombuigingen is besloten om pachtgronden te verkopen en deze ten gunste van het begrotingssaldo te brengen.

2.3 Herinrichting Stationsomgeving Station Horst Sevenum

Dit betreft de storting van € 271.620 vanuit de voorziening wegen in de Reserve Kapitaallasten voor de herinrichting van Station horst aan de Maas.

4.2 Participatiewet - WWB - IOAW - IOAZ - stijging uitkeringslasten +25%

Door de coronacrisis kan het aantal bijstandsuitkeringen in 2022 op basis het tweede golf scenario oplopen tot 438. Dit is ingegeven door het meest negatieve scenario van het CPB (scenario's: matig herstel, volledig herstel, zwak herstel en tweede golf). Dat is bijna de helft meer dan het aantal in 2019 (292). De cijfers van het CBS zijn landelijke aantallen. Het UWV publiceert de regionale werkloosheidscijfers. Daarom hebben we de verwachte doorval naar de bijstand berekend op basis van de cijfers van het UWV. Voor de berekening van de uitkeringslasten ultimo 2022 gaan we uit van een stijging van 25%, met daarna een geleidelijke afloop naar +15% en +10%. Daarmee kiezen we voor een prognose op basis van actuele werkloosheidscijfers. De uiterste scenario's, volledig herstel +15% en tweede golf +51%, vallen daarmee af. Naar verwachting treedt het grootste effect van de coronamaatregelen voor de uitkeringslasten in 2021 op. Het is niet uit te sluiten dat er ook al in 2020 effecten in het aantal bijstandsuitkeringen merkbaar zijn

4.2 Stelpost toename BUIG-budget

De financiering vanuit het Rijk voor de Participatiewet vindt plaats via de zogenaamde gebundelde uitkering (BUIG). Omdat het aantal mensen dat een bijstandsuitkering krijgt stijgt, is de verwachting dat de BUIG die stijging (deels) gaat volgen. Daar zit echter een vertraging op. Het macrobudget wordt namelijk gebaseerd op de realisatie van jaar t-1. De hier opgenomen bedragen zijn een aannames. De uiteindelijke realisatie zal afwijken. Dit kan in positieve maar ook in negatieve zin. Daarbij spelen tal van factoren een rol. Niet alleen onze lokale ontwikkeling van het aantal mensen met een bijstandsuitkering. Ook de landelijke ontwikkelingen, hoe lokaal en landelijk zich tot elkaar verhouden, de gevolgen van het rijksbeleid en een eventuele aanpassing van de verdeelsystematiek zijn van invloed.

6.2 RIEC Intergemeentelijk Interventieteam 2020-2021

Op 26 februari 2020 besloot de stuurgroep RIEC Limburg (Regionaal Informatie- en Expertisecentrum) om voor de periode van 2020 en 2021 totaal € 260.000 (€ 130.000 per jaar) beschikbaar te stellen voor het project "Intergemeentelijk interventieteam 2020-2021" uit te voeren door de gemeenten Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Mook en Middelaar, Peel en Maas, Venray, Venlo en Beesel. De gemeente Horst aan de Maas wordt door de gemeente Maastricht als contactgemeente van dit project aangemerkt. Deze bijdrage dient door de gemeente Horst aan de Maas, overeenkomstig het ingediende plan uitsluitend te worden aangewend voor de inzet van het intergemeentelijk interventieteam.

7.2 Opschalingskorting Algemene Uitkering

De opschalingskorting voor gemeenten in de jaren 2020 en 2021 wordt incidenteel geschrapt. Dit leidt op landelijk niveau tot een verhoging van de algemene uitkering van € 160 miljoen in 2021. Voor onze gemeente betekent dit een incidenteel voordeel in 2021.

8.1 Dekking CP invulling begrotingsaldo en investeringskader

Bij de vaststelling van het investeringskader in 2019 is besloten om de aanwending van de algemene reserve vrij aanwending in 2019 € 550.000 en in 2020 € 540.000 in de jaren 2021 en 2022 (deels) terug te storten, namelijk respectievelijk € 470.000 en € 340.000. Per saldo wordt daarmee € 280.000 ingezet.

8.2 (Compensatie-) regeling Voogdij/18+

Op grond van de geldende regeling verwachten we, evenals in voorgaande jaren, in aanmerking te komen voor aanvullende compensatie. Door uitstel van de invoering van het woonplaatsbeginsel naar 1 januari 2022 loopt de huidige financieringssysteematiek een jaar langer. Daarmee loopt ook de compensatieregeling door tot en met 2023. Met de kanttekening dat we blijven voldoen aan de regeling en het grensbedrag waarboven compensatie plaats vindt halen.

8.2 Compensatie Rijksoverheid voor gevolgen corona

Voor diverse posten in de begroting verwachten we gecompenseerd te worden door de Rijksoverheid. De compensatie verwachten we voornamelijk op de extra kosten van de bijstandsgerechtigden. Mocht volgend jaar blijken dat de Rijksoverheid de financiële effecten van corona onvoldoende compenseert, dan is het noodzakelijk dat we aanvullende ombuigingsmaatregelen treffen. Daarbij gaat het om OZB-verhoging en/of beperking van het investeringskader.

3.4 Overzicht structurele toevoegingen/onttrekkingen aan de reserves

In aanvulling op de recapitulatie begrotingsevenwicht onder 3.2. volgt onderstaand het overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma per beleidsveld.

Reservemutaties per beleidsveld/programma	Begroting 2021		Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
1.1 Vrijtijdseconomie	0	2	0	2	0	2	0	2
1.2 Ruimte	0	70	0	0	0	0	0	0
1.5 Economische zaken, verpachtingen enz.	6	0	-56	0	-56	0	-56	0
1 Economie en ruimte	6	72	-56	2	-56	2	-56	2
2.1 Bouwen en wonen	-16	28	-16	28	-17	28	-17	28
2.2 Bouwgrondexploitaties	-269	0	-394	0	-394	0	-394	0
2.3 Wegen, pleinen, fietspaden en openb.verl	-5	69	-5	133	-5	133	-5	133
2.4 Openbaar groen, bossen en landschap	-159	232	-159	232	-159	232	-159	232
2 Wonen, mobiliteit en openbare ruimte	-449	329	-575	392	-575	392	-575	392
3.1 Afvalverwijdering	-3	67	-3	67	-3	67	-3	4
3.2 Riolering, waterkering en afwatering	-1	1	-1	51	-1	51	-1	51
3.3 Milieu en duurzaamheid	-333	667	-333	667	0	0	0	0
3 Duurzaamheid: klim.amb/energ.trans/circ.	-337	735	-337	785	-4	118	-4	55
4.1 Zorg	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6 Inwonerparticipatie/inwonerinitiatieven	0	86	0	214	0	214	0	214
4.7 Burgerzaken	-55	48	-55	58	-55	59	-55	59
4 Soc. maatschap., participatie en voorz.	-55	133	-55	271	-55	272	-55	272
5.1 Kunst en cultuur	0	0	0	0	0	0	-145	0
5.2 Sport	0	94	0	94	0	94	0	94
5.4 Onderwijs	0	47	0	47	0	47	0	47
5 Cultuur, sport en onderwijs	0	142	0	142	0	142	-145	142
7.2 Overhead	-350	439	-350	439	-350	439	-350	439
7 Bestuur, organisatie en samenwerking	-350	439	-350	439	-350	439	-350	439
8.1 Algemene lasten en baten	-50	194	-50	194	-50	194	-50	194
8 Financiën	-50	194	-50	194	-50	194	-50	194

Totaal structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-1.235	2.044	-1.423	2.225	-1.090	1.560	-1.235	1.496
---	--------	-------	--------	-------	--------	-------	--------	-------

3.5 Uiteenzetting financiële positie

De uiteenzetting van de financiële positie is een verplicht voorgeschreven onderdeel van de financiële begroting en bevat de volgende onderdelen:

- Raming financiële gevolgen in de programma's van het bestaand en nieuw beleid
- Geprognosticeerde balans (meerjarig)
- EMU-saldo
- Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume
- Gehanteerde grondslagen en uitgangspunten
- Financiering
- De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves
- De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen
- Meerjareninvesteringsplan

Raming financiële gevolgen in de programma's van het bestaand en nieuw beleid

De recapitulatie van de financiële gevolgen in de programma's van bestaand en nieuw beleid in het meerjarenperspectief zijn opgenomen in paragraaf 1.2 'Financiële samenvatting' van deze begroting. Ook staan daarin het verloop en de toelichting op belangrijke ontwikkelingen ten opzichte van de meerjarenraming van het vorig begrotingsjaar.

Geprognosticeerde balans (meerjarig)

Activa							
Balans per	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	
Vaste activa							
Immateriële vaste activa	8.573	8.415	8.000	7.581	7.197	6.813	
Materiële vaste activa	93.089	116.366	117.250	116.724	116.433	112.704	
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	4.402	4.427	4.427	4.427	4.427	4.427	
Financiële vaste activa: Leningen	8.306	6.879	6.621	6.356	6.084	5.807	
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	12.961	13.916	13.912	13.908	13.029	12.154	
Totaal vaste activa	127.331	150.004	150.212	148.997	147.171	141.906	
Vlottende activa							
Voorraden: Onderhanden werk & overige grond-hulpstoffen	2.996	6.660	2.950	3.373	-1.894	-2.619	
Voorraden: Gereed product en handelsgoed.& vooruitbetalingen	50	50	50	50	50	50	
Uitzettingen < 1 jaar	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	
Liquide middelen	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	
Overlopende activa	350	350	350	350	350	350	
Totaal vlottende activa	56.396	60.060	56.350	56.773	51.506	50.781	
Totaal activa	183.727	210.064	206.562	205.770	198.677	192.687	

Passiva							
Balans per	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	
Vaste passiva							
Eigen vermogen (reserves)	51.674	43.462	43.329	42.941	42.472	42.210	
Voorzieningen	14.020	12.499	12.013	12.030	12.160	13.264	
Langlopende schulden	-	69.133	63.979	59.069	54.396	49.753	
Totaal vaste passiva	65.694	125.094	119.321	114.040	109.028	105.227	
Vlottende passiva							
Vlottende schuld	110.033	76.970	79.241	83.730	81.649	79.460	
Overlopende passiva	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	
Totaal vlottende passiva	118.033	84.970	87.241	91.730	89.649	87.460	
Totaal passiva	183.727	210.064	206.562	205.770	198.677	192.687	

EMU-Saldo 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Omschrijving						
1 Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserve (zie BBV, artikel 17c)	-949	-3.503	-87	-534	-1.218	-157
+2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.614	3.616	4.078	4.722	4.843	4.940
+3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	7.499	5.395	5.292	5.658	5.719	5.719
-4 Uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-8.654	-7.621	-6.109	-5.345	-5.682	-2.249
+5 De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het Rijk, de Provincies, De Europese Unie en overigen	3.022	7.593	-	-	-	-
+6a Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	560	2.126	-	-	-	-
-6b Boekw inst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	-851	-	-	-	-	-
-7 Uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven van bouw, woonrijp maken e.d.	-2.572	-8.709	-5.207	-5.894	-3.304	-2.497
+8a Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	5.850	5.107	6.603	5.543	8.611	3.845
-8b Boekw inst op grondverkoop	-626	-	-	-	-	-
-9 Betalingen ten laste van de voorzieningen	-6.737	-6.916	-5.777	-5.641	-5.589	-4.615
-10 Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de andere genoemde posten	-	-	-	-	-	-
-11 Boekw inst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	156	-2.912	-1.207	-1.491	3.380	4.986

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

- Lonen, premies en vakantiegeld: De loonkosten in de begroting worden gebaseerd op vastgestelde formatieplannen en bijbehorende inschaling. Voor de indexatie van de loonkosten en premies wordt rekening gehouden met percentages zoals vermeld in de mei-circulaire. Voor het Individueel Keuzebudget geldt een jaarbetaling tenzij medewerkers een andere voorkeur aangeven. Voor overige toeslagen geldt een maandbetaling.
- Reorganisatie: binnen de gemeente Horst aan de Maas is geen sprake van een reorganisatie. In 2015 is de organisatie-visie 'Van vakmanschap naar meesterschap' vastgesteld van waaruit de doorontwikkeling plaats vindt. Wij hanteren de systematiek van continu doorontwikkelen van de organisatie en medewerkers. Dit doen we binnen kaders die we met de Ondernemingsraad hebben afgesproken. Momenteel vindt herijking van de organisatie-visie plaats.
- Ontslaguitkeringen / afkoopregelingen: De doorontwikkeling van de organisatie kent als kenmerk dat dit zoveel mogelijk gebeurt met de huidige medewerkers. Daar waar werkzaamheden op een dusdanige wijze veranderen dat deze niet meer aansluiten kan dit leiden tot uitstroom. Dit gebeurt echter incidenteel. Eventuele financiële consequenties worden ten laste van het ontwikkelbudget gebracht.
- APPA ontslaguitkering voor wethouders, werkloosheidsuitkering ambtenaren: Op het moment dat deze situatie zich voordoet worden hier financiële middelen voor geraamd. Dit gebeurt incidenteel omdat het niet vooraf voorspelbaar is welke uitgaven hiermee gemoeid zijn. Wel is er voor het re-integratietraject van wethouders een budget opgenomen.
- Arbeidsongeschiktheid of ziekte: Loondoorbetaling tijdens ziekte vindt plaats uit de reguliere salarisbudgetten. Voor eventuele vervanging is een budget "flexibel personeel" beschikbaar.
- Overmatig verlof / spaarsaldo: Binnen de gemeente Horst aan de Maas zijn werkafspraken gemaakt over verlof- en spaarsaldo's. Daar waar sprake is van overwerk komen deze kosten ten laste van het reguliere personeelsbudget.
- Verwerking uitkomsten cao onderhandelingen: In de loonindexatie van de mei-circulaire wordt rekening gehouden met cao-ontwikkelingen binnen de overheid. Hiermee wordt bij het opstellen van de nieuwe begroting rekening gehouden. Daar waar dit niet toereikend is, kan incidentele bijraming plaats vinden.
- Verwerking pensioenen: De pensioenen voor medewerkers zijn ondergebracht bij het ABP. Voor wethouders geldt dat de gemeente verantwoordelijk is voor de pensioenuitvoering. De hiervoor benodigde pensioenvoorziening wordt jaarlijks getoetst op voldoende dekking.
- Ingegane pensioenen: Met de jaarlijkse actualisatie van de pensioenvoorziening wethouders wordt rekening gehouden met de ingegane pensioenen. Voor medewerkers is dit niet van toepassing omdat uitvoering van de regeling door een externe partij plaatsvindt (ABP).
- Vrijgevallen pensioenvoorziening: Is voor medewerkers niet van toepassing. Voor voormalig wethouders wordt de vrijval gebruikt voor de daadwerkelijke betaling van de pensioenen.

Gehanteerde grondslagen en uitgangspunten

De ramingen in deze financiële begroting zijn gebaseerd op de Kadernota 2021. Vervolgens zijn deze aangevuld met nieuwe elementen zoals in deze programmabegroting vermeld en met genomen besluiten door het college van B&W tot en met 13 juli 2020.

Voor de dekking van mogelijke toekomstige risico's in de bedrijfsvoering of de grondexploitaties worden reserves aangehouden. Voor de reguliere bedrijfsvoering de Algemene Reserve Basis en voor de grondexploitatie de Algemene Reserve Bouwgrondexploitatie. Spelregels voor risicobeheersing en weerstandsvermogen zijn opgenomen in de paragraaf 'weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Loonindex	3,10%	-	-	-
Rente investeringen	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Rente grondexploitatie	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Rente financiering (lang)	2,50%	3,00%	3,50%	3,50%
Rente financiering (kort)	0,50%	0,75%	1,00%	1,00%
Onvoorzien	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
OZB	5,40%	2,40%	2,40%	0,00%
Legestarieven & heffingen	1,70%	-	-	-

Afschrijvingen gebeuren op basis van de verwachte economische levensduur en daarmee onafhankelijk van het resultaat van een boekjaar. We schrijven af volgens de lineaire methode, waarbij we starten met afschrijven in het jaar volgend op de gereedmelding van de investering.

Dividendopbrengsten worden als baten genomen in het jaar waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

De Algemene Uitkering is op basis van de meest actuele circulaire; de mei-circulaire 2020. Zodra de september-circulaire beschikbaar en doorgerekend is worden de financiële effecten gecommuniceerd en verwerkt in (meerjaren)begroting.

Overzicht van opgenomen geldleningen

	Schuldrestant 1.1.2021	Rente 2021	Aflossing 2021	Extra afloss. 2021	Schuldrestant 1.1.2022	Rente 2022	Aflossing 2022	Extra afloss. 2022	Schuldrestant 31.12.2022
woningvereniging	4.106	120	243	0	3.863	113	250	0	3.613
overige geldleningen	65.026	1.270	4.910	0	60.116	1.145	4.661	0	55.456
totaal	69.133	1.390	5.153	0	63.979	1.258	4.911	0	59.069

	Schuldrestant 1.1.2023	Rente 2023	Aflossing 2023	Extra afloss. 2023	Schuldrestant 1.1.2024	Rente 2024	Aflossing 2024	Extra afloss. 2024	Schuldrestant 31.12.2024
woningvereniging	3.613	105	257	0	3.356	98	265	0	3.091
overige geldleningen	55.455	1.020	4.415	0	51.040	897	4.379	0	46.662
totaal	59.069	1.126	4.672	0	54.396	995	4.644	0	49.753

De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves

Reserves	Saldo	2021		Saldo	2022		Saldo	2023		Saldo	2024		Saldo
	2020	Dotatie	Ontr.	2021	Dotatie	Ontr.	2022	Dotatie	Ontr.	2023	Dotatie	Ontr.	2024
Algemene reserves													
Algemene reserve basis	8.112	1.211		9.323			9.323			9.323			9.323
Algemene reserve Onderhanden	-2.758	12.514	-9.758	-3	340	-383	-46		-50	-95	145	-50	
Algemene reserve winst verk.aand. Essent	8.468		-8.468										
Algemene reserve Vrij Aanwendbaar		8.148		8.148			8.148			8.148			8.148
Totaal Algemene reserves	13.821	21.873	-18.226	17.468	340	-383	17.425		-50	17.376	145	-50	17.471
Bestemmingsreserves													
Algemene reserve bouwgrondexploitatie	2.658		-22	2.636		-22	2.613		-22	2.591		-22	2.569
Reserve strategische aan- en verkopen	741	7		748	7		755	7		761	7		768
Reserve bovenwijkse voorzieningen	1.061	269		1.329	456		1.785	456		2.241	456		2.697
Reserve poc-winsten	2.729			2.729			2.729			2.729			2.729
Reserve leefbaarheid kleine kernen	35		-35										
Reserve prioriteitsgelden dorpsraden	191			191			191			191			191
Reserve verkiezingen	97	55	-48	104	55	-58	102	55	-59	98	55	-59	95
Res. frictiekosten dekking 6.1 gem.huis	2.403		-109	2.294		-109	2.185		-109	2.076		-109	1.967
Reserve kapitaallasten	14.970	272	-4.008	11.234		-592	10.642		-592	10.051		-528	9.522
Reserve monumenten	32			32			32			32			32
Reserve Informatisering & Automatisering	316	350	-350	316	350	-350	316	350	-350	316	350	-350	316
Reserve LKM (t.b.v. IV-cases)	3		-3										
Reserve Maasgaard													
Egalisatiereserve Sociaal Domein	342		-70	272		-70	202		-70	132		-70	62
Reserve GKM	1.867			1.867	74		1.942			1.942			1.942
Reserve Integraal Accommodatiebeleid	169	54	-85	138	54	-85	107	54	-85	76	54	-85	45
Reserve Speelvoorzieningen	354	150	-196	307	150	-196	261	150	-196	215	150	-196	169
Reserve Tractie	133	18	-27	123	18	-27	114	18	-27	104	18	-27	95
Reserve gebiedsontwik. de Peelbergen	253			253			253			253			253
Reserve subs. groot oh niet gem. MFA's	450			450			450			450			450
Reserve duurzaamh.maatsch. accommodaties	553			553			553			553			553
Reserve MIP	117			117	1		118	1		119	1		119
Reserve Duurzaamheid	168	333	-333	168	333	-333	168			168			168

Reserve Noodfonds Coronacrisis

Totaal Bestemmingsreserves	29.641	1.507	-5.286	25.861	1.497	-1.842	25.516	1.090	-1.510	25.096	1.090	-1.447	24.739
Totaal reserves	43.462	23.380	-23.512	43.329	1.837	-2.225	42.941	1.090	-1.560	42.472	1.235	-1.496	42.210

De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen

Voorzieningen	Saldo	2021		Saldo	2022		Saldo	2023		Saldo	2024		Saldo
	2020	Dotatie	Ontr.	2021	Dotatie	Ontr.	2022	Dotatie	Ontr.	2023	Dotatie	Ontr.	2024
Voorziening Afval	525	1.332	-1.428	428	1.631	-1.357	701	1.691	-1.334	1.059	1.691	-1.328	1.421
Voorziening APPA pensioenen	5.240	233	-163	5.310	233	-179	5.364	233	-179	5.418	233	-179	5.472
Voorziening riolering	6.666	611	-808	6.469	611	-865	6.215	611	-923	5.902	611	-848	5.665
Voorziening wegen		1.431	-1.431		1.499	-1.279	220	1.499	-1.214	505	1.499	-1.214	790
Voorz.soll.plicht/begel.pol.amtsdr.	68			68			68			68			68
Voorziening vastgoedobjecten		1.685	-1.947	-262	1.685	-1.961	-538	1.685	-1.939	-792	1.685	-1.045	-152
Totaal voorzieningen	12.499	5.292	-5.777	12.013	5.658	-5.641	12.030	5.719	-5.589	12.160	5.719	-4.615	13.264

Voorziening vastgoedobjecten;

In 2019 was er stormschade aan het dak van het Gasthous hiervoor heeft de verzekeraar een bedrag van € 200.000 uitgekeerd. De uitkering dekt 1/3 van de schade. Over de stormschade is de Raad via diverse voorstellen reeds geïnformeerd. De rest van de schade a € 410.000 is zoals verwoord in de tweede bijstelling begroting 2020 tijdelijk gedekt uit de voorziening onderhoud gebouwen dit om de voortgang van het project niet te belemmeren. Het MJOP kan deze forse extra onttrekking niet dragen (onttrekking is boven planmatig) en derhalve zal er € 410.000 zoals eerder voorgesteld uit de ARva worden toegevoegd aan de voorziening onderhoud gebouwen.

Prijsstijgingen laten zien dat ten opzichte van het prijspeil 2017 er vanaf 2020 structureel € 45.000 extra nodig is voor het onderhoud van de gebouwen ten laste van de begrotingssaldo. Aan de hand van de resultaten van de her-inspectie waarvan de eerste resultaten in oktober 2020 verwacht worden en een meerjarige herziening van het onderhoudsplan (MJOP) in december van 2020 zal duidelijk worden wat de onderhoudslasten zullen worden voor de toekomst. Voor nu voorkomen we met de structurele ophoging van € 45.000 dat de voorziening onderhoud gebouwen voor de begroting een negatief beeld laat zien. De dotaties aan de voorziening wordt bij de 2e bijstelling van de begroting 2020 voorgesteld, zodat de voorziening geen negatief saldo meer heeft.

Overzicht investeringen

	Investerings op basis van eerder genomen besluiten die starten in 2021							Investerings uit het collegeprogramma				Nieuwe investeringen/ambities kadernota - begroting 2021				Totaal (netto) investeringen				Totaal
	Bruto investering	Bijdragen derden	Netto investering	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021-2024
Frisse scholen fase 3	601		601	601											601	0	0	0	601	
Tractie	135		135	35	65	35									35	65	35	0	135	
Investering openbare verlichting	584		584	146	146	146	146								146	146	146	146	584	
Rioleringsmaatregelen	8.030		8.030	2.040	2.135	2.251	1.604								2.040	2.135	2.251	1.604	8.030	
Klimaatmaatregelen	1.750		1.750	500	500	750									500	500	750	0	1.750	
Bermen en sloten buitengebied	200		200	50	50	50	50								50	50	50	50	200	
WMO individuele voorzieningen	1.800		1.800	450	450	450	450								450	450	450	450	1.800	
Rehabilitatie en reconstructie wegen	5.000		5.000	1.000	2.000	2.000									1.000	2.000	2.000	0	5.000	
Herinrichting stationsomgeving station Horst-Sevenum	872		872	872											872	0	0	0	872	
Nieuwe investeringen																				
Opknappen zwembad de Berkel	1.662		1.662					1.662							1.662	0	0	0	1.662	
Opknappen sporthal de Berkel	817		817					817							817	0	0	0	817	
Investeringen Afslag 10	6.250		6.250							6.250					0	0	0	6.250	6.250	
Sporthal HAM (incl. air dome)	7.390		7.390					5.000				2.390			7.390	0	0	0	7.390	
IHP Basisschool Weisterbeek Horst	9.500		9.500							3.000				6.500	0	0	9.500	0	9.500	
IHP Basisschool Doolgaard Horst	1.000		1.000							1.000					0	0	1.000	0	1.000	
IHP Basisscholen Sevenum (incl. voorbereidingskrediet)	5.100		5.100								5.000	100			100	0	0	5.000	5.100	
Investeringen MIP	5.854		5.854					1.736	1.728	994	1.396				1.736	1.728	994	1.396	5.854	
Upgraden centrum Horst: herontwikkeling zuid, Kloosterhof, lint noordzijde	3.639		3.639					1.789	710		1.140				1.789	710	0	1.140	3.639	
Huisvesting Openbare Werken	1.000		1.000					1.000							1.000	0	0	0	1.000	
Investering Smetenhof Lottum	750		750									750			750	0	0	0	750	
Investeringen Horst West	1.000		1.000									1.000			1.000	0	0	0	1.000	
Aankoop deel Synthese pand Bommelstraat	215		215									215			215	0	0	0	215	
Voormalige basisschool en gymzaal Meterik (bijdrage grex)	100	100	0									100			0	0	0	0	0	
Totaal Meerjareninvesteringsplan 2021-2024 (excl. lopende investeringen)	63.249	100	63.149	5.694	5.346	5.682	2.250	12.004	2.438	4.994	13.786	4.555	0	6.500	0	22.153	7.784	17.176	16.036	63.149

Lopende investeringen in 2020, die nog doorlopen in de periode 2021-2024

	Bruto investering	Bijdragen derden	Netto investering	2021	2022	2023	2024
Fietsverbinding America - station Horst-Sevenum	1.550	775	775	X			
Herinrichting stationsomgeving Horst-Sevenum	7.400	4.353	3.047	X			
Volledige herinrichting P2 Kerkeveld	975	64	911	X	X		
Nieuwbouw basisschool Tienray-Swolgen	3.450		3.450	X			
Frisse scholen fase 2	681		681	X			
Afslag 10 werkkrediet	100		100	X			
Vorbereidingskrediet SAAM	185	25	160	X			
Vorbereidingskrediet zwembad	134	11	123	X	X	X	X
Vorbereidingskrediet binnensport	50		50	X			
Revitalisering 't Gasthoes	12.924	2.250	10.674	X			
Rioleringsmaatregelen B1 Groote Molenbeek	1.760	60	1.700	X	X	X	X
Centrumvisie Greune Droad	285	35	250	X	X		
MIP Merthal Horst: vervangen regeltechniek	360		360	X			
Totaal lopende investeringen	29.854	7.573	22.281				

3.6 Overzicht geraamde lasten en baten per taakveld

Programma-beleidsveld-taakveld		Lasten 2021	Baten 2021	Saldo 2021
1 Economie en ruimte				
1.1	Vrijtijdseconomie	-1.009	60	-949
	3.4 Economische promotie	-1.009	60	-949
1.2	Ruimte	-458	0	-458
	8.1 Ruimtelijke ordening	-458	0	-458
1.4	Voedingstuinb., fruitteelt, boomkwekerij	-863	0	-863
	3.1 Economische ontwikkeling (voedingstuinb)	-863	0	-863
1.5	Economische zaken, verpachtingen enz.	-958	1.038	80
	3.1 Economische ontwikkeling	-177	0	-177
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-510	438	-71
	3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	-272	600	328
Totaal programma 1		-3.289	1.098	-2.191
2 Wonen, mobiliteit en openbare ruimte				
2.1	Bouwen en wonen	-1.405	1.629	223
	8.3 Wonen en bouwen	-1.405	1.629	223
2.2	Bouwgrondexploitaties	-3.148	3.390	242
	8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerr.)	-3.148	3.390	242
2.3	Wegen, pleinen, fietspaden en openb.verl	-5.227	353	-4.874
	2.1 Verkeer en vervoer	-5.112	352	-4.760
	2.2 Parkeren	-115	1	-114
2.4	Openbaar groen, bossen en landschap	-3.200	122	-3.077
	5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-3.200	122	-3.077
2.5	Openbaar vervoer	-354	353	-1
	2.5 Openbaar vervoer	-354	353	-1
Totaal programma 2		-13.335	5.848	-7.487
3 Duurzaamheid: klim.amb/energ.trans/circ.				
3.1	Afvalverwijdering	-5.723	6.659	936
	7.3 Afval	-5.723	6.659	936
3.2	Riolering, waterkering en afwatering	-4.233	5.138	905
	7.2 Riolering	-4.233	5.138	905
3.3	Milieu en duurzaamheid	-1.193	18	-1.175
	7.4 Milieubeheer	-1.143	0	-1.143
	7.5 Begraafplaatsen	-50	18	-33
Totaal programma 3		-11.149	11.815	666
4 Soc. maatschap., participatie en voorz.				
4.1	Zorg	-23.561	480	-23.082
	6.2 Wijkteams	-1.700	0	-1.700
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-1.041	346	-695
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-9.342	106	-9.236
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-8.081	20	-8.061
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-61	0	-61
	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-1.686	0	-1.686
	7.1 Volksgezondheid	-1.651	8	-1.643
4.2	Werk en inkomen	-14.895	6.704	-8.191
	6.3 Inkomensregelingen	-9.174	6.704	-2.470
	6.4 Begeleide participatie	-4.637	0	-4.637
	6.5 Arbeidsparticipatie	-1.084	0	-1.084
4.3	Arbeidsmigranten	-60	0	-60

	3.3	Bedrijfsloket,-regelingen (arbeidsmigr.)	-60	0	-60
4.4		Nieuwkomers	-82	0	-82
	6.5	Arbeidsparticipatie (Nieuwkomers)	-82	0	-82
4.5		Gezondste regio 2025	-30	0	-30
	3.4	Economische promotie (Gezondste regio)	-30	0	-30
4.6		Inwonerparticipatie/inwonerinitiatieven	-5.084	486	-4.598
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-5.084	486	-4.598
4.7		Burgerzaken	-1.361	451	-910
	0.2	Burgerzaken	-1.361	451	-910
Totaal programma 4			-45.073	8.121	-36.952
5 Cultuur, sport en onderwijs					
5.1		Kunst en cultuur	-1.596	24	-1.573
	5.3	Cultuurpresentatie/-productie/-particip.	-402	0	-402
	5.4	Musea	-33	0	-33
	5.5	Cultureel erfgoed	-218	0	-218
	5.6	Media	-944	24	-920
5.2		Sport	-3.933	1.027	-2.906
	5.1	Sportbeleid en activering	-634	75	-559
	5.2	Sportaccommodaties	-3.300	952	-2.348
5.3		Afslag 10 en zwembad	0	0	0
	5.2	Sportaccommodaties (Afslag 10 + zwembad)	0	0	0
5.4		Onderwijs	-3.599	356	-3.243
	4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0
	4.2	Onderwijshuisvesting	-1.849	0	-1.849
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.750	356	-1.394
5.5		Accommodaties	-102	0	-102
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-102	0	-102
Totaal programma 5			-9.231	1.407	-7.824
6 Openb.orde/veiligheid, toezicht/handhav.					
6.1		Openbare orde en veiligheid	-3.708	155	-3.554
	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-3.708	155	-3.554
6.2		Toezicht en handhaving	-818	130	-688
	1.2	Openbare orde en veiligheid	-818	130	-688
Totaal programma 6			-4.526	285	-4.241
7 Bestuur, organisatie en samenwerking					
7.1		Bestuur	-3.921	27	-3.894
	0.1	Bestuur	-3.921	27	-3.894
7.2		Overhead	-15.785	1.577	-14.208
	0.4	Ondersteuning organisatie	-15.785	1.577	-14.208
Totaal programma 7			-19.706	1.604	-18.102
8 Financiën					
8.1		Algemene lasten en baten	98	25	123
	0.8	Overige baten en lasten	98	25	123
8.2		Algemene dekkingsmiddelen	-1.802	77.774	75.972
	0.5	Treasury	-791	1.505	714
	0.61	OZB woningen	-599	7.573	6.974
	0.62	OZB niet-woningen	-172	4.624	4.452
	0.64	Belastingen overig	-234	115	-119
	0.7	Algemene uitk./overige uitk. Gem. Fonds	0	60.941	60.941
	3.4	Economische promotie	-5	3.015	3.010
8.3		Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0

8.4	Onvoorzien	-50	0	-50
0.8	Overige baten en lasten	-50	0	-50
Totaal programma 8		-1.754	77.799	76.045
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves				
0.10	Mutaties reserves	-1.479	1.612	133
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves		-1.479	1.612	133
Resultaat rekening van baten en lasten				
0.11	Resultaat rekening van baten en lasten			46
Totaal Resultaat rekening van baten en lasten				46

BIJLAGEN

4.1 Griffiebegroting

De begroting van de griffie heeft een aparte status binnen de Programmabegroting en is daarom afzonderlijk bijgevoegd. Het voorstel tot het vaststellen van de griffiebegroting wordt namelijk door het Presidium gedaan in plaats van door het college van burgemeester en wethouders. Om die reden heeft de auditcommissie geadviseerd de begroting van de griffie ook als een aparte bijlage bij de Programmabegroting te voegen.

Doelstelling (begroting) griffie

We zorgen voor omstandigheden en faciliteiten, waardoor de gemeenteraad zijn taken optimaal kan uitoefenen in samenwerking met andere bestuursorganen, het maatschappelijk middenveld en de inwoners. De inwoners staan daarbij centraal.

Het verder ondersteunen van de gemeenteraad en zijn individuele leden afzonderlijk bij het uitoefenen van zijn kaderstellende, volks vertegenwoordigende en controlerende taken.

In het Jaarplan van de griffie is hierover het volgende opgenomen:

Missie griffie

De griffie adviseert en ondersteunt de raad, de individuele raadsleden en de burgerraadsleden bij het invullen van hun kaderstellende, controlerende en volks vertegenwoordigende taak. Daarbij scheidt en bevordert de griffie de voorwaarden voor het duaal functioneren en het waarmaken van de ambities van de raad. Dit komt tot uiting in de volgende opdracht aan de griffie:

- A) De verbetering van de kwaliteit van de democratische besluitvorming van de gemeenteraad;
- B) De optimalisering van de verhouding tussen Raad, college en ambtelijke organisatie;
- C) De bevordering van de participatie van burgers binnen de besluitvorming van de gemeenteraad;
- D) De positionering van de gemeenteraad binnen en buiten de gemeente;

In 2021 worden door de griffie voor de raad de volgende acties c.q. maatregelen ondernomen:

De “nieuwe” participatie

Op dit moment is niet te voorzien, in hoeverre de coronacrisis in 2021 in welke mate aanwezig is en wat dat betekent voor de maatschappij. Het is wel duidelijk dat de gevolgen van de huidige corona crisis dan nog volop zullen doorwerken voor de inwoners van Horst aan de Maas en het bestuur. In ons streven om burgers dicht bij het bestuur betrekken was er ook sprake van om daadwerkelijk e dorpen en wijken in te gaan en aldaar te spreken met de inwoners. Ook op de raadsthema-avonden lieten wij de inwoners en belanghebbenden zoveel mogelijk aan het woord en gingen de (burger)raadsleden aan zoveel mogelijk spreektafels zitten om optimaal informatie op te doen. Deze “fysieke” vorm van participatie zal naar alle waarschijnlijkheid ook in 2021 beperkingen ondervinden. In 2021 zullen dan ook nieuwe, digitale, vormen van burgerparticipatie hun intrede doen om deze nog steeds optimaal te laten verlopen. Er zijn al goede ervaringen met Webinars.

De digitale raad

In 2021 wordt het Raadsinformatiesysteem (RIS) van de raad heroverwogen. In gezamenlijkheid met de organisatie wordt een voorstel gedaan, nadat meerdere systemen aan de hand van een programma van eisen zijn gewogen en vergeleken. Dit betreft niet alleen het RIS dat via onze website raadpleegbaar is, maar ook de daaraan gebonden vergaderapplicatie. Uitgangspunt is dat zowel door de raad, college en ambtelijke organisatie één en dezelfde applicatie wordt gebruikt. Deze applicatie kan dan bij aanvang van de nieuwe raadsperiode in 2022 in gebruik worden genomen.

Ook in de communicatie tussen raad en griffie is er het voornemen om hier uitsluitend 1 kanaal c.q. applicatie te gebruiken, om zodoende ruis tegen te gaan. Dit betekent dat bijv. e-mail zo veel mogelijk beperkt wordt.

Door de goede ervaringen van de video vergaderingen in het afgelopen jaar, zal dit instrument verder ontwikkeld worden.

Door deze verdere ontwikkelingen van de digitale raad is het noodzakelijk om hiervoor structureel meer budget op te nemen.

Regionale samenwerking

De raden nemen hierin gezamenlijk hun verantwoordelijkheid. In 2021 komt er een integrale aansturing van alle verbonden partijen. Door een (gelijk)tijdige, juiste en volledige (actieve) informatieverstrekking wordt het mogelijk gemaakt dat er aan de raden verantwoording wordt afgelegd en de raden in positie worden gebracht om de nieuwe kaders te stellen. Het streven is om in één raadsvergadering in het voorjaar alle gemeenschappelijke regelingen in één keer gelijktijdig en integraal te behandelen.

Vorbereiding verkiezingen 2022

In het vroege najaar van 2021 wordt een plan van aanpak verkiezingen 2022 aangeboden. Gelet op de ervaringen in 2018 is het o.a. van belang om eerder en dieper in te gaan op o.a. de wens om wel of niet een digitale stemhulp voorafgaande de verkiezingen in te zetten. Tevens zal de vraag aan de orde komen of de griffie verder een rol heeft bij het enthousiasmeren c.q. voorlichten voor en over een eventueel raadslidmaatschap.

	2019 werkelijk	2020 raming na wijziging	2021 raming	2022 raming	2023 raming	2024 raming
Lasten						
Raad	-537	-559	-578	-578	-578	-578
Presentiegeld niet-raadsleden	-8	-10	-10	-10	-10	-10
Fractievergoeding	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Griffie	-230	-249	-249	-249	-249	-249
Digitale raad	-35	-30	-40	-40	-40	-40
Facilitering raad	-1	-5	-5	-5	-5	-5
Jongeregemeenteraad	-7	-5	-5	-5	-5	-5
Rekenkamercommissie		-19	-10	-10	-10	-10
Communicatie raad	-32	-30	-30	-30	-30	-30
Accountantskosten	-47	-48	-48	-48	-48	-48
Totaal Lasten	-900	-958	-977	-977	-977	-977
Saldo van baten en lasten	-900	-958	-977	-977	-977	-977

4.2 Lijst met afkortingen

a.g.v.	Als gevolg van
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
APPA	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AR	Algemene Reserve
ARGE	Algemene reserve bouwgrondexploitatie
AU	Algemene uitkering uit het gemeentefonds
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AVOI	Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren
BADO	Besluit accountantscontrole decentrale overheden
BAG	Basisregistratie adressen en gebouwen
BBP	Bruto binnenlands product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004
BCF	BTW compensatiefonds
BENG	Bijna Energie Neutraal Gebouw
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BI	Business intelligence
BIG	Baseline Informatieveiligheid Gemeenten
Bijv.	Bijvoorbeeld
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeente
BO	Bestuurlijk overleg
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting toegevoegde waarde
Bv.	Bijvoorbeeld
BV	Besloten Vennootschap
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BW	Burgerlijk wetboek
BW	Beschermd wonen

B&W	College van burgemeester en wethouders
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBL	Crosee border leases
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CES	Customer effect score
CGC	Corporate governance code
CISO	Chief Information Security Officer
CO2	Koolstofdioxide
CPB	Centraal Plan Bureau
c.q.	casu quo (in voorkomend geval)
d.d.	De dato
DCGV	Development Company Greenport Venlo
DigiD	Digitale Identiteit
DT	Directieteam
DU	Decentralisatie uitkering
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EGLA	European Green Leaf Association
E.e.a.	Een en ander
EMU	Economische en monetaire unie
ENG	Energie neutraal gebouw
ENSIA	Eenduidige normatiek single information audit
Enz.	Enzovoort
E/o	En/of
EPR	Eikenprocessierups
Etc.	Et cetera
EU	Europese Unie
E.v.	En verder
FG	Functionaris gegevensbescherming
FIDO	Financiering decentrale overheden
GBI	Gegevensbeheer Informatie Systeem
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GKM	Gemeentelijk kwaliteitsmenu

GOA	Wet gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid
GOW	Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum
GR	Gemeenschappelijke regeling
GR2025	Gezondste regio 2025
GTK	Gemiddelde totale kosten
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
HADM	Horst aan de Maas
HALT	Het Alternatief
HHT	Huishoudelijke Hulp Toelage
Hof	Houdbare overheidsfinanciën
HRM	Human resource management
IBP	Informatiebeleidsplan
IC	Interne controle
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal huisvestingsplan onderwijs
I.p.v.	In plaat van
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
IU	Integratie uitkering
IV	Informatievoorziening
IV	Intensieve veehouderij
IV3	Informatie voor derden
KCC	Klanten Contact Centrum
KING	Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten
KODE	Kader Opwekking Grootschalige Duurzame energie
KPI	Kritische prestatie indicator
KRW	Kaderrichtlijn Water
LED	Light-emitting diode
LKM	Limburgs kwaliteit menu
LLTB	Limburgse Land- en Tuinbouw Bond-Ontwikkeling
LNV	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
LOP	Landschapsontwikkelingsplan
Max.	Maximaal

M.b.t.	Met betrekking tot
MFC	Multi functioneel centrum
MGR	Modulaire gemeenschappelijke regeling
MIP	Meerjarig investeringsplan
MIRT	Meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport
MJB	Meerjarenbegroting
MJOP	Meerjarig onderhoudsplan
MKB	Midden en kleinbedrijf
M.n.	Met name
MO	Maatschappelijke Opvang
M&O	Misbruik en Oneigenlijk gebruik
MT	Managementteam
M.u.v.	Met uitzondering van
MVA	Materiële vaste activa
NCW	Netto contante waarde
NEN	Nederlandse Norm
NIEGG	Niet in exploitatie genomen grond
NLW	Noord- Limburg West (werkbedrijf voor sociaal-maatschappelijke werkgelegenheid in de regio Noord-Limburg West)
N.n.b.	Nog nader te bepalen
NOP	Net promotor score
NPS	Net Promoter Score
NV	Naamloze vennootschap
N.v.t.	Niet van toepassing
O2	Organisatie voor ondernemingen Horst aan de Maas
O3	Overheid(gemeente), onderwijs en ondernemers
O.a.	Onder andere
OBS	Openbare basisschool
OGN	Overeenkomst Gemeenten - Nutsbedrijven
OL	Openbaar lichaam
OLS	Oud Limburgs schuttersfeest
OMA	Oude maas-arm
OV	Openbare verlichting

OZB	Onroerendezaakbelasting
PAS	Programma Aanpak Stikstof
P-budget	Personeelsbudget
P&C	Planning & Control
P&IB	Privacy en informatiebeveiliging
PDCA	Plan – Do – Check – Act
PNIK	Paspoorten Nederlandse Identiteitskaart
POC	Percentage of completion
POL	Provinciaal omgevingsplan Limburg
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling Nederland
RES	Regionale energiestrategie
RgdBOEI	Rijksgebouwendienst Brand, Onderhoud, Energie en duurzaamheid, Informatie wet- en regelgeving
RIVM	Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu
RMC	Regionaal meld- en coördinatiepunt
RMO	Regionale mobiliteit
RSAV	Reserve strategische aan- en verkopen
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RvC	Raad van commissarissen
RVVP	Regionaal verkeers- en vervoersplan
SD	Sociaal domein
SDLN	Sociaal domein Limburg
SE	StandaardEenheid, dit is een eenheid die overeenkomt met een arbeidsplaats voor een werkweek van 36 uur (ofwel 1 fte) voor een werknemer die is ingedeeld in de arbeidshandicap categorie matig
SGN	Stichting Gemeenschapsbelangen Norbertus
SISA	Single information, Single audit
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden
SPUK	Specifieke uitkering stimulering sport
SPV	Special purpose vehicle
STAP	Steun- en Adviespunt
Stg.	Stichting
SV	Sportvereniging
SW	Sociale werkplaats

T.b.v.	Ten behoeve van
TH	Toezicht en handhaving
t.l.v.	Ten laste van
TOV	Teelt ondersteunende voorzieningen
T.o.v.	Ten opzichte van
T/m	Tot en met
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
UP	Uitvoeringsprogramma
VGRP	Verbreed gemeentelijk rioleringsplan
VN	Verenigde Naties
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord
VROM	Het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSV	Voortijdig schoolverlaten
VTH	Vergunningen toezicht en handhaving
VVE	Voor en vroegschoolse educatie
VVH	Venlo – Venray – Horst aan de Maas
w.b.	wat betreft
WIBON	Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse infrastructuur
WIZ	Werk inkomen en zorg
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet normering topinkomens
w.o.	waar onder
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WSW	Waarborgfonds sociale woningbouw
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WWB	Wet werk en bijstand
Zgn.	Zogenaamd

4.3 Opbouwtabel Algemene Uitkering

Raming op basis van meicirculaire 2020, op basis van constante prijzen.

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven				
Maatstaf	2021	2022	2023	2024
1c Waarde niet-woningen eigenaren	-1.158.341,52	-1.158.341,52	-1.158.341,52	-1.158.341,52
1f Waarde niet-woningen gebruikers (onder aftrek amendement De Pater)	-839.851,51	-839.851,51	-839.851,51	-839.851,51
1a Waarde woningen eigenaren	-3.204.956,16	-3.204.956,16	-3.204.956,16	-3.204.956,16
Subtotaal	-5.203.149,19	-5.203.149,19	-5.203.149,19	-5.203.149,19
Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is				
Maatstaf	2021	2022	2023	2024
1e OZB waarde niet-woningen	248.004,21	248.004,21	248.004,21	248.004,21
8a Bijstandsontvangers (vanaf UJR 2016)	844.234,74	844.093,26	844.093,26	844.093,26
3a Eén-ouder-huishoudens	791.495,12	745.418,08	750.330,64	754.182,44
2 Inwoners	6.837.952,80	6.897.609,40	6.945.196,32	6.988.969,82
5 Inwoners: ouderen boven 64 jaar	925.115,25	946.612,80	968.106,75	989.885,76
5a Inwoners: ouderen 75 t/m 84 jaar	80.566,70	86.650,20	92.019,55	96.172,20
7 Lage inkomens	148.489,11	149.438,02	150.386,93	151.335,84
7c-2 Lage inkomens (drempel) (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	2.032.151,62	2.052.919,44	2.072.592,62	2.091.653,41
12 Minderheden	177.672,00	177.661,00	177.661,00	177.661,00
11a Uitkeringsontvangers (vanaf UJR 2016)	184.374,99	184.457,00	184.542,30	184.542,30
3b Huishoudens	1.734.265,20	1.745.680,80	1.756.824,60	1.767.606,00
3c Eenpersoonshuishoudens	271.987,88	275.029,69	277.849,76	280.550,65
8b Loonkostensubsidie	41.038,41	41.038,41	41.038,41	41.038,41
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	5.595.580,63	5.283.017,04	5.279.162,85	5.287.376,25
7g-2 Jeugdigen in gezinnen met armoederisico	141.464,25	128.854,53	128.791,37	128.991,74
7h-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens	-1.573.977,09	-1.448.248,84	-1.458.529,76	-1.467.725,26
7i-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens met kinderen	-1.427.900,99	-1.304.956,09	-1.305.641,44	-1.305.641,44
3h Ouders met (langdurig) psychisch medicijngebruik	571.400,55	520.458,20	520.198,91	521.008,24
3g Eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	409.139,13	375.064,72	376.408,90	377.553,00
8c-2 Bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	79.269,13	73.007,92	74.172,23	75.098,78
8d Bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	131.549,11	120.220,10	122.366,07	124.448,89
11b-2 Uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	1.854.705,09	1.725.337,97	1.726.280,16	1.725.370,24
11c-2 Wajong	374.147,30	373.777,50	372.805,70	371.545,80
3i-2 Medicijngebruik met drempel	2.920.551,35	2.941.153,67	2.955.761,05	2.968.067,46
8e Re-integratie klassiek	68.706,01	68.675,72	68.647,03	68.617,44
4b Inwoners jonger dan 65 jaar	140.862,39	141.401,27	141.805,43	142.112,76
5b Inwoners: ouderen 65 t/m 74 jaar	967,48	961,78	961,21	967,86
5c Inwoners: ouderen 85 jaar en ouder	197,03	202,35	207,48	214,7
3d Eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	14.036,88	13.955,08	13.946,55	14.044,65
3e Eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	57.891,24	62.269,02	66.083,60	69.022,10
3f Eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	55.150,44	56.637,90	58.089,80	60.033,75
7d-2 Huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	8.889,83	8.983,54	9.070,89	9.164,53
7e-2 Huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	22.898,15	23.139,98	23.365,41	23.606,62
7f-2 Huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	13.108,82	13.247,15	13.376,23	13.514,32
7j-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (65 t/m 74 jaar)	153.363,53	153.363,53	153.258,84	153.258,84

7k-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (75 t/m 84 jaar)	395.269,85	395.278,28	395.000,07	395.000,07
7l-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (85 jaar en ouder)	227.218,91	227.221,68	227.061,06	227.061,06
3j Bedden	55.979,30	55.979,30	55.979,30	55.979,30
13 Klantenpotentieel lokaal	1.774.540,80	1.774.155,70	1.773.770,60	1.773.000,40
14 Klantenpotentieel regionaal	410.501,00	410.501,00	410.501,00	410.501,00
15e Leerlingen VO	660.972,00	660.972,00	660.972,00	660.972,00
15d Leerlingen (V)SO	81.336,10	81.336,10	81.336,10	81.336,10
15j Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 0,3	-86.788,94	-78.898,89	-78.725,18	-78.725,18
15k Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 1,2	-126.430,40	-114.931,73	-114.678,69	-114.678,69
38 Bedrijfsvestigingen	323.510,00	323.510,00	323.510,00	323.510,00
31a ISV (a) stadsvernieuwing	3.049,74	3.049,74	3.049,74	3.049,74
31b ISV (b) herstructurering	1.085,46	1.085,46	1.085,46	1.085,46
36 Kernen	154.220,09	154.220,09	154.220,09	154.220,09
37 Kernen * bodemfactor buitengebied	252.931,10	252.931,10	252.931,10	252.931,10
36a Kernen met 500 of meer adressen	542.662,11	542.619,54	542.507,85	542.363,40
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	35.453,00	35.453,00	35.453,00	35.453,00
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	39.096,83	39.398,64	39.672,92	39.927,94
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	625.353,64	625.567,58	625.888,49	626.209,40
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	366.007,20	366.007,20	366.007,20	366.007,20
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	852.699,24	852.699,24	852.699,24	852.699,24
21 Oppervlakte bebouwing	303.010,55	303.010,55	303.010,55	303.010,55
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	461.248,80	461.248,80	461.248,80	461.248,80
22a Oppervlakte bebouwing woonkernen	630.648,96	630.648,96	630.648,96	630.648,96
19 Oppervlakte binnenwater	12.502,00	12.502,00	12.502,00	12.502,00
16 Oppervlakte land	774.703,41	774.703,41	774.703,41	774.703,41
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	507.226,07	507.226,07	507.226,07	507.226,07
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	1.089.578,08	1.089.578,08	1.089.578,08	1.089.578,08
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor woonkernen	970.190,58	970.190,58	970.190,58	970.190,58
39 Vast bedrag	250.081,99	250.082,20	250.073,33	250.073,33
Subtotaal	35.517.205,76	35.332.482,03	35.456.657,98	35.583.431,00

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)

Jaren	2021	2022	2023	2024
Uitkeringsfactor	1,656	1,674	1,675	1,677
Subtotaal (B x C (=uf))	58.816.492,74	59.146.574,93	59.389.902,11	59.673.413,79

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	2021	2022	2023	2024
56d Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	24.149,00	24.149,00	24.149,00	24.149,00
Subtotaal	24.149,00	24.149,00	24.149,00	24.149,00

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	2021	2022	2023	2024
71 Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (DU)	195.077,00	195.077,00	195.077,00	195.077,00
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	162.953,00	162.953,00	162.953,00	162.953,00
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	69.682,00	69.682,00	69.682,00	69.682,00
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	86.892,00	86.892,00	86.892,00	86.892,00
383 Inburgering (IU)	54.232,00	120.532,00	132.600,00	132.600,00
Subtotaal	568.836,00	635.136,00	647.204,00	647.204,00

Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein

Maatstaf	2021	2022	2023	2024
260 Participatie (IU)	4.195.968,00	4.030.901,00	3.864.044,00	3.634.989,00
261 Voogdij/18+ (IU)	1.718.196,00	1.718.196,00	1.718.196,00	1.718.196,00
Subtotaal	5.914.164,00	5.749.097,00	5.582.240,00	5.353.185,00

Totaal	60.120.492,55	60.351.807,73	60.440.345,92	60.494.802,60
---------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

